

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

3'üncü Birleşim
5 Ekim 2022 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, kültürel değerlerin tek millet gerçeğine katkısı ve Türkiye'de yaşanan sosyal gelişmelere ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, kamu eczacılarının sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, Adana Lezzet Festivali'ne ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Dünya Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması
- 2.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, "sansür yasası"na ilişkin açıklaması
- 3.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Çorlu tren katliamının gerçek sorumlularına ilişkin açıklaması
- 4.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Balıkesir ilinin en önemli çevre problemi olan Kepsut ilçesindeki Simav Çayı'nın kirliliğine ilişkin açıklaması
- 5.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir'in Dursunbey ilçesinin 17 kırsal mahallesindeki internet ve telefon sorununa ilişkin açıklaması
- 6.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce ilinin yıllarca yaşadığı sınır problemlerine ilişkin açıklaması
- 7.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nın hayırlara vesile olmasını temenni ettiğine ilişkin açıklaması
- 8.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, İmralı Cezaevinde yaşanan haksızlığa ve hukuksuzluğa ilişkin açıklaması
- 9.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, basın ve ifade özgürlüğünü kısıtlayan kanun teklifinin 29'uncu maddesi ve diğer sorunlu maddelerinin tekrar gözden geçirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 10.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, internlere söz verilen maaşlara ve üniversite hastanelerindeki asistan hekimlerin özlük haklarının iyileştirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 11.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, ayçiçeği ve celtikteki desteklemelere ilişkin açıklaması
- 12.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, KESK HABER-SEN'e üye PTT çalışanlarının sürgün edilmesine ilişkin açıklaması
- 13.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın Samandağ ile Arsuz ilçelerini bağlayan sahil yolunun heyelandan etkilenmeyecek şekilde güvenli hâle getirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 14.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, sarayın "sansür yasası" teklifinin derhâl Meclisten çekilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 15.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Özbekistan'ın Semerkant şehrinde mahsur kalan 7 Kırşehirli işçinin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması
- 16.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, Trabzon'un Ortahisar ilçesine bağlı Değirmendere Mahallesi'ndeki vatandaşların doğal gaz talebine ilişkin açıklaması
- 17.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Sarızlıların sabit telefon sorununa ilişkin açıklaması
- 18.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'daki uyuşturucuyla mücadelede asıl yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması
- 19.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, faili meçhul cinayetler konusunda AKP Hükûmetini uyardıklarına ilişkin açıklaması
- 20.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Kastamonu'daki orman köylülerinin yakacak odun sorununa ilişkin açıklaması
- 21.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı Sosyal Konut Projesi'ne ilişkin açıklaması
- 22.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, İstanbul Emniyetinin "polis devleti" niteliğindeki uygulamalarına ilişkin açıklaması
- 23.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, İstanbul'un Esenyurt ilçesinin ihtiyaçlarına ilişkin açıklaması
- 24.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Ödemiş, Tire, Beydağ, Bayındır ve Kiraz ilçelerinde hastanelerde ve polikliniklerde kalp ve anjiyo merkezlerinin olmadığına ilişkin açıklaması
- 25.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin önemine, pandeminin etkisini yitirmesiyle birlikte dünyada yeni sorunların ortaya çıktığına ve bu dönemde Türkiye'nin uygulamış olduğu ekonomi modeli ve faiz politikasına ilişkin açıklaması
- 26.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 5 Ekim Dünya Öğretmenler Günü'ne, kendilerine "jandarma kontra" ve "JİTEM" diyen ekibi cezaevlerine müdahale için kimlerin gönderdiğine ve Anayasa Mahkemesinin Leyla Güven'le ilgili açıklamış olduğu ihlal kararına ilişkin açıklaması
- 27.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, 5 Ekim Dünya Öğretmenler Günü'ne, kamuoyunda "dezenformasyon kanunu" olarak bilinen kanun teklifine ve basın kartının dağıtılmasıyla ilgili Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun vermiş olduğu karara ilişkin açıklaması
- 28.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, yerinden sehven sarf ettiği, Meclis adabına uygun olmayan sözünün tutanaklardan çıkartılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

29.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

30.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, yapılacak olan Sayıştay kontenjanından Anayasa Mahkemesi üyeliği seçimine katılmayacaklarına ilişkin açıklaması

31.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Cumhuriyet Halk Partisi olarak Anayasa Mahkemesi üyeliği için yapılacak seçime katılmayacaklarına ilişkin açıklaması

32.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Türkiye Büyük Millet Meclisinde gerek oylamalarda gerek Genel Kurul çalışmalarında İYİ Parti olarak milletvekili sıralarını terk etmemek gibi bir prensip kararları olduğuna, o sebeple bu seçime katılacaklarına ve gerekli şekilde oylarını kullanacaklarına ilişkin açıklaması

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Katar Devleti Hükümeti Tarafından Talep Edilen Desteği Sağlamak ve Dünya Kupası Kalkını Harekatına İştirak Etmek Üzere Hudut, Şümül, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde Türk Silahlı Kuvvetlerinin Katar Devleti Sınırları İçerisinde ve Katar Devleti Karasuları ile Mücavir Bölgelerinde Görevlendirilmesi ve Bu Kuvvetlerin Cumhurbaşkanının Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Risk ve Tehditlerin Giderilmesi İçin Her Türlü Tedbirin Alınması ve Bunlara İmkan Sağlayacak Düzenlemelerin Cumhurbaşkanı Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca Altı Ay Süreyle İzin Verilmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/2077)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Kocaeli Milletvekili Fikri Işık'ın (3/2077) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

2.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Kocaeli Milletvekili Fikri Işık'ın (3/2077) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

3.- Kocaeli Milletvekili Fikri Işık'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ'ye ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve arkadaşları tarafından, bir milyonu aşkın öğretmenimizin yıllar içerisinde azaldığına inandığı saygınlığının artırılması, hak ettiği değerin verilmesi adına alınması gereken tedbirlerin araştırılması amacıyla 5/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Ekim 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, cezaevlerinde yaşanan tüm hak ihlallerinin araştırılması amacıyla 5/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Ekim 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Uşak Milletvekili Özkan Yalım ve arkadaşları tarafından, şehir içi yolcu taşımacılığı yapan belediye otobüsleri, özel halk otobüsleri ve özel halk minibüslerinin, 65 yaş ve üzeri vatandaşların ücretsiz taşınmasından kaynaklı almış oldukları destek miktarının yetersizliğiyle ilgili sorunların araştırılması amacıyla 4/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Ekim 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, gündemin "Seçim" kısmında bulunan Kişisel Verileri Koruma Kurulunda boşalacak 2 üyelik için yapılacak seçimin bu kısmın 1'inci, Anayasa Mahkemesinde boşalacak 1 üyelik için yapılacak seçimin aynı kısmın 2'nci sırasına alınmasına, Genel Kurulun daha önce 6 Ekim 2022 Perşembe günü birleşiminde 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde çalışılmasına karar verilen 7 Ekim 2022 Cuma günü toplanmamasına ve Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerini yeniden düzenleyen önerisi

VIII.- SEÇİMLER

A) Kişisel Verileri Koruma Kurulu Üyeliklerine Seçim

1.- Kişisel Verileri Koruma Kurulunda boş bulunan üyeliklere seçim

B) Anayasa Mahkemesi Üyeliklerine Seçim

1.- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 146'ncı maddesi gereğince Sayıştay Başkanlığınca bildirilen 3 aday içinden Anayasa Mahkemesi üyeliğine seçim

5 Ekim 2022 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Necati TİĞLİ (Giresun)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 3'üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, kültürel değerlerin tek millet gerçeğine katkısı ve Türkiye'de yaşanan sosyal gelişmeler hakkında söz isteyen Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'e aittir.

Buyurun Sayın Aydemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, kültürel değerlerin tek millet gerçeğine katkısı ve Türkiye'de yaşanan sosyal gelişmelere ilişkin gündem dışı konuşması

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, kültürel değerlerin tek millet gerçeğine katkısı ve Türkiye’de yaşanan sosyal gelişmeler... Kültürel değerler o kadar hayati öneme ki arkadaşlar ve tek millet gerçeği... Hakikaten eğer buradaysak, yüreklerimiz bir arada atıyorsa işte bu gerçekten dolayı atıyor, kültürel değerlerden dolayı atıyor ve onların yüzyıllara sâri, bizi et ile kemik hâline getirmesinden dolayı atıyor.

Arkadaşlar, Osman Yüksel Serdengeçti -Allah gani gani rahmet eylesin- bir kültür sohbetinde Mevlâna’ya atıfta bulunuyor, Mevlâna hazretlerinin bir benzetmesini kayda geçiriyor ve diyor ki: “Efendim, dünya, mal, mülk, bunlar su gibidir, insan ise gemi. Su olmadan o geminin yürümesi mümkün değil ancak su gemiye sirayet ederse gemi batar.” Öyleyse, gemiye sirayet etmemesi için, geminin batmaması için, salimen yüzmesi için olması gereken nedir? O kültürel değerlerle tezyin edilmek, donanmaktır.

Kültürel değer demişken arkadaşlar, bunu çok çeşitli hâle getirebiliriz, sayabiliriz ama ben bir şeye hususen işaret etmek istiyorum. Arkadaşlar, 30 Ağustos törenlerinde, Erzurum’da, efendim, törenler esnasında Erzurum Büyükşehir Belediyemizin bir etkinliği oldu; etkilendim, yüreğim kabardı, çok hoşuma gitti. Erzurum Büyükşehir Belediyemizin mehter takımı var, onlar çok yetkin bir biçimde, başka illerimize de gidip oralarda da gösteri yapıyorlar ama onun dışında Belediyemiz bir başka yapı oluşturmuş. Belediye Başkanımıza teşekkür ettim orada. Neydi o? Her bölgeye ait, hemen hemen her ile ait halk oyunlarını ifade eden bir yapı oluşturmuş. Orada izledik, seyrettik, takip ettik, samimi söylüyorum ki arkadaşlar, sadece Erzurum’a değil; efendim, Ege’den, güneyden, Güneydoğu’dan halk oyunlarını takip ederken baktım ki aynen dadaş barları gibi benim yüreğimde kıpırtı oluşturuyor. Bingöl oyunları öyle, Bitlis oyunları öyle, efendim, işte “İzmir’in efesi var.” diyoruz ya, Ankara zeybek; hepsi bir şekilde bizim kodlarımıza sirayet etmiş, yüreğimize işlemiş. Onun üzerine şunu söylemek istiyorum arkadaşlar: Tek millet yani milletimizi her unsuruyla, her rengiyle, her kimliğiyle, her ismiyle yüreğimize koymuşuz ya, başımızın üstüne almışız ya, öyleyse bu değerleri de yaşatmamız lazım.

Bakın, Erzurum barları üzerine Sadettin Akatay isimli bir dadaş -1904’te doğmuş, 1944’te vefat etmiş, bir öğretmen- şiir yazmış arkadaşlar, barları tarif eden bir şiir yazmış -ara ara düğünlerde terennüm ediliyor, takip ediyoruz- emin olun ki Erzurumlu olması şart değil, Erzurum’un dışında olanların da o “Bar” şiirini dinlerken yüreği kopup genişliyor; çok sayıda şahit olduk, gördük. Ben de burada sizinle onu paylaşmak istiyorum yani bu değerleri yaşatalım diye. Ne diyor Sadettin Akatay?

“Yüzyılların ardından kopup gelen bir vakar,
Kahramanlık, yiğitlik, erlik destanıdır bar.
Bu oyunda gör bizi, geçme sakın ıraktan,
Gözün varsa seçersin barda karayı aktan.”
Muhteşem bir benzetme değil mi arkadaşlar?

Bir başkası:

“Bir savaş seyri vardır dadaşın her barında,
Görünce kanın kaynar, o an damarlarında.
Doyum olmaz bir görsen Köroğlu’nun barını,
Güvenirsin gücüne, düşünmezsin yarını.
Dumlu’dan ta Basra’ya çağılayan selimiz var,
Bahtımız kara değil, bu gün Karasu kadar.
Bingöl yaratmadı mı kan çağılayan Aras’ı,
Hazar çalkalanırken kanar Türk’ün yarası.
Aman Aras, han Aras, Bingöl’den kalkan Aras,
Al başımdan sevdami, hazardsa çalkan Aras.” (AK PARTİ sıralarından alkışlar)
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.
İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – “Dadaş çelik bir yaydır, onu germeye gelmez.
Çağılayan bir sel olur, dağlara da baş eğmez.
Yayla bulutu gibi yükselir yavaş yavaş,
Sonra birden sel olur, köpürür çoşar dadaş.
Doğu’nun sınır taşı Erzurum’un dadaşı,
Efesi var İzmir’in, eğilmez Türk’ün başı.”

Bu kadar lezzetli bir anlatım olabilir mi arkadaşlar? Erzurum barlarını anlatıyor, dadaşları anlatıyor, Orhan Yegin’i anlatıyor dadaş olarak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sizin gibi de okuyamaz.

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Dolayısıyla arkadaşlar, bunları yaşatalım istiyoruz. Bunlar bizim değerlerimiz. Burada kardeşlerim var, Ağrı Milletvekili Abdullah kardeşim burada, beraber özümsemişiz tek millet hakikatini. Bunun için diyoruz ki: Hepimiz içselleştirelim ve bu millet potası altında dünyada çok özel bir noktaya gidelim. Herhangi bir etnik kimliği kimsenin inkâr ettiği yok, bunların hepsi bizim şerefimiz, onurumuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aydemir.

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Devam ediyor muyum?

BAŞKAN – Bitti efendim süreniz, bir dakikanızı verdim.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Bir iki dakika daha verin efendim.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bir dakika daha ver Başkan ya.

İBRAHİM AYDEMİR (Devamla) – Efendim, bunları biz başımızın üstünde taşırız, hepsini ama “tek millet” kavramı derken Türk milleti potası altında hepsini mezc ediyoruz, hepsiyle beraber dünyada, milletler camiasında özel bir pozisyona yürüyoruz; inşallah bu yürüyüşümüz ilanihaye devam edecek, hepinizin buna katkısı da olacak, hepinize minnettarım.

Saygılar sunuyorum efendim. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, kamu eczacılarının sorunları hakkında söz isteyen Bursa Milletvekili Erkan Aydın’a aittir.

Buyurun Sayın Aydın. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın’ın, kamu eczacılarının sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Başkanım, meslektaşlarımızın sorunlarını dile getirmek amacıyla gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, iktidarı tebrik etmek istiyorum, gerçekten iktidarları süresince sokağa dökmedikleri bir meslek grubu kalmadı; doktorundan öğretmenine, işçisinden emeklisine, son olarak da eczacılar, meslektaşlarımız... 16 Ekimde iktidarın sağlık

çalışanlarına, doktorlara, eczacılara, hemşirelere yaptığı bu baskı, adaletsizlik ve haksızlıkla mücadele etmek için Ankara'da büyük eczacı mitingi düzenliyoruz. Ne için düzenliyoruz? Eczacıların ekonomik çıkmazına karşı adalet için düzenliyoruz. Kamu eczacılarının hak kayıplarına karşı, ilaç yokluğuna karşı, hastaların cebini yakan yüksek ilaç fiyatlarına karşı, eczacıların yok sayılmasına karşı, kontrolsüz açılan eczacılık fakültelerine karşı "Durl!" demek için, 16 Ekimde, yaklaşık 48 bin eczacı, 80 bin eczane çalışanıyla birlikte Ankara'da büyük mitingteyiz.

Bakın, değerli milletvekilleri, 12 Ağustos tarihinde Bakanlık bir ek ödeme yönetmeliği yayınladı. Bu yönetmelikte sağlık çalışanlarının her ne kadar yetmese de özlük haklarında, maaşlarında birtakım iyileştirmeler yaptı ancak burada eczacılar yine yok sayıldı. Diş hekimlerinin katsayıları görünür oranda yükselirken eczacılar, özellikle kamu eczacıları bu haktan yararlanamadı. Aynı Bakanlığa bağlı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumundaki eczacı ile hastane eczacısı veya kamu eczacısı arasındaki maaş farkları neredeyse 2 kat arttı. Bakın, bir insan için gıda ne kadar önemliyse ilaç da aynı öneme sahip yani hayati önemi haiz. İlacın 4 sahibi var: Biri üretici, diğeri depo, diğeri eczaneler, son sahibi de hastalar. Sizin bozduğunuz bu zincirde maalesef depolar can çekişiyor, üretici kur fiyatından dolayı ilaç üretmiyor, ithalatçı ithalatını yapmıyor. Kamu kurum iskontoları, ilaç fiyat kararnameşi derken 2009 yılından beri güncellenmeyen ilaç fiyat kararnameşiyle... Bugün euro 18,5 lirayken, gidin Sağlık Bakanlığındaki fiyatta 7 lira 69 kuruş. Yani diyorsunuz ki siz ilaç üretene: "18,5'a al, 7,5'a sat, sonra da ticaret yap." Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir şey olamaz. Ne oluyor? Eczanelerde şu anda yüzde 20'ye yakın ilaç yokluğu başlamış, kronik hastalar, kanser hastaları, diyabet, insülin kullanan hastalar ilaç bulamıyor. İlaç gerçekten şu anda ulaşılması çok zor bir meta konumuna gelmiş. Buradan uyarıyoruz: On üç yıldır güncellemediğiniz ilaç fiyat kararnameşindeki baremleri düzeltin. Enflasyon 2009'dan bu yana yüzde 1.000'in üzerinde artmış, her türlü gider 10'a katlanmış ama eczacının kârı 2009 yılında kalmış. Temmuz ayında ilaca zam geldi, dünyada herhâlde fiyat artarken kârı düşen başka bir meslek grubu yoktur, başka hiçbir meslek grubu olamaz. Bunun yanında hastanın ilaca ulaşması da bu kadar zorlaşıyor. Bunları defalarca dile getirdik. Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti devamlı bakanlıkları gezdi, Sağlık Bakanına gitti, Çalışma Bakanına gitti, Maliye Bakanına gitti, bürokratlarla görüştü, genel müdürlerle görüştü, şu saatlerde de Sayın Genel Başkanımız Kılıçdaroğlu'yla görüşüyor. Neden? 48 bin meslektaşımız adına, 80 bin çalışan adına çözüm üretmek istiyorlar ama maalesef iktidar eczacıyı gözden geçirmiyor, sorunlarını çözmek yerine hasıraltı etmeyi deniyor.

Şimdi, geçen hafta Sayın Cumhurbaşkanı çıktı Bakanlar Kurulu toplantısından sonra, her tarafa bir şeyler verdi, dedi ki: "İşte, EYT'ye şu kadar milyar, aile destekleri sigortasına 20 milyar, diğerine 30 milyar..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Neredeyse, bütün bunları içine kattığınızda, 2023 yılı itibarıyla milletimizin sırtına 500 milyara yakın bir ek yük getirecek. Nereden çıkacak bunlar? 85 milyon vergisiyle çıkacak, bir de dışarıdan işte bu net hata noksan rakamında bir para bulunursa oradan çıkacak. Biz de diyoruz ki 48 bin meslektaşımızı yok saymayın, her tarafa dağıttığınız o milyarlardan birazcık da serbest eczanelere dağıtın, kamu eczacılarına verin, orada hakkı yenen meslektaşlarımıza verin.

Son söz olarak da şunu söyleyeyim: Biz diyoruz, uyarıyoruz ama yapmadınız, fark etmez, şunun şurasında sekiz ay kaldı; meslektaşlarımız birazcık daha sabretsinler, ne vermedilerse misliyle biz vereceğiz diyoruz.

Geliyor gelmekte olan diyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Adana Lezzet Festivali hakkında söz isteyen Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'a aittir.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

3.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, Adana Lezzet Festivali'ne ilişkin gündem dışı konuşması

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri, yüce Meclisimizi ve ekranları başındaki aziz vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Yeni yasama yılımızın aziz milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Yiyecekler insan yaşamının devamı için gerekli olan en temel ihtiyaçlardandır ancak günümüzde sadece hayatta kalmak için tüketilen bir ihtiyaç olmasının yanı sıra ülkelerin diplomasinde de önemli bir güç olarak ortaya çıkmaktadır. Böylece mutfaklar ülkelere politikalarının belirlenmesi ve yön verilmesi konusunda yardımcı olmaktadır. İlk defa 2002 yılında, Tayland'ın yiyecek ve mutfak sanatını dünyaya tanıtmak için kamu diplomasinin anlatıldığı "Bir Temsilci Olarak Mutfak" adlı makalede yer alan gastrodiplomasi uygulamaları, ülkelerin mutfakları uluslararası ilişkilerde diplomatik bir yöntem olarak tercih ettiğini göstermiştir.

Yemek, yaşam için vazgeçilmezdir ve bu yüzden pek çok açıdan özünde siyasi bir şeydir. Bu anlamda, yemeğin dünya tarihindeki belirleyici etkisi esas itibarıyla sosyal, kültürel, siyasal ve diplomatik alanlarda görülen değişimlerle somutlaşmaktadır. Bir olgu ve aynı zamanda bir süreç olarak diploması, klasik anlamda güce sahip olmaya dayanır. Güç, kayıt altına alınmaya başlandığı ilk andan itibaren diplomasinin de değişmeyen unsurudur. Bununla birlikte, gücün işaret ettikleri de sürekli bir değişim içindedir. Askerî ve ekonomik gücü işaret eden sert gücün 20'nci yüzyılın ortalarından itibaren ve nihayet 21'inci yüzyılda yumuşak güce geçiş, güç içeriğindeki değişimin de simgesidir. Sosyolojik bir değer olarak yemek ve mutfak kültürü de yumuşak güç unsuru hâline gelerek diplomaside yer almış ve "gastrodiplomasi" adı altında bir başka diploması alanının doğmasına vesile olmuştur.

Yemeğin toplumlar ve kültürler arası çatışmanın ve aynı zamanda iletişim ve etkileşimin bir unsuru, bir aktörü olarak kullanılması yemeğin uluslararası politikanın da bir sahnesi hâline getirir. Yemeğin ve mutfak kültürünün bir yumuşak güç olarak görülmesinde gıdanın ikna ve rıza süreçlerinde bir araç olarak belirginleşmesi öne çıkar.

Ülkeler gastronomik uzmanlık ve yerel yiyecek zenginliklerini vurgulayan etkinliklere ev sahipliği yaparak üstün nitelikli yemeklerini gösterebilir.

Türkler de tarih sahnesine çıktıkları an itibarıyla beslenmeye attettikleri önemi her alanda göstermişlerdir. Yeme içme faaliyeti toplumsal hayatta o kadar önemli olmuştur ki Orhun Anıtları'nda Bilge Kağan "Gece uyumadım, gündüz oturdum, ölesiye bitesiyse çalıştım; aç milleti tok, az milleti çok, yoksul milleti zengin kıldım." diye seslenmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yani Türk idarecilerinin aslı görevi milleti aç ve yoksul bırakmama ilkesine dayandırılmıştır.

Coğrafi olarak nerede olduğunuz toprağınızın niteliğini belirler, o da sizi üretir. Dolayısıyla "Biz, yediğimiz şeyiz." derken bu durum, kültür, tarih ve coğrafyanın birlikte millî mutfağın oluşumunda ne kadar önemli rol oynadığını gösterir niteliktedir. Tarihî, coğrafi ve kültürel kapsamının geniş olması, Türk mutfağının eşsiz ve muhteşem olmasında da en büyük paya sahiptir. Coğrafi olarak eşsiz Türk mutfağının önemli duraklarından biri olan güzel Adana'mızın konumu da mutfak kültürünün çeşitliliği anlamında büyük ilgi çekmektedir.

Adana'mızın mükemmel lezzetleriyle tanışmak ve Adanalıların samimi, sıcak konukseverliğini deneyimlemek isterseniz ya da bu lezzetleri özlemişseniz 7-8-9 Ekim Adana Lezzet Festivali'nde sizleri ağırlamaktan büyük memnuniyet duyacağımızı söylemek istiyorum.

Kültür Bakanlığımızın himayesinde, Adana Valiliğimizin koordinasyonunda ve tüm Adanalıların desteğiyle düzenlenen Adana Lezzet Festivali'ne tüm vatandaşlarımızı davet ediyor, saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Aycan...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Dünya Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, bugün Dünya Öğretmenler Günü'dür. Öğretmenler hepimizin hayatına yön veren, iz bırakan kişilerdir. Geleceğimizi yönlendiren tüm öğretmenlerimize saygılar sunar, sağlıklı ve başarılı çalışmalar dileriz.

Öğretmenlerimiz hak ettiği saygıyı görmelidir; özellikle öğrencilerimiz, veliler ve tüm toplum tarafından gerekli saygıyı hak etmektedirler. Öğretmenlerin huzuru eğitim kalitesini olumlu etkileyecek bir durumdur. Öğretmenlerin özlük haklarını iyileştirmek, sorunlarını çözmek çok yerinde olacaktır. Öğretmenler arasındaki farklılıklar giderilmelidir; sözleşmeli öğretmenler, ücretli öğretmenler kadrolu statüye geçirilmeli ve öğretmenler arasındaki farklılıklar giderilmelidir. Bu, eğitim kalitemizde olumlu etkiler yaratacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Barut...

2.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, "sansür yasası"na ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Tek adam rejimi ülkemizde adaletsizliği ve hukuksuzluğu yaygınlaştırıp hak ve özgürlükleri kısıtlamaya çalışıyor. Dezenformasyon safsatasıyla basına ve sosyal medya kullanıcılarına yönelik sansür yasası görüşülüyor. Bu düzenleme, dezenformasyonla mücadele değil, sansür için hazırlanmıştır. Ülkemiz için, seçim arifesindeyken "dezenformasyonla mücadele" adı altında basın ve iletişim özgürlüğü baskılanmak isteniyor.

Kimseye sorulmadan iktidar tarafından tek taraflı hazırlanan bu yasa teklifi Anayasa'mız ve evrensel hukuk kurallarıyla güvence altına alınan temel hak ve özgürlüklere aykırıdır. Gazetecilik suç değildir. Sosyal medya kullanıcılarını cezalandırma girişimleri sonuç vermeyecektir. Bizim, baskı ve sansüre değil, daha fazla demokrasiye ve özgürlüklere ihtiyacımız var.

Gazetecilere, sosyal medya kullanıcılarına hapis cezalarını öngören, en temel insan haklarını çiğneyen bu ucube sansür düzenlemesi geri çekilmelidir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yüceer...

3.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Çorlu tren katliamının gerçek sorumlularına ilişkin açıklaması

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – 25 yurttaşımızı yitirdiğimiz Çorlu tren katliamının üzerinden bin beş yüz elli gün geçti. Acılı aileler, dört yılı aşkın süredir üstü örtülmek istenen hakikate, korunan sorumlulara, ailelerin adalet arayışına verilmek istenilen gözdağına rağmen bir an olsun bu mücadeleden, bu davalardan vazgeçemediler. Suçu yağmura atıldılar. Davayı takip eden gazetecilere, avukatlara dava açıldı; milletvekiline, bana fezleke gönderildi. İhmallerin, eksikliklerin raporları ellerinde olmasına rağmen "Suçlu yağmur." dedikleri ve üstünü kapatmaya çalıştıkları her duruşmada aileler gerçek sorumluların ismini haykırmaya devam ettiler.

Bugün Çorlu tren katliamının 11'inci duruşması görülüyor. İşte, bu mücadeleyle 4 sanıkla giden davada yıllar sonra 9 kişiyi daha yargı önünde göreceğiz. Acılı aileler, 25 canın adaleti için, bir daha böyle acılar yaşanmaması için peşini bırakmadıkları bu davaya herkesin sahip çıkmasını istiyorlar. Bu sorumluluk hepimizin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin...

4.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Balıkesir ilinin en önemli çevre problemi olan Kepsut ilçesindeki Simav Çayı'nın kirliliğine ilişkin açıklaması

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Balıkesir ilimizde en önemli çevre problemi, Kepsut ilçemizdeki Simav Çayı'nın kirliliğidir. Kirlilik nedeniyle çayda artık canlı yaşam son bulmuştur, tek bir balık dahi yaşamamaktadır. Sadece canlı yaşam son bulmuş değil, aynı zamanda insan sağlığı da tehlike altındadır, koku nedeniyle artık ilçe yaşanmaz hâle gelmiştir. Özellikle, özel sektöre ait bir kâğıt fabrikasının atıklarını nehre deşarj etmesi ve Balıkesir Büyükşehir Kanalizasyon İdaresinin bazı kanalizasyon atıklarını nehre deşarj etmesi nedeniyle kirlilik her geçen gün giderek artmaktadır.

Buradan güzel ilçemiz Kepsut'un tekrar yaşanılabilir hâle getirilmesi için yetkilileri göreve davet ediyorum ve Simav Çayı'ndaki kirliliği hep birlikte bir an önce önleyelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Akın...

5.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir'in Dursunbey ilçesinin 17 kırsal mahallesindeki internet ve telefon sorununa ilişkin açıklaması

AHMET AKIN (Balıkesir) - Sayın Başkan "Çağ atladık." diyen AK PARTİ iktidarına Balıkesir Dursunbey'den mesaj var. Dursunbey ilçemizin 17 kırsal mahallesinde ne telefon ne de internet çekiyor. "Teknoloji ve iletişim çağında yaşıyoruz." diyorsunuz ama en çok oy aldığınız Dursunbey'in kırsal mahallelerinde yaşayan vatandaşlarımıza interneti de cep telefonlarını da çok görüyorsunuz. "170 milyon liraya mal olacak." deyip 343 milyon liraya Çamlıca'ya radyo ve televizyon kulesi diken AK PARTİ iktidarı Dursunbey Umurlar Dağı'nda vatandaşlarımızın sorununu çözecek bir vericiyi dahi dikemiyor. Bu sorunu dile getirmekten bütün muhtarlarımızın dilinde tüy bitti. Şimdi Dursunbeyli hemşehrilerim Ulaştırma Bakanına soruyor: "Bu tür yatırımlar için kurulmuş Evrensel Hizmet Fonu'nda 2021 yılında toplanan 2 milyar 140 milyon 176 bin 723 liradan bizim sorunumuz için ne kadar para ayrılacak?"

BAŞKAN - Sayın Yılmaz...

6.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce ilinin yıllarca yaşadığı sınır problemlerine ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1999 yılında yaşadığımız depremde sonra Bolu vilayetinden ayrılarak il olan Düzce ilimiz yıllarca sınır problemleri yaşamıştır. Bu yaşadığı sınır problemleri doğrultusunda 2004 yılında Bolu ve Düzce Vali Yardımcıları bir araya gelmiş, sınırların belirlenmesi için çalışmalar yapmaya çalışmış ama bir sonuca ulaşamamışlar ancak 4 Kasım 2004 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanan kararla sınırlar belirlenmiştir. Bu sınırlar doğrultusunda orman işletme müdürlükleri çalışmalarını yürütmeye çalışmış ama 2008 yılına kadar ihtilaflar giderilememiştir. 2008 yılında bölgenin muhtarları, tarım kredi kooperatifi başkanları, ormancılık kooperatifleri başkanları bir araya gelerek bir protokol imzalamışlardır ancak protokol bugün tekrardan tehlikeye düşmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

7.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nın hayırlara vesile olmasını temenni ettiği ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nın siz değerli milletvekilleriyle birlikte ülkemize ve milletimize hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. Gazilik unvanı almış bu kutsal kurumun çatısı altında Meclisimize ve ülkemize hizmet eden tüm milletvekillerimize şükranlarımı ve muhabbetlerimi sunuyorum. Meclisimizde görev yapmış milletvekillerimizden vefat edenlere Allah'tan rahmet diliyorum. Ayrıca, Meclisimizin ilk Başkanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere büyük ve güçlü Türkiye'nin gelişmesi yolunda azim ve gayret gösteren herkesi hürmetle yâd ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Öcalan...

8.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, İmralı Cezaevinde yaşanan haksızlığa ve hukuksuzluğa ilişkin açıklaması

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, cezaevlerindeki hak ihlalleri ve işkenceler devam ediyor. 20-29 Eylül arasında Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi birçok cezaevini ziyaret etti; bu cezaevlerinden biri de Sayın Abdullah Öcalan'ın içinde bulunduğu İmralı Cezaevidir. Biz on sekiz aydır haber alamıyoruz; Adalet Bakanlığı bu haksızlığı, hukuksuzluğu ne zaman ortadan kaldıracaktır? Sorunları derinleştirmekten başka bir işe yaramayan Adalet Bakanlığı ne zaman Anayasa'dan doğan haklarımızın önündeki engeli kaldıracaktır? Avukatlarımız ve aile olarak bir an önce İmralı'ya gidip İmralı'daki durumu öğrenmek istiyoruz. İmralı'daki durum halkımız için önemlidir ama AKP Hükümeti sorunları derinleştirmek için elinden geleni yapıyor. Bir an önce Anayasa'nıza, yasanıza, kanunlarınıza saygı duyun, İmralı kapılarını açın, yasaları bize de işletin; yasaları kendinize göre esnetmekten de bir an önce vazgeçin.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

9.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, basın ve ifade özgürlüğünü kısıtlayan kanun teklifinin 29'uncu maddesi ve diğer sorunlu maddelerinin tekrar gözden geçirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Basın ve ifade özgürlüklerini kısıtlayan, dezenformasyonu değil, gerçek bilgilerin yayılmasını, haber yapılmasını engellemeyi amaçlayan kanun teklifinin görüşmelerine dün başladık. Meclis Avrupa Birliği Uyum Komisyonunun bir üyesi olarak, teklif sahiplerinin teklifin Avrupa Birliği'nin Dijital Hizmetler Yasası ve Genel Veri Koruma Yönetmeliği'yle uyumlu olduğu yönündeki iddialarının kısmen doğru olmadığını ifade etmek isterim. Avrupa Birliği bünyesindeki yasal mevzuatın hiçbir yerinde niyet okumaya yönelik ve halkı yanıltıcı bilgi gibi bir hüküm ve en önemlisi üç yıla kadar hapis cezası yoktur. Resmî aday üyesi olduğumuz Avrupa Birliğinden uzaklaştığımız bu süreçte Avrupa Birliğine mevzuat uyumlaştırılmasıyla çelişen, muğlak, belirsiz olan, açık ve şeffaf olmayan bazı düzenlemelere, maddelere izin vermemeliyiz. Özellikle basın ve ifade özgürlüğüne sansür getiren 29'uncu madde ve diğer sorunlu maddelerin tekrar gözden geçirilmesi önerimi ben tekrar paylaşıyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN - Sayın Kasap...

10.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, intermlere söz verilen maaşlara ve üniversite hastanelerindeki asistan hekimlerin özlük haklarının iyileştirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Diş hekimliği ve tıp fakültesi son sınıf öğrencileri yani intermlerin maaşları ne oldu? 18/7/2022'de Sayın Erdoğan "Diş ve tıp fakültesi son sınıf öğrencilerine asgari ücret tutarı kadar ödeme yapılacak." diye söz vermişti, "Emeğin karşılığı olarak ve motivasyonlarını artırmak için bunu veriyoruz." demişti; üç aydır maaş alamadılar. Yapamayacağınız şeyleri neden söz veriyorsunuz?

Üniversite hastanelerindeki asistan hekim arkadaşların maaşları aynı statüdeki eğitim araştırma hastanesi asistanlarının yarısı kadar. Nöbet ücretleri, icap ücretleri çok çok düşük; bu adaletsizliği giderin.

Tekrar söylüyorum: Yapamayacağınız şeyleri neden söz veriyorsunuz? Yapamayacağınız şeyleri neden söz veriyorsunuz? Yapamayacağınız şeyleri neden söz veriyorsunuz? Yapamayacağınız şeyleri neden söz veriyorsunuz?

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Gaytancıoğlu...

11.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, ayçiçeği ve çeltikteki desteklemelere ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Endonezya'dan Venezuela'ya gidip, dünyayı görüp kendi çiftçisini görmeyen Tarım Bakanına buradan çağrımızı bir kez daha yineleyelim: Ayçiçeği ve çeltikteki desteklemeleri bir an önce en az 2 liraya çıkarın. Doğru dürüst alım fiyatı vermediniz. Bu alım fiyatlarıyla, bu sözde desteklemelerle çiftçimiz önümüzdeki yıl ürün ekmez, ekemez. Bakan dünyayı yeniden keşfetmek için dolaşıp duruyor ama dünyayı yeniden keşfetmeye gerek yok. Tarımda kural bellidir, kendi çiftçini destekleyeceksin; üretebildiğin, ikliminin ve toprak koşullarının uygun olduğu her ürünü mümkün oldukça ülkende üreteceksin. Ne diyordu toprak için Aşık Veysel?

"Koyun verdi, kuzu verdi, süt verdi

Yemek verdi, ekmek verdi, et verdi

Kazma ile dövmeyince kıt verdi"

Bu ülkenin kara topraklarında nasırlı elleriyle çalışan çiftçisini daha fazla üzme, desteklemeleri acilen artırın.

BAŞKAN - Sayın Antmen...

12.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, KESK HABER-SEN'e üye PTT çalışanlarının sürgün edilmesine ilişkin açıklaması

ALPAY ANTMEN (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, KESK HABER-SEN'e üye PTT çalışanlarına daha önce sendikal ayrımcılık ve taraflı bir soruşturma yapılmış ve HABER-SEN yöneticileri çeşitli illere sürgün edilmişti. HABER-SEN sürgünlerin olduğu İstanbul ve Batman'dan Ankara'ya kadar güzergâhtaki PTT iş yerleri önünde açıklamalar yaptı ve en son Ankara'daki yürüyüşünü Ankara Ulus Meydanı'nda yaptığı bir basın açıklamasıyla tamamladı ancak bundan sonra, HABER-SEN bu sürgünleri protesto ettikten sonra geçtiğimiz 29 ve 30 Eylül tarihlerinde "Siz nasıl sürgünleri protesto edersiniz?" dediler ve HABER-SEN'e üye müdür, şef, başdağıtıcı unvanlı şimdilik en azından 27 sendika üyesi PTT emekçisi yaşadıkları illerden uzak yerlere istemleri dışında sürgün edildiler. Sürgüne karşı çıkanlar sürgün edilmeye devam ediliyor. Ben bu sendikal ayrımcılığı kınıyor, PTT yönetimini hakka, hukuka ve adalete...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

13.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın Samandağ ile Arsuz ilçelerini bağlayan sahil yolunun heyelandan etkilenmeyecek şekilde güvenli hâle getirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hatay'ın Samandağ ile Arsuz ilçelerini bağlayan sahil yolu ulaşım ve turizm açısından çok önemli, Temmuz 2020'de

hizmete açıldı. Yol hizmete açıldı ama sık sık yaşanan heyelanlar nedeniyle sürekli trafiğe kapatılıyor. Kasım 2020'de heyelan nedeniyle bu yol trafiğe kapatıldı, Ağustos 2021'de heyelan nedeniyle bu yol kapatıldı, Eylül 2021'de heyelan nedeniyle bu yol kapatıldı, Ocak 2022'de heyelan nedeniyle bu yol kapatıldı, Haziran 2022'de yine heyelan, yine yol kapatıldı. Sonbaharda yağışlarla birlikte bu heyelanlar artacak. Turizm, ticaret, ulaşım açısından çok önemli olan bu yolun bir daha heyelandan etkilenmeyecek şekilde, kapanmayacak şekilde gerekli onarımların yapılması, tedbirlerin alınması ve yolun tamamıyla güvenli hâle getirilmesi gerekiyor. Hatay halkı bunu hak ediyor, Hatay halkı bunu bekliyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

14.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, sarayın “sansür yasası” teklifinin derhâl Meclisten çekilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sarayın sansür yasası teklifinin tek bir maddesi bile ne hukuka ne demokrasiye ne de insan haklarına sığıyor. Düşünün, eğer bu yasa yürürlükte olsaydı biz bugün ne yolsuzlukları okuyabilir ne de yandaşlara çekilen peşkeşlerden haberdar olabilir ne de gerçek enflasyonu, oluşan yağ, ekmek kuyruklarını bilirdik; kaçak yurtlardaki tacizlerin, öldürülen kadınların failerini bilmezdik. Bu yasa teklifi kanunlaşırsa gerçekleri asla öğrenemeyeceğiz. Sosyal medya ve basını susturmak isteyen, Anayasa'ya aykırı olan, basın özgürlüğüne, halkın haber alma hakkına, haberleşme ve ifade özgürlüğüne, hukuk devleti ilkesine aykırı olan bu yasa teklifi derhâl Meclisten çekilmelidir.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

15.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Özbekistan'ın Semerkant şehrinde mahsur kalan 7 Kırşehirli işçinin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ülkemizde süregelen ekonomik krizler vatandaşımızın çareyi yurt dışında aramalarına sebep olmaktadır. Dolayısıyla gün geçmiyor ki yurt dışında mahsur kalan yeni bir Türk işçisi vakası yaşanmasın. Kırşehirli 7 hemşehrimiz de işsizlik ve yoksulluğun etkisinden kurtulmak için yurt dışında çalışmaya gitmişlerdir ancak Özbekistan'da mahsur kalmışlar ve çok zor şartlarda ahırdan bozma bir yerde kalmaktadırlar. Tarafımıza haber ulaşır ulaşmaz hemen harekete geçip Özbekistan'ın Semerkant şehrindeki 7 Kırşehirli hemşehrimiz için Dışişleri Bakanlığına gerekli bilgilendirmeyi yaptım ancak işçilerimiz, Türkiye'ye gelebilmek için konsolosluk yetkililerince kendilerine borç senedi teklif edildiğini ve gıdaya ulaşmakta zorluk çektiklerini iddia etmişlerdir. Bu işçilerimizi vatana getirmek için tüm sorunları aşmak devletimizin vazifesidir. Bir hasta vatandaşımız için özel uçak seferber edebilen devletimiz, bu işçilerimizi de Türkiye'ye sağ salım getirmelidir. Kırşehirli hemşehrilerimiz gelene kadar konunun bizzat takipçisi olacağımdan kimsenin şüphesi olmasın.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

16.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, Trabzon'un Ortahisar ilçesine bağlı Değirmendere Mahallesi'ndeki vatandaşların doğal gaz talebine ilişkin açıklaması

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Trabzon'da Ortahisar ilçemize bağlı Değirmendere Mahallemizde vatandaşlarımız, doğal gazları olmadığı için pankartlarla sokağa indiler ve “21'inci yüzyılda hâlâ soba kullanıyoruz, varlık içinde yokluk çekiyoruz, doğal gaz istiyoruz.” diyerek seslerini duyurmaya çalıştılar. 10 metre uzaklarındaki doğal gazın sokaklarına ve evlerine bir türlü bağlanmadığını belirten mahalle sakinleri, yetkililerce -defalarca görüşmelerine rağmen- “Bugün yarın bağlanacak.” denilerek üç yıldır mağdur edildiklerini söylediler. Cumhurbaşkanı Erdoğan “2018 yılı sonunda doğal gaz gitmemiş yer kalmayacak.” demişti. Yıl 2022, Trabzon'un Çarşıbaşı, Çaykara, Dernekpazarı, Düzköy, Köprübaşı, Şalpazarı ve Tonya ilçelerinde gazın “g”si yok, Trabzon'da 708 mahallenin 469'unda doğal gaz yok. Kara kış kapıda, vatandaşlarımız pahalılıktan odun, kömür alamıyor. Doğal gaz öncelikli bir ihtiyaçtır ve vatandaşlarımızın bir an önce doğal gaza kavuşması sağlanmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Arık...

17.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Sarızlıların sabit telefon sorununa ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu iktidar, güzel yurdumun güzel insanların oyunu alıp sonra da kaderiyle baş başa bırakıyor. Kalkınmayı Sarız'dan başlatacağını söyleyen bu iktidar âdeta memleketim Sarız'ın haritada varlığından bile bihaber, âdeta Sarız'ı unuttu. Bakınız 21'inci yüzyılda benim Sarızlı hemşehrim geçtim interneti, telefona bile hasret. Mollahüseynler Mahallemiz ve mezrası Sarıfakılı'da vatandaşlarımız altı aydır ev telefonlarını kullanamıyor. Sonra da iktidarın sözcüleri çıkıp uzaya 4 şeritli yol yapmaktan bahsediyor. Muhtarımız Muhittin Yıldız “Önce bizim sabit telefonlarımızı hizmete açın ve bölgeye bir baz istasyonu kurun, sonra da uzaya 4 şeritli yol yapın.” diyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

18.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'daki uyuşturucuyla mücadelede asıl yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu dün Adana'da uyuşturucuya yönelik kökünün kurutma operasyonunda 211 sokak satıcısının gözaltına alındığını bildirdi. Yüce Meclisten defalarca dile getirdik; Adana'da uyuşturucu kullanımı yaşı ne yazık ki 13'e düştü; sokaklarda, caddelerde, okullarda uyuşturucu etkisiyle kendinden geçmiş çocuklarımızı görüyoruz. Yapılan operasyonlar tabii ki çok önemlidir ancak daha önemli olan, sınır güvenliğinin sağlanmasıdır, şehirlerimizde nereden geldiği belli olmayan yabancıların barınmasıdır. Demografik yapıyı bozan, suç ve suç unsurlarıyla güvenliği ve çocuklarımızı tehdit edenlerin sorunudur. Bir tarafta Adana'da nereden geldiği, ne iş yaptığı belli olmayan yabancı uyruklu yüz binler barınırken diğer tarafta 211 uyuşturucu satıcısını yakalamak marifet değildir. Asıl yapılması gereken, uyuşturucu sınırlarımızdan girmeden bunları yurdumuza sokan baronlara gereğinin yapılmasıdır.

BAŞKAN – Sayın Özgüneş...

19.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, faili meçhul cinayetler konusunda AKP Hükûmetini uyardıklarına ilişkin açıklaması

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Teşekkürler Başkan.

Dün kadın gazeteci olan Nagihan Akarsel faili meçhul bir cinayet sonucu katledildi Süleymaniye şehrinde. Geçmişte de buna benzer cinayetler gördük. Erciş Vanlı olan Mehmet Zeki Çelebi bunlardan bir örnektir. Ancak garip olan bir hikâye var; Mehmet Zeki Çelebi'nin sosyal medyaya düşen telefon görüşmesi vardı, Türkiye'den kimi karanlık güçlerin, kimi güçler adına onları aradığını söyleyip tehdit ettiğini açıkça orada görüyoruz. Dolayısıyla, 90'lı yıllarda gördüğümüz bu faili meçhul cinayetlerin bir versiyonunu başka bir yerde görmek istemiyoruz, bu konuda AKP hükûmetini uyarıyoruz, bu katliamlar sonuç getirmez.

BAŞKAN – Sayın Baltacı...

20.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Kastamonu'daki orman köylülerinin yakacak odun sorununa ilişkin açıklaması

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kastamonu bir orman şehridir, ülkemizin en çok orman köyüne sahip ilidir. Geçimini ve kışlık yakacağını ormandan karşılayan köylümüz yakacak odun fiyatlarına yapılan yüksek zam nedeniyle yaklaşan kış mevsimi öncesinde kendi yurdunda büyük bir mağduriyet yaşamaktadır. Geçtiğimiz yıl 1 ster odun için 104 lira ödeyen orman köylümüzden bugün 1 ster odun için 280 lira talep edilmektedir. Çok zor şartlar altında hayatını idame ettiren orman köylümüze ihtiyacı kadar yakacak odun geçen yılki fiyattan verilmeli ve temini konusunda öncelik tanınmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

21.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı Sosyal Konut Projesi'ne ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın geçtiğimiz günlerde açıkladığı 81 ilde hayata geçirilecek cumhuriyet tarihinin en büyük Sosyal Konut Projesi ülkemiz genelinde büyük heyecanla karşılandı. Gençler, emekliler, şehit yakınları, gaziler ve engellilerin öncelikli olarak faydalanacağı projede, 25 Ekimde, 17 ilde 5 bin konutun temeli atılacak. İlk etapta 250 bin, toplamda 500 bin konut inşa edilecek. Vatandaşlarımızın kira öder gibi ev sahibi olacağı projenin azami iki yıl içinde bitirilip teslim edilmesi amaçlanıyor.

TOKİ aracılığıyla sosyal konut projeleri kapsamında son yirmi yılda 1 milyon 170 bin konut ürettik ve hak sahiplerine teslim ettik. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde AK PARTİ olarak yaptıklarımız yapacaklarımızın teminatıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

22.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, İstanbul Emniyetinin "polis devleti" niteliğindeki uygulamalarına ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, İstanbul'da ve yurdun birçok bölgesinde tutuklu aileleri, özellikle hasta tutuklu aileleri eylemler yapıyorlar, basın açıklamaları yapıyorlar ve sıkıntılarını, sorunlarını, taleplerini kamuoyuna duyurmaya çalışıyorlar. İstanbul'da bütün diğer illere nazaran farklı bir uygulama yapılıyor ve annelere yönelik çok çirkin ve saldırgan bir tavır sergileniyor. İstanbul Emniyeti başka bir uygulaması olmayan bir örnekle, âdeta bir polis devleti niteliğinde, anneleri her hafta ters kelepçeyle gözaltına alıyor. Ve biz biliyoruz -o annelerin de beyanına göre- otobüste ve Emniyet sürecinde de darbediliyorlar. Bütün bu uygulamalar başlı başına sıkıntı ve sorun olmakla birlikte, cezaevlerinde özellikle hasta tutsakların yaşamına ilişkin, güvenliğine ilişkin, onların oradaki durumuna ilişkin sorunlar var ve annelerin her hafta yapmak istediği basın açıklamaları engelleniyor.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

23.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, İstanbul'un Esenyurt ilçesinin ihtiyaçlarına ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Seçim bölgem İstanbul'un 1,5 milyon nüfuslu ve Türkiye'nin 57 ilinden büyük olan ilçesi Esenyurt çok hızlı büyümekte ve merkezde kalmaktadır. Esenyurt ilçemizin en önemli ihtiyacı adliye binasıdır ve de Esnaf ve Sanatkarlar Kredi Kooperatifinin açılmasıdır. İlçeye bağlı Haramidere her selde taşmakta, vatandaşlarımız sıkıntı yaşamaktadır. İslah çalışmalarının acilen yapılması gerekmektedir. Otopark ve trafik sorunlarının çözülmesi lazım. Ayrıca, Esenyurt Devlet Hastanemiz şu an 250 yatak kapasiteli, ilave binayla 450 yatak olacaktır; inşallah o da bitecektir. Yalnız, bu da yetmez.

Emeği geçenlere teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Serter...

24.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Ödemiş, Tire, Beydağ, Bayındır ve Kiraz ilçelerinde hastanelerde ve polikliniklerde kalp ve anjiyo merkezlerinin olmadığına ilişkin açıklaması

BEDRİ SERTER (İzmir) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin kapalı olduğu dönemde Cumhuriyet Halk Partili tüm vekillerimiz ve Genel Başkanımız sahadaydık. Bu ortamda kendi bölgem olan İzmir 2'nci bölge, Ödemiş, Tire, Beydağ, Bayındır ve Kiraz ilçelerindeki hastanelerde ve polikliniklerde kalp ve anjiyo merkezlerinin olmadığı tespitine ulaştım ve ziyaretine gittiğim gün 45 yaşındaki bir kardeşimizi Kiraz'dan İzmir'e ulaştırırken maalesef ambulansla kaybettik. Buradan Sağlık Bakanlığına ve İzmir İl Sağlık Müdürlüğüne sesleniyorum: Ödemiş'teki veya Tire'deki hastanemize bir kalp ve anjiyo merkezinin kurulması ivedidir, yarın bunun gerçekleştirilmesini talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Bülbul, buyurun.

25.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin önemine, pandeminin etkisini yitirmesiyle birlikte dünyada yeni sorunların ortaya çıktığına ve bu dönemde Türkiye'nin uyguladığı ekonomi modeli ve faiz politikasına ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, 16 Nisan 2017 referandumuyla kabul edilen ve 9 Temmuz 2018 tarihinden itibaren de uygulanmaya başlanan Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin kurallarının konulması ve bütün kurumlarıyla teşekkür etmeye başlamasının hemen ardından tüm dünyayı sarsan küresel bir pandemi ortaya çıkmıştır. 11 Mart 2020 tarihinde ülkemizde ilk vaka görülmüş, yaklaşık iki yıl, tüm dünyada olduğu gibi süreç ülkemizi de derinden etkilemiştir. Bu sürecin merkezinde sağlık sistemi ve sosyal güvenlik sistemleri olsa da birçok sektör ve alan pandemi sürecinden etkilenmiştir. Özellikle kapanmalarla beraber dünya piyasalarında talep düşmüş, bununla beraber üretim durma noktasına gelmiş, lojistik ve tedarik zincirlerinde de büyük sorunlar baş göstermiştir.

Türkiye, başta sağlık ve sosyal güvenlik sistemi olmak üzere ekonomik ve sosyal alanda süreci en iyi yöneten ülkelerden biri olmuştur. Yine Türkiye, pandemi sürecinde artı yönde büyümeyi gerçekleştiren OECD'ye bağlı bir iki ülkeden biri olmuştur. Burada, sürecin iyi yönetilmesinde kuşkusuz hızlı karar alma ve uygulama imkânı veren Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin önemi kendini göstermiştir.

Pandeminin etkisini yitirmesiyle birlikte yeni sorunlar da dünyada ortaya çıkmıştır. Genişleyen para ve maliye politikalarının yerini daraltıcı maliye ve para politikaları almış, özellikle bölgemizde baş gösteren Rusya-Ukrayna savaşı da dünya üzerinde gıda, enerji, ticari ve askerî anlamda yeni sıkıntıları beraberinde getirmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Bütün bunların yanında ülkemize karşı uygulanan, aleni ve örtülü bir şekilde yürütülen haksız ekonomik, siyasi ve askerî ambargolarla üzerimizde -bu vesileyle- büyük bir baskı oluşturulmaya çalışılmıştır.

İşte böyle bir dönemde ülkemizin uyguladığı ekonomik model, almış olduğu ekonomik tedbirler üzerinde de

birçok haksız ithamın, haksız saldırının, iftira derecesine varan değerlendirmelerin yapıldığına hep birlikte şahit olmaktadır. Özellikle Türkiye'nin faiz politikasıyla ilgili olarak son derece yersiz ve haksız eleştirilerin yapıldığına da şahit oluyoruz. Özellikle orta ve uzun vadede Türkiye'de uygulanan mevcut politikaların üretim, yatırım, istihdam ve ihracat ve nihayetinde büyüme ve refah seviyesinin yükselmesi açısından çok büyük kazanımlara imkân vereceğini düşünmekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi, buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ülkemiz, faiz lobilerine karşı taviz vermeden bu alanlarda -bahsetmiş olduğumuz alanlarda- ihracatı artırmaya yönelik politikalar üreterek kısa vadede ekonomiyi canlandırmış, işsizliği belli seviyelere çekmiş, ihracatta da rekor kıran rakamlar, artışlar gerçekleştirmiştir. Özellikle Türkiye'nin faiz konusundaki yaklaşımını destekler mahiyette, dünya genelinde, özellikle Amerikan Merkez Bankasının (FED) ve Avrupa'daki merkez bankalarının almış olduğu kararların isabetli olmadığı yönünde son zamanlarda yapılan açıklamalar da dikkat çekmektedir. Özellikle Birleşmiş Milletler ve IMF gibi uluslararası kuruluşların ABD Merkez Bankasının almış olduğu agresif faiz artışları kararlarına karşı önemli uyarılarda bulunduğunu görmekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu faiz artışlarında ihtiyatlı olunması gerektiği, bunların dünya genelinde büyük bir resesyona yol açabileceği pek çok ünlü iktisatçı tarafından da dile getirilmektedir. Son olarak, Nobel Ödüllü iktisatçı Stiglitz faiz artışlarının özellikle arz yönlü sorunlar üretebileceği açıklamasında bulunmuş, faiz artırımının gıda ve enerji üretimine ve arz sorunlarını çözmeye katkısı olmayacağını ifade etmiştir. Bu çerçevede bakıldığında, Türkiye'de faiz indirimleri söz konusu olduğunda veya faiz artırılmadığı anda tepki gösteren kişilerin veya ekonomistlerin bu husustaki yaklaşımlara ne diyeceği de açıkça merak konusudur. Türkiye'nin uyguladığı olduğu bu politikanın doğruluğu ve isabeti yönünde ortaya çıkan durumun yeniden değerlendirilmesi ve milletimizin takdirine sunulması önemlidir.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Beştaş...

26.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 5 Ekim Dünya Öğretmenler Günü'ne, kendilerine “jandarma kontra” ve “JİTEM” diyen ekibi cezaevlerine müdahale için kimlerin gönderdiğine ve Anayasa Mahkemesinin Leyla Güven’le ilgili açıklamış olduğu ihlal kararına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 5 Ekim Dünya Öğretmenler Günü. Öncelikle, tüm öğretmenlerimizin gününü içtenlikle kutladığımı ifade etmek istiyorum. Fakat maalesef birer eğitim emekçisi olan öğretmenlerimiz bu günü kutlayamıyor, mutlu olamıyorlar. Tıpkı sağlık emekçileri gibi eğitim emekçileri de yıllardır çözülmeyen ve gittikçe büyüyen sorunlar yığınıyla baş başa kaldılar ve boğuşuyorlar. Türkiye'de öğretmenlerin çalışma koşulları ve özlük hakları gelişmiş dünya ülkelerine göre oldukça geri bir noktada. Her şeyden önce, ülkenin içinde olduğu ekonomik kriz öğretmenleri de büyük bir geçim derdi ve yarının belirsizliğiyle baş başa bırakmıştır.

AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında 68 bin olan ataması yapılmayan öğretmen sayısı 2022 yılı itibarıyla 700 bini geçmiş ve 700 bini aşkın öğretmenin atama beklemekten de umutları tükenmiştir. Yine sözleşmeli, ücretli ve kadrolu öğretmen ayrımı yapılarak büyük bir ayrımcılığa yol açılmış, 85 bini aşkın ücretli çalışan öğretmen asgari ücretin dahi altında ve yarım sigortalı olarak çalıştırılmaktadır. Sendikaların, kaçak işçi çalıştırmanın ve modern köleliğin eğitimdeki adadırdığı ücretli öğretmenliği kaldırıp tüm öğretmenlerin kadrolu olması gerekirken AKP bunu bir sistem hâline getirmeye devam ediyor. Yine, özel sektör öğretmenlerinin koşullarının ne kadar kötü olduğunu gayet iyi biliyoruz, düşük maaşlarla çalıştırılmaktadır. Özetle, bu iktidar tüm ekonomik sıkıntıların yanı sıra Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla eğitim kalitesini düşürerek, öğretmenleri kariyer sınavına girmeye zorlayarak ve öğretmenleri sözleşmeli, ücretli, kadrolu, uzman diye ayırarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...hem eğitim sistemini yok ediyor hem de öğretmenleri bir yandan ayırıştırıp bir yandan bütün olarak mağdur etmeye devam ediyor. Günlerini tekrar kutluyorum ama bu sorunları çözeceğimize de söz veriyoruz.

Sayın Başkan, cezaevlerindeki ihlali her gün söylüyoruz, bugün de Elbistan'ı söyleyeceğim. Geçen hafta, Elbistan'a kendilerine “jandarma kontra” diyen 50 kişilik bir grubun müdahale ettiği haberini aldık. Bunlar sonra başka cezaevlerine; Erzurum'a, Kocaeli'ne ve farklı cezaevlerine sevk edilmişler. Örneğin, Erdal Laçın ve Abdullah Demir isimli mahpuslar çok ağır bir şekilde darbedilmişler ve hastaneye kaldırıldıkları yönünde mektuplar aldık. Yine Can Özata ve Kanber Özata'nın hücreye alındığı bilgisi var. Ve açıkçası, bu saldırı bize “Cezaevlerini kim yönetiyor?” sorusunu tekrar sorduruyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Elbistan Cezaevinde olanlara dair soru önergesi de verdik, görüşmeler de yaptık. Bu “jandarma kontra” kimdir? Bu ekip kim adına çalışıyor? Erzurum Cezaevine sürgün edilenlere kötü muamelede bulunan, kendisine “JİTEM'im” diyen ekip kimdir? Bu kişileri cezaevlerine kim gönderiyor? Bu konularda acilen bir yanıt bekliyoruz.

Sayın Başkan, bugün, daha önce tutuklanan Hakkâri Milletvekilimiz Leyla Güven'le ilgili Anayasa Mahkemesi bir ihlal kararı açıkladı. Bu kaçınıcı ihlal kararı? Figen Yüksekdağ, Selahattin Demirtaş ve daha birçok milletvekilimiz hakkında yıllardır tutuklu oldukları hâlde, sonrasında ihlal kararları açıklanıyor. Leyla Güven, Hakkâri Milletvekiliyken seçildikten sonra, milletvekili olduğu hâlde yasama dokunulmazlığı dikkate alınmadan tutuklanarak cezaevine gönderilmişti ve bilahare vekilliği düşürüldü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - “Şimdi gelen ihlal kararının ne anlamı var?” diyeceksiniz. Ya, vekillik düşürüldükten sonra, Anayasa Mahkemesi bu Meclise diyor ki: “Siz, vekile vekillik yaptırmadınız, Anayasa'yı çiğnediniz, ihlal ettiniz.” Halkın yüz binlerce oyu da aynı zamanda tamamen gasbedilmiş oluyor ve bu ihlal kararında, Türkiye'de Kürt siyasetçilere, HDP'li siyasetçilere yönelik iktidarın ağır baskısının, darbesinin, siyasi darbesinin devam ettiğini bizzat Anayasa Mahkemesi yine ilan etti ve şu anda milletvekilleri hakkında davalar hâlâ devam ettiriliyor. Bu Mecliste bulunan iktidar grubu, bilerek ve isteyerek Anayasa'yı dikkate almıyor, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesini dikkate almıyor ve keyfi bir şekilde,...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - ...hukukla bağlantısız ve yasa dışı bir şekilde halkın vekillerinin vekilliğini gasbetmiş oluyor; bu Anayasa Mahkemesi kararı bunun ilanidir. Ne yapacağız? Leyla Güven şu anda Elâzığ Cezaevinde, dosyası Yargıtayda; Figen Yüksekdağ Kandıra Cezaevinde, dosyası devam ediyor. Anayasa Mahkemesi kararlarının gereği neden yerine

getirilmiyor? Selahattin Demirtaş Edirne Cezaevinde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi “Derhâl serbest bırakın.” dedi. Bütün arkadaşlarımız, iktidarın sadece siyasi kararlarla içeride tuttuğu birer rehindirler. Arkadaşlarımızı, Leyla Güven’i de bütün siyasi sebeplerle rehin tutulan diğer arkadaşlarımızı da serbest bırakın. Bu konudaki çağrımız, hukukun gereğini yerine getirin çağrısıdır. Bu şekilde başarıya ulaşamazsınız, daha büyük kaybedersiniz diyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Evet, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Emre.

Buyurun.

27.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre’nin, 5 Ekim Dünya Öğretmenler Günü’ne, kamuoyunda “dezenformasyon kanunu” olarak bilinen kanun teklifine ve basın kartının dağıtılmasıyla ilgili Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun vermiş olduğu karara ilişkin açıklaması

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bugün, bilindiği üzere, 5 Ekim Dünya Öğretmenler Günü. Bu vesileyle başta kendi öğretmenlerim olmak üzere bizleri yetiştiren, gelişimimize büyük katkı sunan tüm öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü’nü kutluyorum.

Üzülerek bir eksiğimizi ifade etmek istiyorum: Maalesef, ülkemizde öğretmenlerimiz hak ettikleri değeri, itibarı göremiyor; yaşam standartları maalesef çok düşük, yoksulluk sınırı altında bir yaşam sürüyorlar; çalışma koşulları, güvencesiz hâlde bulunmaları gibi birçok problemleri var. Bunun yanında, öğretmenlik yapmak isteyen ve bu alanda eğitim görüp de mesleğini icra edemeyen, atanamayan yüz binlerce öğretmenimiz var. Tüm öğretmenlerimizin sorunlarını çözmemiz lazım. Biz şunu biliyoruz: Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar çerçevesinde yapılan çeşitli araştırmalar var, mesela, PISA raporları gibi. Türkiye eğitimde çok gerilerde, her yıl birkaç basamak birden her alanda geriye doğru gidiyor. Dolayısıyla, tüm bu veriler bize şunu gösteriyor ki: Türkiye’de eğitim alanına ciddi şekilde yatırım yapılması lazım. Mevcut iktidarın öğretmenleri önceleyen, eğitimi önceleyen bir politikası yok; biz buradan söylüyoruz: Millet iktidarında eğitimin sorunlarına, eğitimin merkezi olan öğretmenlerimizin sorunlarını çözerek başlayacağız ve ilk iş olarak da öğretmenlik mesleğini basamaklandıran uygulamaya son vereceğiz. Öğretmenlerimizin kidede göre gelirlerini artıracacağız. Öğretmenlik Meslek Kanunu olarak Meclise getirilen kanun başta olmak üzere -öğretmenlerin meslek örgütlerinin hiçbirinin desteği, onayı alınmadan getirilmişti- tüm bu yanlışları düzelterekimize buradan söz veriyoruz; öğretmenlerimize, ailelere, öğrencilere bunu duyurmuş olalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bir başka hususa daha dikkat çekmek istiyorum Sayın Başkan. Biliyorsunuz, dün görüşmelerine başladığımız, kamuoyunda “dezenformasyon kanunu” olarak bilinen Basın Kanunu’yla ilgili teklifin görüşmelerine devam ediliyor, 2’nci maddede kalındı. Burada, kamuoyunda ciddi şekilde merakın, ilginin, endişenin olduğunu görüyoruz bu kanun teklifine ilişkin. Bakın, bu Mecliste görev yapan tüm milletvekilleri Anayasa’ya bağlılık yemini ederek göreve başlayan milletvekilleridir ve biz biliyoruz ki Anayasa’nın 25’inci maddesi düşünce ve kanaat hürriyetiyle ilgili olan madde, 26’nci maddesi düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti, 28’inci madde basın hürriyeti; bunun yanında, 5187 sayılı Basın Kanunu’muzdaki basın özgürlüğüyle ilgili açıklamalar, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 1’inci ve 2’nci maddeleri; tüm bunları göz önünde bulundurduğumuzda ortada şöyle bir tablo olduğunu görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Bu alanda şöyle bir bahanenin, açıklamanın yerinde olmadığını görüyoruz: Türkiye’nin çeşitli uluslararası komplolar ışığında bu önlemleri aldığı düşünülemez. İktidar seçim dönemine giderken bir yol temizliği hazırlığında, hem sansürü hem otosansürü hedeflediğini görüyoruz, veriler de bunu gösteriyor. Twitter’a başvurup da sosyal medya platformlarına başvurup da kısıtlama isteyen ülkeler sıralamasında Türkiye en önde ve bu taleplerin de en üst düzeylerde karşılık gördüğünü görüyoruz. Dolayısıyla Türkiye’den kaynaklı talepler ve uygulamaların tartışıldığı bir gerçek.

Son bir konuya daha dikkat çekmek istiyorum. Yasama üyeleri olarak, yasama olarak yargı kararları bizim açımızdan da bağlayıcı. Yüksek mahkeme kararı var, hâlihazırda ortada ve çok yeni tarihli. Basın kartının dağıtılmasıyla ilgili Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun vermiş olduğu bir karar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Son cümlelerim.

Ve orada bakın şu hususun altı çiziliyor, deniliyor ki: “Basın mensubunu tanıtıcı mahiyette resmî bir kimlik belgesidir. Basın kartı sadece bir meslek kartı değildir.” ve basın kartının önemi anlatıldıktan sonra, basın kartının değinilen özelliği ve önemi nedeniyle niteliği, ne şekilde verileceği konusunda “Bu kartın verileceği kişilerde aranacak şartları içeren temel ilkelerin, bu hakka keyfi bir şekilde müdahale edilmesini önleyecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.” İletişim Başkanlığının çıkardığı yönetmeliği iptal ederken bu kararı vermiş. Mevcut Basın Kanunu’ndaki düzenlemeye, değişiklik teklifine baktığımızda o yönetmelikte iptal edilen hususun buraya olduğu gibi geldiğini görüyoruz. Bu, yargı kararını dinlememektir; bunu da kamuoyunun bilgisine sunmuş olalım.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Ünal...

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Söz talebim yok.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Sayın milletvekilleri, Anayasa’nın 92’nci maddesine göre verilen (3/2077) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

Tezkerayı okutuyorum:

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Katar Devleti Hükümeti Tarafından Talep Edilen Desteği Sağlamak ve Dünya Kupası Kalkını Harekatına İştirak Etmek Üzere Hudut, Şümül, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde Türk Silahlı Kuvvetlerinin Katar Devleti Sınırları İçerisinde ve Katar Devleti Karasuları ile Mücavir Bölgelerinde Görevlendirilmesi ve Bu Kuvvetlerin Cumhurbaşkanının Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Risk ve Tehditlerin Giderilmesi İçin Her Türlü Tedbirin Alınması ve Bunlara İmkan Sağlayacak Düzenlemelerin Cumhurbaşkanınca Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin Anayasa’nın 92’nci Maddesi Uyarınca Altı Ay Süreyle İzin Verilmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/2077)

1/10/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Katar Devleti, 21 Kasım-18 Aralık 2022 tarihleri arasında 2022 FIFA Dünya Kupası organizasyonuna ev sahipliği yapacaktır. Bahse konu organizasyona dünya sathından 1 milyon kişinin üzerinde katılım beklenmekte olup bu çerçevede düzenlenecek spor etkinliklerinin güvenli bir şekilde gerçekleştirilebilmesini teminen Katar Devleti Silahlı Kuvvetleri ile Katar Devleti Hükûmeti tarafından davet edilen ülkelerden unsurların katılımıyla Dünya Kupası Kalkanı Harekâtı müştereken icra edilecektir.

Dünya Kupası Kalkanı Harekâtı, 2022 FIFA Dünya Kupası organizasyonunun başarılı ve güvenli bir şekilde gerçekleştirilmesi maksadıyla organizasyonun güvenliğini etkileyebilecek başta terörizm olmak üzere çeşitli tehdit unsurlarına karşı Katar Devleti sınırları, kara, hava ve deniz yetki alanlarında gerekli tedbirlerin Katar Devleti ve katılımcı ülkeler tarafından müştereken teşkil edilecek "Görev Kuvveti" vasıtasıyla alınması suretiyle icra edilecektir.

Katar Devleti Hükûmeti, bahse konu harekât çerçevesinde dost ve müttefik ülkelerden silahlı kuvvetlere ait unsurlarla katkıda bulunmalarını talep etmiş olup ülkemizden de aynı kapsamda talepte bulunmuştur. Dünya Kupası Kalkanı Harekâtı'na ülkemizin yanı sıra Amerika Birleşik Devletleri, Fransa, İngiltere, İtalya ve Pakistan'ın askerî unsurlarıyla katkıda bulunmaları söz konusudur.

2022 FIFA Dünya Kupası'nın dünya genelinde yoğun şekilde takip edilecek bir spor etkinliği olması; Katar'la sahip olduğumuz tarihî, kültürel ve beşeri bağlar ile siyasi, ekonomik, askerî ve diğer alanlarda geliştirdiğimiz müstesna iş birliği; Körfez bölgesinin istikrar ve güvenliğinin tüm bölge bakımından taşıdığı önem muvacehesinde Katar Devleti Hükûmetinin söz konusu talebine olumlu yanıt verilmesinin yararlı olacağı değerlendirilmiştir.

Dünya Kupası Kalkanı Harekâtı kapsamında görevlendirilecek Türk Silahlı Kuvvetleri unsurları tüm görevlendirme süresince millî komuta altında bulunacak olup harekât çerçevesinde unsurlarımızca icra edilebilecek faaliyetler de yine millî komuta dâhilinde yapılacak değerlendirme suretiyle gerçekleştirilecektir.

Dünya Kupası Kalkanı Harekâtı'na katılmamız, 2022 FIFA Dünya Kupası organizasyonunun güvenliğinin sağlanması için Emniyet Genel Müdürlüğü personelinin Katar'da görevlendirilmesi konusunda 7 Aralık 2021 tarihinde iki ülke arasında imzalanan Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Uygulanmasına İlişkin Protokol'ün gerekleriyle de uyum ve bütünlük içindedir.

Türkiye Cumhuriyeti ile Katar Devleti arasında 23 Mayıs 2007 tarihinde Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşması, 19 Aralık 2014 tarihinde Askeri Eğitim, Savunma Sanayii ile Katar Topraklarında Türk Silahlı Kuvvetlerinin Konuşlandırılması Konusunda İşbirliği Anlaşması ve 28 Nisan 2016 tarihinde Katar Topraklarında Türk Kuvvetlerinin Konuşlandırılmasına İlişkin Uygulama Anlaşması imzalanmıştır. Bu suretle oluşan güçlü ahdî çerçeve dâhilinde teşkil edilen Katar-Türk Birleşik Müşterek Kuvvet Komutanlığı faaliyetlerini sürdürmekte, Katar'ın kurumsal imkân ve kabiliyetinin yanı sıra Körfez bölgesinin güvenlik ve istikrarına da katkıda bulunmaya devam edilmektedir.

İki ülke halkları arasındaki güçlü dostluk ve kardeşlik bağları, Katar Devleti'yle önemli bölgesel sorunların çözümüne yönelik görüş birlikteliğimiz, bölgesel ve uluslararası platformlarda karşılıklı destek ve dayanışmamız ile terörizm ve benzeri tehditlerle mücadelede izlediğimiz ortak kararlı tutum ışığında Katar'la ilişkilerimizin stratejik önemi haiz olduğu değerlendirilmektedir.

Bu mülahazalarla, Katar Devleti Hükûmeti tarafından talep edilen desteği sağlamak ve Dünya Kupası Kalkanı Harekâtı'na iştirak etmek üzere hudut, şümül, miktar ve zamanı Cumhurbaşkanlığınca takdir ve tayin olunacak şekilde Türk Silahlı Kuvvetlerinin Katar Devleti sınırları içerisinde ve Katar Devleti kara suları ile mücavir bölgelerinde görevlendirilmesi ve bu kuvvetlerin Cumhurbaşkanının belirleyeceği esaslara göre kullanılması ile risk ve tehditlerin giderilmesi için her türlü tedbirin alınması ve bunlara imkân sağlayacak düzenlemelerin Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca altı ay süreyle izin verilmesi hususunda gereğini bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip Erdoğan
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Şimdi, Cumhurbaşkanlığı tezkeresi üzerinde İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre görüşme açacağım.

Gruplara ve şahsı adına 2 üyeye söz vereceğim.

Konuşma süreleri, gruplar için yirmişer dakika, şahıslar için onar dakikadır.

Tezkere üzerinde söz alan sayın milletvekillerinin isimlerini okuyorum:

Gruplar adına: İYİ Parti Grubu adına Sayın Aydın Adnan Sezgin, Aydın Milletvekili; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın İsmail Özdemir, Kayseri Milletvekili; Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Hışyar Özsoy, Diyarbakır Milletvekili; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Ahmet Ünal Çeviköz, İstanbul Milletvekili; Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Fikri Işık, Kocaeli Milletvekili.

Şahıslar adına: Sayın Utku Çakırözer, Eskişehir Milletvekili; Sayın Akif Çağatay Kılıç, İstanbul Milletvekili.

Şimdi, ilk söz, İYİ Parti Grubu adına Sayın Aydın Adnan Sezgin'in.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önümüzdeki kasım ve aralık aylarında Katar'da düzenlenecek olan 2022 FIFA Dünya Kupası organizasyonu kapsamında Türk Silahlı Kuvvetlerinin Katar'da görevlendirilmesine ilişkin tezkere hakkında İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Bu organizasyonda iş birliği yapmak üzere Türkiye ile Katar arasında imzalanan niyet mektubu 10 Kasım 2021 tarihinde Genel Kurulda kabul edilmiştir. İş birliğinin ayrıntılarını düzenleyen protokol ise 8 Mart günü Genel Kurulda onaylanmıştır. Niyet mektubu da protokol de daha önce denenmemiş, başka herhangi bir ülkeyle gerçekleştirilmemiş bir iş birliği modelidir. Bu metinlerde, emniyet güçlerimizin Katar'da gerçekleştirilecek olan Dünya Kupası organizasyonunda hangi vazifeyi üstleneceği net bir şekilde tanımlanmamıştır, personelimizin hareket alanı, yetkileri belirlenmemiştir. Bununla birlikte her iki metin de yalnızca Emniyet Genel Müdürlüğü personelinin kapsayan iş birliklerine cevaz vermektedir. Emniyet güçlerimizin ve polis teşkilatımızın başka bir ülkede özel güvenlik personeli gibi stat korumalığı yapmasını uygun bulmadığımızı her iki metnin Dışişleri Komisyonu ve Genel Kurul görüşmelerinde vurgulamıştık; ayrıca, böyle bir iş birliğinin yaratacağı riskleri hatırlatmıştık. Böyle bir teşebbüs ulusal menfaatlerimiz açısından da gereksizdir, bunu da defalarca tekrarladık. Fransa'da 2016 Avrupa Kupası organizasyonu sırasında gerçekleştirilen planlı terör eylemlerini anımsattık ve her iki kanun teflikine de "hayır" oyu verdik. Kaldı ki Katar'daki insan haklarının durumu nedeniyle Dünya Kupası'nın orada düzenleniyor olması dünya çapında birçok protestolara yol açıyor yani ciddi bir tepki rüzgârına muhataptır bu ülke. Şimdi görüştüğümüz tezkere ise bugüne kadar 2022 Katar Dünya Kupası'yla ilgili hazırlıklarla alakasız, iki ülke arasında bu organizasyon çerçevesinde yapılan görüşmelerin hiçbirinde metinlere yansıtılmamış bir durumdur. Emniyet Genel Müdürlüğü personelimizin göz göre göre IŞİD'vari ya da başka bir yapının, çevrenin saldırı riski altına sokulduğu yetmezmiş gibi şimdi de TSK mensuplarımızın aynı riske dâhil edilmesi söz konusudur. İktidarın bu kararlarının Türkiye açısından objektif, izah edilebilir hiçbir getirisi yoktur. Kamuoyundan gizli tutulan bazı teşvikler varsa bu utanılacak bir durumdur. Yaptığınız, hem Türkiye Cumhuriyeti'nin itibarı açısından hem de oradaki görevlilerimizin zarar görmesi ihtimali bakımından yanlıştır. Türkiye,

resmî personeliyle yeni bir tip lejyonerliğe mi soyunuyor? İktidarın eliyle Wagner'ciliğe, Blackwater'culuğa mı özeniyor?

Değerli arkadaşlar, Türk Silahlı Kuvvetleri, bölgesinde ve dünyada barışı ve huzuru korumak, küresel istikrara katkı sağlamak amaçlarıyla sayısız uluslararası görev gücüne, tatbikata ve harekâta katılmıştır ancak bugüne kadar hiçbir zaman özel bir uluslararası organizasyonu üstlenen bir ülkeye yardım etmek için âdeta bir özel güvenlik şirketi gibi yurt dışında görevlendirilmemiştir. Bu ayıp tezkereye İYİ Parti olarak kuvvetle karşı olduğumuzu vurguluyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İktidarın dış ve güvenlik politikalarındaki tuhaflıklar bu tezkereyle sınırlı değil elbette, bilhassa Katar'la ilişkilerimiz pek çok garabetle yüklü. Biz Katar'la dostluk ilişkilerine karşı değiliz elbette, bunu geçmişte defalarca dile getirdik. Katar'la ülkeden ülkeye olmak kaydıyla özel bir yakınlığımız da olabilir. Maalesef bugün Katar'la ilişkilerimiz dostluk ilişkisinin ötesinde, anlaşılması mümkün olmayan pek çok çarpıklıkla, şaibeye doludur. Sayın Cumhurbaşkanı'na hediye edilen uçak, Tank Palet Fabrikasının satışı, Katar'la yapılan swap anlaşması ve bu anlaşmada dolar kurunun yüksek fiyatta sabitlendiği iddiaları, Kanal İstanbul yorumları bu garipliklerden sadece bazıları. Katar'la son dönem ilişkilerimizin üzerine inşa edildiği ihvancı uluslararası ilişkiler vizyonu ve iktidarın buradan hareketle kurguladığı politikalar artık kökünden çökmüştür. Yıkılan ütopya arkasında gizlenen çarpık maddi ilişkilerin dinamikleri böylelikle daha net görülebilir hâle gelmiştir. Son dönemde sadece ihvancılık değil, iktidarın uluslararası ilişkilerine şekil veren bütün yaklaşımları yerle bir olmuştur.

Uluslararası ilişkilerimiz topyekûn bir başarısızlık hikâyesinden ibarettir. Uluslararası ilişkilerdeki savrulmaların ağır maliyeti vatandaşlarımızın itibar kaybı, millî güvenlik kaygıları devletimizin omuzlarına çökmüştür. Geleneksel müttefiklik ilişkilerimiz aşındırılırken ülkemiz, Katar'a özel hizmet sunmaya yönelmiştir. İktidar, başarısızlıkları taktik, mülâhaza ve hamleler olarak göstererek vatandaşlarımızı aldatmaya çalışıyor, sözcüleri dalga geçercesine bu tür safsatalar seslendiriyor ancak milletimiz, vatandaşımız artık bunlara kanmıyor. Sizin dış âlemle münasebetleriniz, hem özünde hem de uygulamasında tamamen yanlış düşünen zihinlerin yanlış rotasına tabi olmuştur. Ege'de bugün yaşanan anormalliklerde de sorumluluğunuz büyük, bu konuyu daha çok tartışacağız elbette.

Son günlerde, içerideki ve dışarıdaki beceriksizlikleri gözlerden saklamak için iktidara yakın basın organlarında ve iktidar sözcülerinin konuşmalarında ABD'nin, Avrupa'nın ne kadar kötü ekonomik koşullarda olduğunu sıklıkla gündeme getiriyorsunuz, gülünç duruma düşüyorsunuz. Sayın Cumhurbaşkanı Avrupa ülkelerinde ve ABD'de de market raflarının boş olduğu gibi dayanıksız bir iddiayı sıklıkla tekrarlayarak milletimizi ekonomik krize, yokluğa, fakirliğe razı etmeye çalışıyor. Bu iddiayı savunmak da yeni millîlik ve yerlilik kriteri hâline geldi. Bir hükûmetin dış dünyaya bakış konusunda bu denli iç malzeme yaratmaya kalkışarak hakikatten uzaklaşması tarihe kayıt düşülecek kadar acıklıdır. Ekonomik olarak çöktüğü iddia edilen bu ülkelerde enflasyon yüzde 8-9 dolaylarındayken bizim TÜİK bile enflasyonu yüzde 90'a yakın açıklamıştır. Üretici fiyatlarındaki enflasyon ise yüzde 150'yi aşmıştır. Dünyada en yüksek asgari ücretli oranına sahip ülkemizde çalışanların yüzde 57'si aylık sınırının altında maaş almaktadır. Hazinemiz, Merkez Bankası rezervlerimiz tarihi çöküş içindedir. Elektrikteki ve doğal gazdaki zamlar nedeniyle çok zorlu bir kışın milletimizi beklediği apaçık ortadadır. Devletin kasası da içindekilerle erimiş, doğal gaz faturalarını ödeyemeyecek duruma getirilmiştir. Rusya'ya yapacağımız doğal gaz ödemelerinin bir bölümünü 2024'e ertelemek için görüşmeler gerçekleştirildiği basına yansımıştır. BOTAŞ'ın devasa bir finansal kriz içinde olduğunu zaten biliyorduk. Sizin bu erteleme talebiniz, yanlış hesaplar sonucunda Rusya'yla vakitlice uzun dönemli gaz anlaşması yapmamış olmanızla da yakından alakalıdır. Yine bir hesap hatası ve yükünü millet çekiyor, çekecek. Şimdi istediğiniz ertelemenin gerçekleşmesi hâlinde bunun bedelinin sadece faiz olacağını zannetmeyin, olası bir erteleme karşılığında Putin'in mutlaka başka beklentileri olacaktır. Sayın Genel Başkanımızın bugün ifade ettiği gibi, bu ertelemenin meşum Ayastefanos heykeli gibi yeni bir icatla sonuçlanmamasını ümit ediyoruz. Katar'la ilişkilerimizde de benzer karşılıklar olduğunu daha önce vurgulamıştım.

İktidar, kendisini ve Sayın Cumhurbaşkanı'na kurtarmak için giriştiği bu al ver ilişkilerini ve karanlık pazarlıkları da yerlilik ve millîlik olarak takdim etme çabası içindedir. Yerlilik ve millîlik, esasen tüm politikalarda olduğu gibi dış politikada da millî menfaatlerle örtüşen kararları alarak bunları uygulamaktan ibarettir. Oysa iktidarın yerlilik ve millîlik olarak milletimizi inandırmaya çalıştığı dış âlemle ilgili manevraların sonu Şanghay İşbirliği Örgütü'nün kapısına dayanarak üyelik talep etmekle neticelenmiştir. ŞİÖ'nün zayıf ve iç çelişkilerle dolu bir örgüt olduğu malum. ŞİÖ, ne üyelerine ekonomik fayda sağlayan Avrupa Birliği gibi bir entegrasyon projesidir ne de NATO gibi bir askerî ve güvenlik ittifakıdır. Üye ülkeler özerli itibarıyla bu tür etkin yapılar kurmaya zaten müsait değildir. ŞİÖ bir temaşa teşkilatıdır, semboliktir. Neyi temsil etmektedir? Rusya ve Çin'in patronluğunu, ısrarlı Batı düşmanlığını ve özünde hürriyetçi demokrasiye husumeti. Daha bu yıl haziran ayının sonunda İspanya'da NATO Zirvesi'ne katılan ve o zirvede Rusya'yı önemli ve doğrudan tehdit, Çin'i ise sistematik rakip kabul eden metni imzalayan iktidar üç ay geçmeden ŞİÖ Zirvesi sonrası bu ne idiği belirsiz teşkilata tam üyelikten söz edebilmiştir. ŞİÖ'den tam üyelik istediniz ancak bu talebinizin karşılanmayacağı, karşılanamayacağı yanıtı hemen geldi. Bu ülkenin, Türkiye'nin itibarını hiç mi düşünmezsiniz? ŞİÖ'de diyalog ortaklığına diyecek bir şeyimiz elbette yok, hatta yararlı görüyoruz ama tam üyelikten söz edince istihza yaratıyorsunuz.

Uluslararası ilişkilerde başka bir başağrımız S-400'le. Savrulmaların ve zihindeki çarpıklıkların sonucu alınan S-400'lerle ilgili kararın bahanesi Avrupa ülkelerinin veya ABD'nin istediğimiz silah sistemlerini satmaya yanaşmaması olarak sunulmuştu oysa S-400'lere alternatif vardı, hilafihakikat açıklamalarla bunun üstünü örtmeye çalıştınız. S-400 teklifinde yer alıp da ABD ve Avrupa'dan yapılan tekliflerde yer almayan ne vardı diye daha önce de çok soru yönelttik, yanıt alamadık. "Avrupa ve ABD bize bu sistemleri vermedi." diyorsunuz ama gerçekte teklif ettiler, bunu biliyoruz. Buna rağmen siz, yanlış hayaller ve mülâhazalar peşinde gidip S-400'ü aldınız. Ondan sonra F-35 projesinden dışlandık ki bu büyük bir hüsrandır, sonuçları malumdur, ucu Türkiye-Yunanistan sorunlarına kadar gitmektedir.

Şimdi, peşinden koştuğunuz F-16'lar için uyarıyoruz. Yanlış politikalarınız yüzünden şu anda ABD Kongresinde bizi destekleyen kimse kalmadı. Evet, ABD FETÖ ve Suriye'deki PKK-YPG/PYD'ye destek başta olmak üzere büyük yanlışlar yapıyor. ABD, lider olma iddiasındaki bir ülkeye ve müttefikliğe yakışmayan hatalar içinde ama ABD'nin bu yanlışlara kapılabileceğini hesaplamak da size düşerdi. Siz daha ABD'yi bile keşfedememişsiniz. Madem ABD'yi elimizin tersiyle itemiyoruz, orada kendimize uygun zemin hazırlayacak faaliyetlere vakitlice girmek ve icap eden tavrı benimsemek gerekiyordu. Şimdi kongrede temsilcileriniz rica minnet dolaşıyorlar. F-16'lar için neredeyse tek umudumuz üretici firmanın çabalarıyla lobi yapmak hâline geldi.

Uğruna F-35 projesinden çıkarttığımız Putin ise bugün ülkesini, Rus halkının hiç de layık olmadığı bir felakete sürüklüyor. Bunun başlıca nedeni, Sayın Cumhurbaşkanı ve bazı danışmanları gibi dünyayı yanlış okumasıdır. Başından beri Putin'in hamlelerinde temel varsayımları yanlış ve yanlış olduğu da son gelişmelerle kanıtlandı. Sayın Cumhurbaşkanı'nın da Türkiye'yi içeride yahut dışarıda benzer felaketlere sürüklemesinden endişe ediyoruz. İki lider arasındaki pek çok benzerlik bu endişemizi besliyor, söylemlerinde de ibadullah benzerlik var. 2014 yılında uluslararası bir dergide şu ifadeler kullanılmıştı: "Putin tam teşekküllü bir otokrat olma yolunda Erdoğan'a kıyasla daha ileri bir noktada duruyor. Türkiye'deki seçimler Rusya'dakilere nazaran daha rekabetçi." Bu ifadeler belki o zaman için kısmen doğrudu; şimdi ise ucube Cumhurbaşkanlığı sistemi ve Seçim Kanunu'nda yapılan değişiklikler, ayrıca görüşeceğimiz Basın Kanunu değişikliği gibi otoriter adımlar ve her alanda hoyrat uygulamalar, Türkiye'yi Rusya'ya daha da yakınlaştırıyor, yaklaştırıyor. Eskiden bir ülkeyle veya ülkelerle yakınlaşmamızda ulusal çıkarların bağdaşmasıydı kılavuzumuz, şimdi ise rejimlerin benzerliği motivasyonumuz. Diğer bir benzerlik ise dış güçlerin

ekonomik ve askerî tuzaklarından bahsederek içeride lider etrafında bütünleşme etkisi yaratma gayretleridir. Putin ve Sayın Erdoğan bu temada birlikte hareket ediyorlar.

Değerli arkadaşlar, iktidar, tüm alanlarda olduğu gibi uluslararası ilişkilerde de gerçeklikten kopmuş; başka ülkelerin bize olan güvenini, Türkiye'nin uluslararası itibarını aşındırmıştır. Geleneksel ittifak ilişkilerimiz de ağır zarar görmüştür. Gerçekçi ve güvenilir dış politika olmazsa itibarınız da gücünüz de tahrip olur. Düşe kalka dış politika olmaz, onun için iktidarın uluslararası ilişkilerinden bahsediyorum zira dış politika olarak tanımlanabilecek bir yaklaşımı maalesef yok. Evet, düşe kalka dış politika olmaz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın İsmail Özdemir. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL ÖZDEMİR (Kayseri) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Anayasa'mızın 92'nci maddesi uyarınca Katar Devleti Hükûmeti tarafından talep edilen desteği sağlamak ve Dünya Kupası Kalkanı Harekâtı'na iştirak etmek üzere Türk Silahlı Kuvvetlerinin Katar Devleti ve kara suları ile mücavir bölgelerinde görevlendirilmesi hakkındaki tezkereyle ilgili Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Muhterem milletvekilleri, 21 Kasım-18 Aralık 2022 tarihlerinde FIFA Dünya Kupası organizasyonuna ev sahipliği yapacak Katar, Körfez bölgesinde bulunan dost, kardeş ve müttefikimiz olan, ilişkimizin de en ileri seviyede olduğu ülkelerden bir tanesidir. Bu zamana dek ülkemiz ve Katar arasında kurulan müstesna iş birliği sadece muhatap iki ülke açısından değil bölgemiz açısından da son derece olumlu neticeler doğurmuştur. Ülkelerimiz arasındaki uyumlu seyreden ve örnek teşkil eden ilişkinin stratejik düzeyde ilerliyor oluşu ise diğer bölgesel ve küresel gelişmeler karşısında bazı müşterek imkânları da doğurmaktadır. Buradaki husus, kamuoyunda farklı yönler çekilmek istendiği gibi sadece ekonomik sahayı kapsamamakta; siyasi, diplomatik ve askerî açıdan da değerli olan bazı sonuçları karşımıza getirmektedir. Katar'la ilişkilerimizin yüksek seviyede ilerlemesi ve her türlü sınama karşısında güçlenerek yoluna devam etmesi dış politikamızın ve etki sahamızın gelişmesine katkı sunan bir mahiyette de ilerlemeyi sürdürmektedir.

Körfez bölgesinin stratejik önemi, küresel seviyede yaşanan enerji krizi münasebetiyle bugünlerde daha da artmıştır. Bu şartlarda Katar'a destek olmak Türkiye'nin dostluğunun nelere kadir olduğunun görülmesine olanak tanımıştır. Katar'ın diğer Körfez ülkeleriyle yaşadığı sorunlar devam ederken ülkemizin verdiği destek, karşı karşıya kaldıkları problemlerin aşılmasında önemli bir etki de doğurmuştur. Kriz ve gerginlik coğrafyalarının başında gelen Körfez bölgesindeki barışın hâkim olması için iş birliği imkânlarının daha da geliştirilmesi açısından Katar'la süregelen münasebetlerimiz, diğer bölge ülkeleriyle olan ilişkimize de pozitif yönde katkı sağlamaktadır. Körfez ülkeleri arasında yakın zamana kadar devam eden gerginliğin aşılarak bunun yerine neredeyse tüm Orta Doğu'yu içerisine alacak biçimde karşılıklı kazanmaya odaklı bir sürecin başlaması bizlerin de dikkatinden kaçmamıştır. Kaldı ki Katar'la gerçekleştirdiğimiz iş birliği ve müttefiklik, Türkiye'nin diğer Müslüman ülkelerle gerçekleştirebileceği olası diğer ilişkiler açısından da örnek oluşturabilmektedir. Bugün Katar'da konuşlu bulunan askerî üssümüz sayesinde sadece Orta Doğu bölgesinde değil Basra Körfezi ve hatta Hint Okyanusu'na kadar uzanan geniş bir sahada manevra, imkân ve kabiliyetimiz mevcuttur. Dolayısıyla küresel hedeflerimiz açısından Katar değerli bir yere sahiptir.

2022 FIFA Dünya Kupası'nın Katar'da yapılacak olması bizim açımızdan da memnuniyet verici bir gelişme olarak değerlendirilmektedir. Dünya çapında gerçekleştirilen böylesine büyük bir organizasyonun dost ve kardeş bir ülkenin ev sahipliğinde yapılacak olması Katar için önemli olduğu kadar başarılı ve güvenli bir şekilde icra edilmesine de ehemmiyet arz etmektedir. Bu kapsamda Katar Devleti Silahlı Kuvvetleri ile Katar Devleti Hükûmeti tarafından bazı ülkelere müşterek güvenlik faaliyetlerine katılmak üzere davet gönderilmiştir. Katar Devleti sınırları, kara, hava ve deniz yetki alanlarında alınacak tedbirlerle oluşturulacak Görev Kuvvetine ülkemizin de katılması talep edilmiştir. Üzerinde görüştüğümüz tezkereyle hudut, şümül, miktar ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir edilecek güvenlik güçlerimizin görevlendirilmesi planlanmaktadır. Böylesine büyük ve uluslararası çaptaki organizasyonda Türk güvenlik güçlerinin sorumluluk üstlenecek olması gerek Katar gibi dost ve kardeş bir ülkeye karşı vermemiz gereken destek olarak kabul edilmeli gerekse de ülkemizin prestij ve yüksek kudreti açısından dikkate alınması gereken bir durum olarak değerlendirilmelidir. Türkiye'nin sağlayacağı güvencenin tüm dünya ülkeleri tarafından takip edilecek bir faaliyette görünmesi küresel barışa sağladığımız katkının müstesna bir örneği olacaktır.

Diğer yandan, güvenlik güçlerimizin daha evvel benzer kapsamdaki uluslararası bazı organizasyonlarda başarıyla görev yapmış olması da Türk güvenlik güçlerinin farkını ortaya koymaktadır. Bu konuda fiilî faaliyetlerin yanı sıra eğitimle alakalı konularda da Türk Silahlı Kuvvetleri ile Emniyet Genel Müdürlüğü teşkilatımızın üstün kabiliyeti hem Birleşmiş Milletler hem de Avrupa Birliği nazarında kabul görmüştür. İlgili organizasyonda görev yapacak Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin millî komuta altında bulunacak olması müşterek bir hassasiyetimiz olarak ön plana çıkarken aynı kapsamda Emniyet Genel Müdürlüğü personelinin de bulunması ve iki güzide kuruluşumuzun birbiriyle uyum ve bütünlük içerisinde olmaları da önemi haizdir. Verilen bilgilere bakıldığında, Emniyet Genel Müdürlüğü, çoğunluğu Çevik Kuvvet personelinin oluşacak 2.240 kişilik bir kuvveti şimdiden hazır hâle getirmiş ve Güvenlik Daire Başkanlığının emrinde, görev yapılacak koşullar için hazırlıklarına başlamıştır. İlgili organizasyonda öne çıkan ana tehdit unsurunun olası terör eylemleri olduğu elbette ki açıktır. Bununla birlikte, ülkemizin terörle mücadele anlamında sahip olduğu yüksek tecrübe ve birikimin, müşterek bir görev kuvveti çerçevesinde ortaya konması yine, terörle mücadele sahasında karşılıklı iş birliği ve bilgi paylaşımını da sağlayabilecektir. Bu durumun da karşılıklı fayda doğurabileceği gerçeğini akıllardan elbette ki çıkarmamak gerekiyor.

Dünyanın gergin bir dönemden geçtiği süreçte barış ikliminin her bölgeye ve müşterek faaliyetlere hâkim olabilmesi için sergilenecek gayretler, elbette küresel istikrarı hedefleyen güç ve iddia sahibi ülkelerin harcıdır. Dolayısıyla, Katar'ın ev sahipliğinde gerçekleştirilecek Dünya Kupası müsabakalarında Türk Silahlı Kuvvetleri ile Emniyet Genel Müdürlüğü personelimizin görevlendirilmesini desteklediğimizi ve olumlu yönde değerlendirdiğimizi ifade etmek isterim. Sporun, dostluk ve kardeşliğe açılan bir kapı olduğu gerçeğinden hareketle, Türkiye'nin tarihî bir sorumluluğu yerine getirmesi gerektiğini düşünüyoruz. Meclisten de geçeceğine inandığımız bu tezkereyle, Katar'a görevlendirilecek personelimize şimdiden üstün başarılar diliyor, Cenab-ı Allah'tan himaye ve yardımını kendilerinden esirgememesini niyaz ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2000'li yılların başında Amerika Birleşik Devletleri'nde Dünya Ticaret Merkezi'ne gerçekleştirilen terör saldırılarından sonra özellikle Orta Doğu bölgesini içerisine alan bir süreç başlatıldı. Terörle mücadelenin öne çıktığı bu dönemde, Irak ve Afganistan'ın işgaline ilerleyen süreç, 2011 yılına gelindiğinde Tunus'ta başlayan yeni koşulları da beraberinde getirdi. Kuzey Afrika'da başlayıp Körfez bölgesinin yanı sıra Yemen, Lübnan ve Suriye'ye kadar sirayet eden halk hareketlilikleriyle iç karışıklıklar, rejim değişiklikleri ve iç savaşları da doğurmuştur. Bu etkinin günümüzde hâlâ sürmekte olduğunu ifade etmek elbette ki mümkündür. 2020'li yıllara doğru ilerleyen zaman dilimindeyse dünyada küresel ve bölgesel rekabetin giderek kızıştığı ve somut gerçekliğe dönüştüğü yeni bir döneme girilmiştir. Bu dönemde terör tehdidi ve vekâlet savaşlarının yanında, ülkelerin birbirlerini yaptırımlar yoluyla doğrudan hedef aldıkları "ekonomik savaş" olarak tabir edilen gelişmelere şahitlik edilmiştir. Amerika Birleşik Devletleri ve Çin arasında başlayan ekonomik savaş, zaman içerisinde dünyanın geri kalan bölgelerine de yayılmış, yaptırımlar açık bir silah olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Siber dünya ve uzay alanındaki rekabetin de devreye girmesiyle, İkinci Dünya Savaşı sonrasında kurulan küresel sistemin her yönüyle bozulmaya yüz tuttuğu ve hatta çöktüğüne dair getirilen yorumlar artış göstermektedir. Böylesi bir zaman diliminde, Birleşmiş Milletler başta olmak üzere, çok uluslu yapı ve ortaklıkların tamamında revizyon yapılmazsa varlıklarını sürdüremeyeceğine dair tespitler yaygınlık kazanmıştır.

2019 yılının son aylarında Çin'de ortaya çıkarak pandemiye dönüşen Covid-19 salgını ise netice ve yansımaları itibarıyla restleşmeleri daha da kızıştırmış, ekonomiler üzerinde yarattığı tahribatla ülkeleri yeni kararlar almaya zorlamıştır.

Bu gelişmelerin tamamı dünyayı etkileyen bir potansiyel ve sorunlar yaratmış olsa da kuşku yok ki 24 Şubat 2022 tarihinde Ukrayna ve Rusya arasında başlayan savaş, bir yandan şimdiye kadar birikmiş meselelerin patlama noktasına eriştiğini, diğer taraftan da bölgesel ve küresel rekabetin artık çok daha çetin şartlarda geçeceğini açık etmiştir. Rusya'nın Ukrayna'ya ait olan Kırım'ın ardından Donetsk'i, Luhansk'ı, Herson'u ve Zaporijya'yı ilhak kararı alması koşulların zorlaştığını işaret etmektedir. Bu şartlarda partimiz, yaşanan savaşı ve yansımalarını değerlendirirken gelişmeleri Rusya Federasyonu'nun Ukrayna üzerinden eski hâkimiyet havzalarına tutunmayı ve buraları kontrol altına almayı hedeflediğini, buna mukabil Amerika Birleşik Devletleri'nin de afişe ettiği Rus tehlikesine dayanarak Avrupa'yı ve NATO müttefiki ülkeleri ortak tehdit mimarisi etrafında toplamayı amaçladığını ilan etmişti. Geline aşamada yaşanan ilhak girişimine karşılık NATO'nun yeni stratejik konseptinde yer alan konular ile Avrupa'ya Amerika Birleşik Devletleri'nin gerçekleştirdiği silah satışı ve yığınaklar dikkate alındığında, partimizin haklılığı açıkça görülmektedir.

İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana coğrafyaların değiştirilmeye çalışıldığının belki de açık göstergesi olan Ukrayna-Rusya arasındaki savaş, sadece yaşandığı coğrafyayla sınırlı kalmayacak sorunları gün yüzüne çıkarmaya koyulmuştur. Bu sebeple, Rusya'nın hukuksuz eylemi yalnızca Ukrayna'nın sorunu olarak görülmemelidir. Ukrayna'nın küresel düzeyde yaşanan rekabette âdeta kurban edilmek istenmesi bir yana, malum savaşla, günümüz Avrupasında toplamda 11 ülkeyi etkileyen, 20 bölgeyi kapsayan ayrılıkçı çabaların muhatap olduğu ülkelere karşı harekete geçileceği şimdiden belli olmuştur. İki cihan harbine tanıklık etmiş ve ev sahipliği yapmış Avrupa açısından sorun, yalnızca enerji, üretim ve gıda krizi boyutuyla ilgili değildir. Zira Avrupa'da güvenlik mimarisi çoktan yerle yeksan olmuştur, silahlanmaya dayalı politikalar hız kazanmıştır. Baltık bölgesinin yanı sıra Karadeniz sahillerini kapsayan Avrupa'nın doğu bölgesi ve elbette Balkan coğrafyası hareketli ve hararetili bir hâle taşınmak istenmektedir. Bunun yanı sıra, Avrupa'nın karanlık suretinden kaynaklı mezhepsel farklılıklara dayalı yaklaşımlar ile ırkçı akımlar sadece toplumsal zemin kazanmamakta, aynı zamanda çoğu Avrupa ülkesinde iktidara gelmektedir.

Diğer yandan, Uzak Doğu bölgesinde de sular ısınma derecesini aşmış, kaynama noktasına âdeta ramak kalmıştır. Çin'in Tayvan üzerinden Amerika Birleşik Devletleri ve diğer bölge ülkeleriyle yaşadığı gerilim giderek artmaktadır. Kuzey Kore'nin nükleer çalışmalarına hizmet ettiği anlaşılan balistik füze denemelerinin sayısı fazlaşmıştır. Çin'i kuşatmak amacıyla Amerika Birleşik Devletleri'nin Asya ve Pasifik bölgesine yoğunlaştığı gerçeği hepimizin malumudur. Ülkeler arası yeni yapılanma ve güncel ittifaklar çoktandır kurulmaya koyulmuştur; insanlığın huzuru bozulmuş, küresel barış ve istikrar hedefi yerini açıkça rekabet ve savaş ortamının temellerini oluşturmaya dönüşmüştür. Hiç şüphe yoktur ki bu durumun bir sonraki adımı insanlığın yine ve yeni bir felakete sürüklenmesi olabilecektir.

Muhterem milletvekilleri, bu şartlarda diplomasinin gücüne, barış diline ve uzlaşmanın tesisine hizmet edebilecek sorumlu politikalara ihtiyaç vardır. Günümüzde, her ülke, artık yalnız askerî anlamda değil ekonomik ve sivil savunma anlamında da tehlike dolu bir sürece hazırlandığını gizlememektedir. Bu durum her ne kadar tedbirli politikaların uygulanması olarak yansıtılsa da silahlar duvara çoktan asılmıştır. Bozulan sadece küresel tedarik zinciri değildir, aksayan yalnızca enerji arzı olarak yorumlanmamalıdır, kriz sadece ekonomik boyutta yaşanmamaktadır, hesaplaşma düşününün ötesinde kızışmıştır. Gelişmekte olan ülkeler ile gerginlik coğrafyaları arasında sıkışan diğer ülkeler, yaşanan restleşmelerin öncelikli kurbanları arasındadır. Bu ağır şartlarda taraflarla aynı anda görüşebilmek, uzlaşmayı tesis edebilmek, güven verici bir durumda olmak, küresel barış ve istikrara hizmet edebilecek uygulamaları hayata geçirebilmek önem arz etmektedir. Bugün ülkemizin yaptığı da tam olarak budur. Ukrayna-Rusya arasında yaşanan savaşta her iki tarafla aynı anda görüşebilen ve savaşın neticelerinden olan tahıl krizinin aşılmasında öncü bir rol alan, yine, her iki ülke arasında esir takasını gerçekleştirebilen potansiyele sahip olan Türkiye'den başka bir ülke yoktur. Bu yaklaşımımız doğru, yerinde ve diğer ülkelerin durumuyla mukayese dahi edilemeyecek kadar büyük bir anlam ve öneme sahiptir. Cumhur İttifakı'nın irade ve kararlılığı, devletimizin kurucu iradesinin 21'inci yüzyıl koşullarındaki yeni döneme dair sergilenen aynı ruh kökünün devamıdır. Tam da bu noktada Gazi Meclisimizin dikkatini, devletimizin banisi ve Türk milletinin Büyük Ata'sı Mustafa Kemal Atatürk'ün İkinci Dünya Savaşı'nın hemen öncesinde 20 Mart 1937'de Ulus gazetesinde yayımlanan demecine çekmek istiyorum. Atatürk, burada "İnsan, mensup olduğunu milletin varlığını ve mutluluğunu düşündüğü kadar bütün dünya milletlerinin huzur ve refahını düşünmeli ve kendi milletinin mutluluğuna hizmet etmeye elinden geldiği kadar çalışmalıdır. Bütün akıllı adamlar takdir ederler ki bu yolda çalışmakla hiçbir şey kaybedilmez çünkü dünya milletlerinin mutluluğuna çalışmak, diğer bir yoldan kendi huzur ve mutluluğunu temine çalışmak demektir. Dünyada ve dünya milletleri arasında sükun ve iyi geçim olmazsa bir millet kendisi için ne yaparsa yapsın huzurdan mahrumdur." demişti.

Yine, aynı yıl dönemin Romanya Dışişleri Bakanıyla yaptığı görüşmede dile getirdiği fikirlerinde de Ulu Önder'imiz şu tavsiyelere yer vermişti: "Milletleri sevk ve idare eden adamlar, tabii evvela kendi milletinin mevcudiyet ve saadetinin amili olmak isterler. Fakat aynı zamanda bütün milletler için aynı şeyi istemek lazımdır. Bütün dünya hadiseleri bize bunu açıktan açığa ispat eder. En uzakta zannettiğimiz bir hadisenin bize bir gün temas etmeyeceğini bilemeyiz. Bunun için beşeriyetin hepsini bir vücut ve milleti bunun bir uzvu saymak lazımdır. Bir vücudun parmağının ucundaki acıdan bütün aza müteessir olur. Dünyanın filan yerinde bir rahatsızlık varsa 'Bana ne!' diyemeyiz. Böyle bir rahatsızlık varsa tıpkı kendi aramızda olmuş gibi onunla alakadar olmalıyız. Hadise ne kadar uzak olursa olsun bu esastan şaşmamak lazımdır."

Saygıdeğer milletvekilleri, biraz evvel Cumhur İttifakı'nın devletimizin kurucu iradesinden beslenen ruh ve köküne vurgu yaparak değinmeyi murat ettiğimiz hususlar işte bunlardır. Böylesi bir dönemde, Sayın Genel Başkanımız insanlığın huzurunun tesis edilmesi gerektiğini haykırırken küresel barışın sağlanmasının gerçekte nereden geçtiğine de işaret buyurmuşlardır.

Her fırsatta ama özellikle de müesses nizamı temsil ve kontrol ettiğini iddia edenlerin yüzüne karşı dünyanın 5'ten büyük olduğunu ifade eden Sayın Cumhurbaşkanımız, küresel barışın hakkaniyet ve adalet ölçüsüyle nasıl tesis edilebileceğini ifade etmektedir.

Ukrayna ve Rusya savaşında takındığımız tutum, Karabağ Savaşı'nda can Azerbaycan'la beraber durduğumuz saf, Suriye'de kalıcı barışın tesisine yönelik izlediğimiz politikalar, Balkanlarda gerginliğin düşürülmesiyle ilgili üstlendiğimiz tarihî mesuliyet, Libya'da sergilediğimiz gayretler, Myanmar, Yemen, Kudüs ve Doğu Türkistan gibi meselelerde takındığımız insan merkezli, kendimize has üslup ve politikalarımız Ulu Önder'imiz Atatürk'ün Gazi Meclisimize arz ettiğim yaklaşımlarının ardılı ve devamıdır.

Dünya barışının yeniden kurulması ve nizamî alem için 21'inci yüzyıl Türkiye ve Türk milletine büyük sorumluluklar yüklemektedir. Türkiye, kendi potansiyelini sürekli geliştirerek, coğrafyaların hareketlendiği bir zaman diliminde tarihî yükümlülüklerini yerine getirirken meselelere kendi yaklaşım tarzını sunarak yine kendimize has çözüm yollarını bulmak suretiyle

ne derecede büyük bir kuvvet, küresel bir güç olduğunu gösterebilmelidir. Bu suretle, 21'inci yüzyılın Türk yüzyılı olacağına inancımız tamdır. Zira, tarihin coğrafyalara dar geldiği her yönüyle ortadadır. Hakkaniyet ve adaleti önceleyen anlayışın da büyük Türkiye sayesinde cihana hâkim olabileceğini biliyoruz.

Bu vesileyle, ilgili tezkereye Milliyetçi Hareket Partisi olarak olumlu yönde oy vereceğimizi bir kez daha yineliyor, Gazi Meclisimizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Hışyar Özsoy.

Buyurun Sayın Özsoy. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurul saygıyla selamlıyorum.

2022'de yapılacak FIFA Dünya Kupası organizasyonunun güvenliği için Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının Katar'a gönderilmesine dair, fezlekeye dair partim HDP adına söz almış bulunuyorum.

Sonda söyleyeceğimizi başta söyleyelim: Zaten bu tezkereye dair bizim parti olarak bir şerhimiz var. Bu tezkereye çok güçlü bir şekilde hayır diyeceğiz, gerekçelerini birazdan açıklayacağım.

Katar-Türkiye arasındaki -tırmak içerisinde- aşka dair düşüncelerimi ifade etmeden önce iki konuya dikkatinizi çekmek istiyorum.

Birincisi, 13 Eylül tarihinde İran'da Jina Mahsa Amini -bir Kürt kadın- başörtüsünü yanlış taktığı için İran ahlak polisi tarafından gözaltına alınıp işkenceyle katledildi ve onun akabinde olaylar var, protestolar var; İran'ın genelinde var. Sadece Kürtler değil, Azeriler sokaklarda, Farslar sokaklarda, Beluçlar sokaklarda, herkes sokaklarda ve İran'daki otoriter yönetime karşı tavırlarını ortaya koyuyorlar kadınlar özellikle. Halkların Demokratik Partisi adına Jina'ya Allah'tan rahmet diliyoruz; buradan oraya, yoldaşlarına dayanışma duygularımızı iletiyoruz. Türkiye'de yaşayan herkesi de komşu ülke olan İran'daki bu yaşanan vahşete, sıkıntılara duyarlı olmaya davet ediyoruz.

Yanılıyor olabiliriz, az önce başka arkadaşlara da sordum; sürekli hümaniter dış politikadan bahseden Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetinden şu ana kadar İran'a dair resmî bir açıklama, bir kınama biz duymadık. Yanlış olabiliriz, bu konuda Hükûmetin görüş açıklamasını da bekliyoruz. 130'dan fazla insan ölmüş, kadınlar orada işkenceyle öldürülüyor ama görebildiğimiz kadarıyla, dış politikada insani değerlere sürekli vurgu yapan Hükûmetin, şu ana kadar en azından kamuoyunun güçlü bir şekilde bildiği bir pozisyonu söz konusu değil.

Tabii, Kürtleri ve kadınları öldüren sadece İran devleti değil. Dün, aslen Konyalı, Konya'nın Kürtlerinden olan Nagihan Akarsel, bir Kürt kadın ve gazeteci, Süleymaniye'de, Irak'ın Süleymaniye kentinde suikastla öldürüldü. Daha önce de Süleymaniye'de suikastla öldürülen birkaç Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı Kürt var; biz daha önce söyledik, Mehmet Zeki Çelebi bunlardan birisiydi, öldürülmüştü; çoluk çocuğuyla orada yaşıyordu. Kendisinin, MİT'le ilişkili olduğunu söyleyen insanlar tarafından tehdit edildiği, yazışmaları, telefon yazışmaları, bunlar açıklanmıştı. Bakın, Türkiye Cumhuriyeti devletin nüfus cüzdanını taşıyan bir kadın Süleymaniye'de suikastla öldürülüyor ve Hükûmetten çıt yok, çıt yok. Tabii, katilinin yakalandığı söyleniyor, katili yakalanmış; bir bakalım Nagihan Akarsel'in katilinin arkasında nasıl bir rezillik, nasıl bir alçaklık çıkacak. Bu konuda da Hükûmeti, en azından... Yani neresinden bakarsanız bakın Türkiye Cumhuriyeti devletin nüfus cüzdanını taşıyan bir kadın Süleymaniye'de öldürülüyor. Katar'a asker gönderebiliyorsunuz. Buna dair en azından iki çift laf kurabilmenizi de -tabii o pozisyonunuz varsa- bekliyoruz; bakacağız, bu ikisini de yakından takip edeceğiz.

Kıymetli arkadaşlar, hem tezkerede var hem de Hükûmet sözcüleri sıklıkla ifade ediyorlar; Türkiye ile Katar arasındaki ilişkiler düşündüğünüz kadar öyle çok köklü ilişkiler falan değil kıymetli arkadaşlar, yaşanan aşk öyle çok büyük bir aşk filan değil. Ben biraz hani hem ideolojik hem jeopolitik hem de ekonomik olarak Türkiye-Katar yakınlaşmasına dair sadece birkaç not izah edeyim size.

Şimdi, Türkiye ile Katar arasındaki ilişkiler, özellikle AK PARTİ iktidara geldikten sonra, 2002 ile 2011 arasındaki dönemde -2011, "Arap Baharı" dedikleri sürecin başladığı tarih- bazı ilişkiler var. Açıkçası ideolojik olarak Müslüman Kardeşler'e yakınlık üzerinden kısmi bir yakınlaşma söz konusu ama öyle çok da ciddi ilişkiler söz konusu değil. Fakat, Arap Baharı başladığı noktada siyasal İslamcılara hem Türkiye'nin hem de Katar'ın verdiği açık bir destek söz konusu. 2011-2013 arasında Tunus'ta, Mısır'da, Suriye'de, Yemen'de, Somali'de, birçok yerde hem Katar'ın hem Türkiye'nin çok yakın çalıştığını görüyoruz.

Şimdi, Türkiye ve Katar'ın bu kadar yakın çalışmasına karşı bir de 4'lü var, çok da öyle muteber bir 4'lü değil. Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Bahreyn ve Mısır; bunlar, karşı bir cephe oluşturdular. Hatırlayacaksınız, 2014 yılında bunlara "4'lü" diyorlardı; Mısır, Birleşik Arap Emirlikleri, Suudi Arabistan ve Bahreyn, "quartet" diyorlar bu 4 ülkeye. Bunlar 2014 yılında Katar'dan büyükelçiliklerini çekmişlerdi. 2017'nin -yanılmıyorsa- Haziranı olması lazım, o zaman da bu 4 ülke sınırlarını komple kapatarak Katar'la iktisadi ve diplomatik bütün ilişkilerini kesmişlerdi. Tam da o noktada, 2017'den sonra Türkiye ile Katar arasındaki ilişkilerin ivme kazandığını görüyoruz çünkü Katar körfezde iyice sıkışmış, Sünni Arap âlemi içerisinde iyice sıkışmış, güvenlik kaygısına şiddetli girmiş... Amerika'nın her ne kadar orada büyük bir üssü olsa da Amerika'nın güvenceleri yetmiyor ve açıkçası Türkiye'yi askerî olarak Katar'a davet ettiler, Türkiye de Katar'a gitti. Orada daha önce üs vardı, bunu genişlettiler, farklılaştırdılar, şu an Türk-Katar ortak üssü şeklinde çalışıyor. Kalıcı olarak orada personel var, kalıcı personel de var yani açıkçası Katar Türkiye'den koruma satın almaya çalıştı, bunu da başardı, yaptı, koruma verdi Türkiye. Bunu da niye yapıyor Katar? Katar'ın, kendi bölgesinde biraz daha otonom, daha bağımsız dış politika izlemek için güvenliğe ihtiyacı var; Amerika'dan gelen güvenlik yetmiyor "Türkiye beni koruyabilir." diyor. Türkiye şu ana kadar da korudu, çok temel olarak da Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'nden Katar'a gelebilecek herhangi bir askerî müdahalenin bu şekilde önü alınmış oldu. Bu açıdan belki hayırlı da olabilir diyebilirsiniz yani en azından bir savaşın önüne geçmiştir.

Fakat ondan sonra ne oluyor kıymetli arkadaşlar? 2018 yılında, biliyorsunuz, Türk lirası devalüe olduğu zaman Katar'ın kısmi destekleri söz konusu olmuştu, yatırım artmaya başlamıştı. 2019'un sonuna kadar Katar'ın Türkiye'deki yatırım sermayesi 20 milyar dolar civarına ulaşmıştı. 2020'nin ortalarında, pandeminin tam ortasında, gerçekten iyice parasız kaldığımız bir dönemde Katar'la 15 milyar dolarlık bir swap anlaşması da yapılmıştı yani bir anlamda Katar kendi güvenlik işini taşere etmiş görünüyor yani "Parayı vereyim, siz beni koruyun." aslında bunu söylüyor; belki çok kaba bir tabir, biraz da provoke olsun diye söylüyorum. Kendi güvenliğini sağlayamayan bir Katar Türkiye'den destek istiyor.

Bakın, Katar şimdi bu hâliyle bir de Dünya Kupası'na ev sahipliği yapmak istiyor ama diyor ki: "Ya, ben geleceklere koruyamıyorum." Madem geleceklere koruyamıyorsa niye ev sahipliği yapmaya çalışıyorsa? Kime güvenerek yapıyor? Kimden destek istemiş? İşte, yazıyor; Amerika'dan istemiş, Fransa'dan istemiş, İngiltere'den istemiş, İtalya'dan istemiş. 22 tane Arap ülkesi var, tek bir tanesinden istememiş. Bir Türkiye'den istemiş, bir de Pakistan'dan istemiş. Çok ilginç bir durum değil mi yani? O kadar dost çevre var Orta Doğu'da, asker mi kalmamış, gitsin buraya ama gitmiyor. Dolayısıyla muhtemelen Türkiye'de bu şekilde yani sürekli Katar'ın güvenlik ihtiyacına cevap vererek ekonomik anlamda, yatırım anlamında, zor zamanlarda bir şekilde böyle... Son derece pragmatik bir ilişki. Bunun kardeşlikle, müstesna bir ilişkiyle, aşkla falan bir alakası yok; karşılıklı jeopolitik çıkarlar, karşılıklı konjonktürel çıkarlar yan yana getirilmiş bir durum.

FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Doğru olan da o zaten.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Evet yani böyle bir durum.

Fakat hani “yerli” “milli” diyorsunuz ya, yalnız bizim o konuda, o anlamda milliyetçi, militarist bir tarafımız yok çok şükür. Fakat ya bu neyin aklıdır gerçekten? Az önce muhalefetten de söylediler, resmen ekonomik yatırım, destek vesaire için güvenlik güçlerini buradan oraya gönderiyor yani ilişkinin temel mahiyeti bu, hoşunuza gitsin gitmesin, Katar maşallah önemli oranda güvenlik işlerini Türkiye'ye taşımış durumda.

Şimdi, bu işin Katar tarafı kıymetli arkadaşlar, bir on dakika Katar'la ilgili konuştuk. Müsaadenizle, konuşmanın geri kalanında ben Türkiye'nin genel anlamda dış ilişkilerine dair birkaç düşüncemi ifade etmek istiyorum. Birkaç tane hemen böyle önemli başlıklardan girelim. Arkadaşlar, Yunanistan ve Kıbrıs meselesi biz seçimlere doğru giderken muhtemelen daha da köpürecek. Açıkçası her iki ülkede de gelecek sene seçim varken ne Türkiye ne Yunanistan bu meseleyi oturup çözebilecek bir zeminde, bir noktada değil. Her seçim öncesi yine popülist bir dalgalanma söz konusu. Sadece burası değil, karşı taraf da yapıyor, Miçotakis de sonuna kadar bunu köpürtüyor; herkes kendi milliyetçi popülist tabanlarını seçimlerden önce konsolide etmeye çalışıyor. Olan da ne oluyor? Aslında iki komşu ülke, iki komşu halk arasındaki ilişkiler, gerilimler, anlaşmazlıklar daha fazla eskale oluyor, militarize oluyor, olan durum bu. Seçimlerden sonra muhtemelen başka bir iklimin içerisine de girecek.

Kıymetli arkadaşlar, işte, Türkiye çok sıkışmış durumda her açıdan, ekonomik olarak sıkışmış yani sadece sıkışan Hükûmet değil, Hükûmet sıkışıyor ama ülkeyi yönettikleri için bütün ülke sıkışmış durumda. Seçimlere doğru gidiyoruz. Açıkçası, bu Hükûmetin Türkiye içinde ekonomiyi, toplumu yedi sekiz ayda toparlama gibi bir şansı yok yani akıl var, mantık var; borcumuz ortada, üretim ortada, ilişkiler ortada. İçeride bir toparlama imkânı artık kalmamış olan Hükûmet, çok seri ataklarla dış politikada toparlama yapmaya çalışıyor. Dış politikada -tırmak içerisinde- elde edebileceği birkaç tane zaferi iç politikaya tahvil ederek burada bir başarı zemini yakalayıp seçime gitmeye çalışıyor.

Bakın, bunlardan bir tanesi, biliyorsunuz, on yıldır Türkiye'nin Orta Doğu'da zaten bir ilişkisi Katar'la kaldı -bugün konuştuğumuz Katar- onun dışında, çok şükür hiç kimseyle bir ilişkisi kalmamıştı yani Suudi Arabistan'dır, Bahreyn'dir, Birleşik Arap Emirlikleri'dir, Mısır'dır, Suriye'dir... Ne bileyim, aklınıza gelen var mı? İsrail zaten öyle. Herkesle kanlı bıçaklı kavga... Ne yaptı bütün bu süreçler içerisinde? 2010'dan 2020'ye kadar bütün seçimleri özellikle Orta Doğu'da kimi liderlerle girilen polemiklerle geçirdik. Bir dönem Mursi'yi lanetlemeyle geçti, bir dönem İsrail'i lanetlemeyle geçti, bir dönem Esad'ı lanetlemeyle geçti. Bir dönem Birleşik Arap Emirlikleri'ne “darbenin finansörü” denildi. Suud, Kral işte, katil, “katil Selman” değil mi, Veliht Prens. Yani her dönem bir bakıyoruz Türk dış politikası sürekli olarak iç politikada çok önemli bir gündem yani kitleyi coşturmak için -kaba bir tabirle- ver coşkuyu, ver coşkuyu; dış politikayla ilgilenme seviyesi maalesef bu kadar.

Ne oldu? Ben şimdi tabii eleştireceğim, Sayın Bakan burada diyecek: “Tabii, dış politika dediğiniz ne olacak ki pragmatisttir, reel siyasettir, pozisyonlar değişir.” Değişir, değişir de kıymetli arkadaşlar, ben Türkiye dış politikasının, Orta Doğu'daki dış politikasının güncel resminin şu olduğunu düşünüyorum. Bunu, öyle basitçe bir U dönüşü yaptığınız için bu resmi göstermiyorum; bu, basitçe bir U dönüşü meselesi değildir, anlatacağım. Burada Cumhurbaşkanı var, karşısında da “Kaşıkçı'nın katili.” dediği Veliht Prens resmi var; muhabbet güzel, Veliht Prens çok güzel gülüyor. Şu arkada da Binali Bey var, o da keyifli, Binali Bey de arkada çok görünmüyor. Kaşıkçı davasını sattılar kaba bir tabirle, şu manzara ortaya çıktı Suud rejimiyle. Cumhurbaşkanı Cidde'ye gittiği zaman, yanlış hatırlamıyorsam vali düzeyinde karşılanmıştı havaalanında. “Katil” dediğiniz Veliht Selman'ı Cumhurbaşkanı uçağının kapısına kadar kendisi şahsen uğurladı, gitti. Şimdi, şurada düşünmek... Tabii, hani, bu nezaketle açıklanabilecek bir mesele değil kıymetli arkadaşlar yani bakın, Cumhurbaşkanı, “katil” dediği şu Selman var ya, bu “katil” dediğine böyle sarılabiliyor. Daha, Allah için -yedi yıldır ben HDP'de siyaset yapıyorum- HDP'ye dair olumlu tek bir kelime kullanamamış ya, tek bir olumlu kelime ya. Yani “en büyük düşmanımız” dediğine kolaylıkla sarılabiliyor ama iç politikada, iç siyasette kendisi gibi düşünmeyen herkese de her gün, yedi gün yirmi dört saat saldırıyor, bugün dâhil.

Kıymetli arkadaşlar, sadece bu değil ama, bu değil. İsrail'le ilişkileri biliyorsunuz toparladılar -tırmak içinde- normalleştirdiler. Bu normalleşme sürecinin mimarını da ben size söyleyeyim: Birisi şu Cumhurbaşkanının sarıldığı kişidir, birisi budur; birisi de Trump'ın damadı olan -biliyorsunuz- Kushner. Onun o esprisiydi, hâlâ onu uygulamaya çalışıyorlar. Biden dönemi geldi ama siyaset değişmedi, hâlâ o kulvarda ilerliyorlar. Türkiye, bu Hükûmet Orta Doğu siyasetinde -tırmak içerisinde- söylüyorum- bir anlamda boyunun ölçüsünü almış; Mısır'dan, İsrail'den Birleşik Arap Emirlikleri'ne kadar herkesle normalleşme durumuna geçmiştir. Başka da bir çıkış yolu yoktur; reel olan, doğrudur, budur. Madem buydu da on yıl neyin afrası tafrası yapıldı? Bu ilişkiler niye bu kadar paralyze edildi? Sadece onu söylüyoruz yani mesele basitçe “Efendim, siz U dönüşü yaptınız.” meselesi falan değildir, mesele kendi içinde hiçbir tutarlılığı olmayan, konjonktürel iç politikaya dayalı olarak tüketilen, fırsatçı, pragmatist bir dış politikadır; her şeye benzeyen ama hiçbir şeye benzemeyen bir dış politika. Şu an, Birleşik Arap Emirlikleri, darbe finansörü olmakla suçlanan Birleşik Arap Emirlikleri kardeş oldu, İsrail zaten öyle. Biliyorsunuz, Mavi Marmara meselesi 20 milyona oraya verildi, işte Kaşıkçı'yı da Suud'a verdiler. Zaten geçen gün Cumhurbaşkanı Şanghay'da “Esad gelseydi buraya, ben kendisiyle konuşurdum.” diyor. “500 bin kişinin katili.” diye Cumhurbaşkanı bunu 1.500 defa söyledi. 500 bin kişi katili Esad'la “Ben görüşürdüm zaten.” diyor.

FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – E, değil mi yani?

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Tabii. Yok, yok; görüşün, görüşün 500 bin kişinin katiliyle. Suriye'deki Kürtlerle de bir zahmet görüşün, burada HDP'yle de görüşün, bazen CHP'yle de görüşün, İYİ Partiyle de görüşün; onu söylüyoruz, başka bir şey demiyoruz, demiyoruz görüşmesin. Türkiye'nin maruz kaldığı dünya kadar sorun, problem var, tabii ki görüşeceksiniz, konuşacaksınız ama bu konuşmanın “term”leri nedir, nasıl konuşulur, ne için konuşulur, ortaklaşarak mı konuşulur yani yoksa iç politika malzemesi olarak mı? Ben size açık söyleyeyim: Mülteciler konusu bu seçimlerin muhtemelen en büyük meselelerinden biri olacak. Cumhurbaşkanı en azından seçimlerden sonra belki mültecileri gönderebiliriz diye bir algı üretmeye çalışıyor, Suriye'yle normalleşme bunun bir parçası. Çok fazla bir yere gitmez. Nereye gidecek bu insanlar? Suriye'de bir daha istikrar mı kalacak? Yirmi, otuz yıl o ülke kendini toparlayamayacak. Irak'a bakın, yirmi yıldır Amerika oradaydı, ne oldu? Bakın, toparlayamıyor, hükûmet oluşturamıyorlar yani.

Dolayısıyla kıymetli arkadaşlar, şunu demeye çalışıyorum: Orta Doğu'da -tırmak içinde- bütün eski düşmanlarıyla “normalleşme” adı altında ilişkilere “reset” çekme ve bunu da seçimlere giderken kullanma...

Ben Sayın Bakana soruyorum: Sayın Bakan, niye 2023 seçimlerinin hemen arifesinde bunlar yapılıyor? Acelesi nedir bunların, Türkiye bir altı ay daha dayanamaz mı? Niye şu görüntüyü bu sıratımüstakimde verme ihtiyacı hissediyor? Benim iddiam odur ki dış politika alanında yapılan bütün çalışmalar şu seçimleri kazanmakla ilgilidir çünkü iç politikada yapacağınız hiçbir şey sizi başarıya götüremeyecek. Onun için, içeriden ziyade sürekli dışta konuşma, hatta tepemizdeki Ukrayna savaşından bile Türkiye için -yandaş medyaya bakarsanız- zafer üzerine zafer elde etme gibi bir siyaset uygulanıyor orada.

Toparlayacak olursak kıymetli arkadaşlar -çok Orta Doğu konuştum, Avrupa'yla toparlayayım- ayın 12'sinde Türkiye'ye dair Avrupa Konseyi izleme raporu çıkacak, orada birçok madde var. Bakın, sadece Avrupa Konseyi izleme raporu değil, bir de bugün geldi bize, Venedik Komisyonu da bu dezenformasyon yasasıyla ilgili taslak raporunu çıkardı, ona da bir bakmanızı

öneririm. Dış politikada gündem sadece Orta Doğu değil, Avrupa'da da Türkiye ciddi anlamda tartışılıyor.

Bu arada, ben buraya gelirken bir arkadaş bir not göndermiş. Avrupa adaletle kişi başına 79 euro harcıyormuş, biz 16 euro harcıyormuşuz. Bu da adaletle gösterdiğimiz maddi destek, bir haber olarak da gönderildi bize.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Hemen tamamliyorum Sayın Başkan.

Kısaca şöyle toparlayayım: Biz Katar tezkeresine tabii ki "hayır" diyeceğiz. Biz, Türkiye'nin şu ana kadar çıkardığı bütün tezkerelere tartışmasız "hayır" demiş tek partiyiz sanırım, bunu da iç rahatlığıyla bir daha yapacağız yani, o konuda kimsenin bir sıkıntısı olmasın. Ve Hükûmeti de tekrar, bu vesileyle, dış politikayı iç politika malzemesi olarak kullanmamaya, içsel anlamda daha tutarlı, daha uzun vadeli düşünmeye davet ediyoruz. Evinizin içini düzenlemeden dışarıda yapacağınız hiçbir girişimin size seçimleri kazandıramayacağını da tekrar vurguluyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Ahmet Ünal Çeviköz. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Katar'a asker gönderilmesine ilişkin tezkerle hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yeni yasama yılına Katar tezkeresiyle başlamış bulunuyoruz. Neresinden bakarsak bakalım yine ilginç bir asker gönderme tezkeresiyle karşı karşıyayız. Genel Kurulun gündem maddelerine bakınca iktidarın yeni yasama yılında nasıl bir siyaset izleyeceği ve önceliklerinin ne olduğu hakkında fikir sahibi olabiliyoruz: "Sansür yasası" diye anılan dezenformasyon yasası ve Katar tezkeresi.

Öncelikle, böyle bir tezkerenin gelmesine şaşırdığımızı ifade etmek isterim. Neden şaşırdık? Zira AKP iktidarı döneminde Meclisimizden ilk kez FIFA Dünya Kupası organizasyonu için bir tezkere izni istiyor, hem de Türkiye'nin katılmadığı bir Dünya Kupası için. Tabii ki Türkiye'nin uluslararası organizasyonlarda görünür olmasını istiyoruz ama bu, polisimizi ve askerimizi vatan toprakları dışına göndererek, tehlikenin içine atarak yapılmamalı. Tezkereye bakınca anlıyoruz ki aslında iktidar da siyasi olarak gerekçelendirme bulmakta epey güçlük çekmiş, önceki yapılan anlaşmalara atıf yapmaktan öte elle tutulur bir siyasi gerekçe göremiyoruz. Örneğin, tezkerede Türkiye ile Katar arasında 23 Mayıs 2007'de Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşması, 19 Aralık 2014'te Askeri Eğitim, Savunma Sanayii ile Katar Topraklarında Türk Silahlı Kuvvetlerinin Konuşlandırılması Konusunda İşbirliği Anlaşması ve 28 Nisan 2016'da Katar Topraklarında Türk Kuvvetlerinin Konuşlandırılmasına İlişkin Uygulama Anlaşması'nın imzalandığı belirtiliyor. Baştan söylemek isterim, Cumhuriyet Halk Partisinin sözünü ettiğim bu 3 anlaşmanın son 2'sine ilişkin çekinceleri ve şerhleri mevcuttur.

İkinci olarak, tezkerede 2022 FIFA Dünya Kupası organizasyonunun güvenliğinin sağlanması için imzalanan bir protokolden söz ediliyor. Emniyet Genel Müdürlüğü personelinin Katar'da görevlendirilmesi konusunda 7 Aralık 2020'de Katar'la imzalanan Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Uygulanmasına İlişkin Protokol ve deniyor ki: "Bu tezkere söz konusu protokolün gerekleriyle uyum ve bütünlük içinde." Şimdi, bakınız, değerli milletvekilleri, söz konusu protokolle ilgili olarak İçişleri Bakanının açıkladığı bilgileri şöyle bir hatırlayalım: İçişleri Bakanı "3.250 personelimiz yaklaşık kırk beş gün Katar'da Dünya Kupası için geçici olarak görev yapacak." demişti. Buna göre, Katar'a 3 bin Çevik Kuvvet personeli, 100 Özel Harekât polisi, 50 bomba arama ve 30 Çevik Kuvvet köpeği ile idarecisi, 50 bomba uzmanı gönderilecekti. O protokolde Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu personelden hiç söz edilmiyor yani daha önce yüce Meclisimizin önüne getirilen protokolde Katar'a asker gideceğine dair bir ifade yokken biz bugün bu tezkereyi görüşüyoruz.

Bakınız, biz ne polisimizin ne askerimizin ayağına taş değmesini isteriz. Polislerimizin gönderilmesine izin istenmişken asker göndermek için nasıl bir olağanüstü millî menfaat durumu söz konusudur bunu anlamış değiliz, hele hukuki meşruiyetin nasıl sağlandığını hiç anlamış değiliz. İşte "Şaşırdık." derken bunları kastediyorum.

Tezkere metninde "Dünya Kupası Kalkanı Harekâtı'na ülkemizin yanı sıra Amerika, Fransa, İngiltere, İtalya ve Pakistan'ın askerî unsurlarıyla katkıda bulunması söz konusu." deniliyor. Yanlış bilgi; değerli milletvekilleri, yanlış bilgi. Söz konusu ülkelerin yardım tekliflerini inceledik, gerçekten askerî kuvvet gönderip göndermeyeceklerine baktık, ne çıktı biliyor musunuz? Pakistan Kabinesi, hükûmetin bu yıl Katar'da düzenlenecek FIFA Dünya Kupası'nda güvenlik için asker sağlamasını öngören bir tezkereyi onaylamış. NATO'nun güvenlik yardımının bir parçası olarak Romanya, VIP'lerin nasıl korunacağı ve el yapımı patlayıcı cihazlardan gelen tehditlerin nasıl önlenacağı konusunda eğitim verecek. İngiltere Savunma Bakanı Ben Wallace, mayıs sonlarında İngiltere Kraliyet Hava Kuvvetleri ve Kraliyet Donanmasının organizasyon boyunca terörle mücadele polisinden sorumlu olacağını açıklamış. NATO, ittifakın Doha'yla sıkı iş birliğinin bir parçası olarak 2022 FIFA Dünya Kupası sırasında Katar'a güvenlik önlemleri konusunda yardımcı olacağını duyurmuş. Fas, yaklaşan etkinlik için güvenliği artırmada yardımcı olmak üzere haziran ayında Katar'a binlerce polis memuru gönderdiğini söylemiş. Fransa Parlamentosu, Fransızların insanları hava araçları, patlayıcılar ve holiganlıkla mücadelede kasım ve aralık aylarında Doha'ya en az 220 uzman göndermesini sağlayacak olan Fransa ile Katar arasındaki ortaklık belgesini onaylamış; bu da uzmanların, polis ve jandarmanın gönderileceğine işaret ediyor. Amerika'da ise üst düzey bir Dışişleri yetkilisi ABC Haber'le yaptığı röportajda "Amerika İç Güvenlik Bakanlığı Katar'daki FIFA Dünya Kupası 2022 turnuvasının güvenliğini sağlamaya yardımcı olmak için hazır bulunacak." demiş, bu İç Güvenlik Bakanlığı bizim İçişleri Bakanlığımızın karşılığı yani asker değil, polisten söz ediliyor.

Değerli milletvekilleri, sözün özü, tezkerede belirtilenin aksine, Pakistan haricinde ve Türkiye haricinde diğer ülkelerin güvenlik gücü olarak polis ve jandarma göndereceği, teknik ve istihbarat desteği sağlayacakları ancak askerî kuvvet bulundurmayacakları açıkça anlaşılıyor; Katar'la arası gayet iyi olan Fas'ın dahi asker göndermediğinin altını çizmek isterim. Peki, biz neden asker, polis bütün güvenlik güçlerimizi seferber ediyoruz?

Bakınız, bu tezkerede dikkat çekilen terör konusunda da söylenecek çok söz var. Cumhuriyet Halk Partisi olarak uluslararası terörle mücadele kapsamında uluslararası toplumun aldığı ortak kararları barındırdığı riskler bakımından sakınca görmediğimiz takdirde destekliyoruz ancak burada çok daha farklı bir durum söz konusu; hiçbir uluslararası kuruluşun koruması dahi olmadan polislerimiz, askerlerimiz ateşe atılmak isteniyor, buna izin vermemiz mümkün değil. Şurada bir yanlış anlaşılma olmasın, hani biz bütün ülkelerle eşitlikçi bir yaklaşım içinde olunmasını elbette isteriz. Katar'la iki egemen ülke olarak dostane ilişkiler geliştirilmesinden elbette memnunuz ancak bu ilişkilerin asimetrik bir duruma dönmesini ve ülkemizin millî menfaatlerini ihlal eden boyuta getirilmesini asla kabul etmeyiz. Biz, bu tezkereye, tezkerede sözü edilen, daha önce imzalanmış bulunan ikili anlaşmalar konusundaki tutumumuzla uyumlu olarak olumsuz oy vereceğiz; bunu başından ifade etmek isterim.

Değerli milletvekilleri, yeni yasama yılına başlarken dış politika uygulamalarımızdaki sorunlar da bir türlü bitmek bilmiyor. İktidar dış politika konularında Meclisimizi görmezden gelse de bizim, Meclisimiz nezdinde temsil ettiğimiz yurttaşlarımıza ve ülkemize karşı sorumluluğumuz gereği bu sorunları açıklamak görevimiz. Onun için bu konuşmama genel bir dış politika bakışıyla devam etmek istiyorum. Az önce de söylediğim gibi, biz bütün ülkelerle diplomatik ilişkilerin kesintiye uğramadan sürdürülmesini

önemsiyoruz. Bu kürsüden, İsrail, Mısır ve Suriye'yle diplomatik ilişkilerin bir an evvel hak ettiği seviyeye ulaştırılması gerektiğini defalarca söyledik. İsrail konusunda epey yol alındı, karşılıklı büyükelçi atanacağı söylendi, hatta İsrail Büyükelçisinin ismi dahi açıklandı, Cumhurbaşkanı da on dört yıl aradan sonra ilk kez bir İsrail Başbakanıyla görüştü. Bunlar elbette memnuniyet verici gelişmeler. Yani ısrarla, hatırlata hatırlata, nihayet İsrail'le ilişkilerimizde olumlu bir seyir izlenmesini sağladık. Bütün bunlar olurken gözler hâliyle Mısır ve Suriye'ye çevrildi. Mısır'la süreç başladı ama devamı gelmedi. Öncelikle, Mısır'la ilişkilerimizin yeniden gerektiği ve hak ettiği seviyeye çıkarılması ve bölgenin sorunlarına Mısır'la birlikte çözüm arayışları için adımlar atılması bizi sadece memnun edecektir; bunu başından söyleyeyim. Mısır bölgede eskisinden daha güçlü bir aktör olarak karşımıza çıkıyor, bunu Filistin-İsrail uyuşmazlığı konusunda izlediği politikalardan görmek mümkün. İki ülke arasındaki gerilimlerin daha fazla tırmanmadan önlenmesinde büyük bir rol oynuyor Mısır. Aslında Türkiye'nin yapması gerekeni Mısır'ın yaptığını görüyoruz. Libya'da iktidarın taraflı tutumunun Mısır'la ilişkilerin düzelmesinin önüne geçtiği de hepimizin malumu, üstelik kamuoyuna yansıdığı kadarıyla iktidarın Müslüman Kardeşler konusunda izlemiş olduğu politikalarda bazı değişikliklere gitmiş olmasına rağmen.

Değerli milletvekilleri, bu yaz Suriye sorunsalı yine gündemde kalmaya devam etti. İktidarın Putin'in de ısrarlarıyla son haftalarda Suriye'de Beşar Esad yönetimiyle ilişkileri düzeltmeye yeşil ışık yakan açıklamaları söz konusu oldu. Adana Mutabakatı konusunda da yine Putin'in suflesiyle iktidar bir diyalog olasılığını gündemine almıştı ancak pek yol katedilmemişti. Suriye tarafından yapılan açıklamada Dışişleri Bakanlığı üzerinden henüz görüşme gerçekleşmediği söylendi. Ülkemizin görüşmeler konusunda ne durumda olduğunu ise bazı gazetecilerin köşesinden gereğini yapmasıyla ancak öğrenebiliyoruz. İç savaşın yakıp yıktığı Suriye'de AKP iktidarının hatalı dış politikası nedeniyle en çok etkilenen, zarar gören ve asıl mağdur olan ülke şüphesiz Türkiye olmuştur. Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihinde asla izlenmeyen bir dış politika değişikliğiyle, 911 kilometre ortak kara sınırına sahip olduğumuz güney komşumuz Suriye'de rejim değişikliğini hedefleyen bir politika izlenmeye başlandı. Bu politika sadece Türkiye'nin komşularının iç işlerine karışmama ilkesinin ihlali olmakla kalmadı, aynı zamanda bölgede taraf tutmayan ve sorunların diplomasiye öncelik tanıyan bir yolla çözümü şeklindeki tutumumuzla da çelişen bir sonuç doğurdu. İktidarın bu politikaları nedeniyle, Türkiye, bugün, Birleşmiş Milletlerin tanıdığı birçok ülkenin nüfusundan daha fazla sayıda Suriyeli sığınmacıya ev sahipliği yapmakta. Suriye, sadece Doğu Akdeniz konusunda kilit ülke değil, daha birçok konuda Türkiye'ye dış politika alanında manevra kabiliyeti sağlayacak bir ülke. İşte, bu nedenle, Suriye'yle diyalogu önemsiyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi olarak sığınmacı sorununun gönüllülük esasına göre çözüme kavuşturulması için de Suriye'yle derhâl diyalogun sağlanmasının gerektiğini söylüyoruz.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi olarak sığınmacıların geri dönüşü konusunda bizim politikamız belli: Gönüllülük esasına göre geri dönüşlerin teşviki; dönüşün planlı, programlı ve zamana yayılarak yapılması; geri dönenlerin yaşamlarının sürdürülebilirliği için eğitim, sağlık gibi gerekli altyapı yatırımlarının yapılması; yatırımlar bağlamında uluslararası külfet paylaşımı; barışın sağlanması için gereken kolaylaştırıcılığın sağlanması -ki bu da elbette Cenevre görüşmelerinin devamının önemsenmesi ve desteklenmesi anlamına geliyor- Şam yönetiminin geri dönmeyi tercih edenlerin güvenliği konusunda güvence vermesinin sağlanması. Bu koşullar çerçevesinde uluslararası hukuka uygun olarak Suriyeli sığınmacıların geri dönüşü sağlanabilir. Yerelde aslında Esenyurt Belediyemiz bu süreci başarılı bir şekilde yürütüyor. Lübnan'da da benzer bir sürecin yaşandığını görüyoruz ve orayı da yakından takip ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, bir diğer önemli gündem maddemiz Libya. Libya'da Aralık 2021'de yapılması gereken seçimler gerçekleştirilemedi, bu süreçte siyasi istikrarsızlıklar da devam etti. Bizim Libya konusunda Cumhuriyet Halk Partisi olarak istediğimiz, Libya'nın bir an önce huzur ve istikrara kavuşmasıdır. Bu, hem Afrika Kıtası hem Doğu Akdeniz'in güvenliği için elzemdir. Ayrıca küresel ölçekte terörizmle mücadele konusunda da Libya'daki gelişmeler belirleyicidir. Bu nedenle Libya'da bir an evvel barışın tesis edilmesini arzu ediyoruz.

İktidarın Libya özelinde daha önce izlemiş olduğu ideolojik yaklaşımı terk etmiş olmasından memnuniyet duyuyoruz. Biz, en başında, Trablus'taki hükümet ve Tobruk'taki Temsilciler Meclisi arasındaki savaşın barışçıl yöntemlerle sona ermesi gerektiğini savunageldik. İktidar bunu zamanında göremediği için, Libya'yla yapmış olduğumuz Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılması Anlaşması hâlâ Temsilciler Meclisi tarafından onaylanmadı. Libya gibi dengelerin her an değiştiği bir ülkede anlaşmaların geçerlilik kazanması gerekiyor. İktidara bunun uyarısını anlaşılmaya destek verdikimiz zaman da yaptık. Bu hafta Libya'ya bir ziyaret daha oldu. Türkiye ile Libya arasında hidrokarbon alanında mutabakat muhtırası imzalandı. Cumhuriyet Halk Partisi olarak Türkiye'nin hak ve menfaatlerinin korunmasını tereddütsüz bir şekilde destekliyoruz. Yapılan mutabakatların Libya'daki değişkenlik göz önünde bulundurularak yasallık kazanması konusunda da adımlar atılmalı. Bunun yolu da taraf tutmadan, ideolojik yaklaşımlardan arındırılmış bir politika izlemekten geçiyor.

Türkiye'nin Doğu Akdeniz ve Afrika politikasının sağlam temellere dayanması, Libya ve Mısır gibi ülkelerin ve bu ülkelerle kurulan ilişkilerin doğrudan orantılı bir bütündür. Doğu Akdeniz'de hidrokarbon kaynaklarının değerlendirilmesi ve deniz yetki alanlarıyla ilgili hukuk zemininde gerekli adımların atılması için Mısır'ın bölgede en önemli aktörlerden ve muhataplardan biri olduğunu biz defalarca vurguladık ve hidrokarbon kaynaklarının değerlendirilmesi için oluşturulan Doğu Akdeniz Gaz Forumu'nun bölgenin 7 ülkesini bir araya getirdiğini ancak bu gruba Türkiye'nin dâhil edilmemesini haksız ve adil olmayan bir davranış olarak gördüğümüzü de sürekli olarak dile getirdik; bu davranışı eleştirdik, iktidarın da gerekli önlemleri alması için çağrı yaptık. Türkiye bunu yapacak gücü ve itibarı olan bir ülkedydi ancak, iktidarın Suriye'de kaybettiği pusulası maalesef, bu duruma engel oluyor.

Değerli milletvekilleri, gündemin en sıcak konularından biri de Ege özelinde Yunanistan, Kıbrıs özelinde de Güney Kıbrıs ile yaşadığımız gerilim. Öncelikle şunu belirtmek isterim ki Yunanistan'la yaşadığımız gerginlikte ebediyen komşu kalacak iki ülke olarak dostane çözüm yolları denenmelidir ve diplomatik kapılar kapatılmamalıdır. Ancak Yunanistan'ın, statüsü gereği silahsızlandırılmış olması gereken adaları silahlandırmasını asla kabul etmediğimizin altını kuvvetle çizmek isterim. Doğu Akdeniz'de yaşanan gerginliğin çözümü, Türkiye'nin uluslararası Deniz Hukuku Sözleşmesi'nin tarafı olmaması nedeniyle ancak siyasi müzakerelerle mümkündür. Türkiye, Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi gerilimi, Amerika Birleşik Devletleri'nin bölgeye yönelik izlemiş olduğu tutumda da yaşanan değişim nedeniyle maalesef, Türkiye aleyhine bir sürece doğru evrildi. Türkiye'nin Amerika Birleşik Devletleri Kongresindeki dostlarını kaybetmesi ve ardından Yunan lobisinin Kongrenin her iki kanadında da destek görmesi bu duruma sebep oldu.

Son bir ayda Amerika Birleşik Devletleri Savunma Bakanlığı, Güney Kıbrıs'ı eski Varşova Paketi ülkelerine uyguladığı özel eğitim ve iş birliği programına dâhil etti. Aynı şekilde, Amerika Birleşik Devletleri'nin Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'ne yönelik silah ambargosunu kaldırma yönündeki Eylül 2020'de aldığı kararın kapsamı da genişletildi. Bu kararların Doğu Akdeniz'deki mevcut gerginliğin yatışmasına ve Kıbrıs sorununun barışçıl çözümüne yardımcı olmayacağı aşîkâr. Bugün geline nokta, bu kararlar sadece Kıbrıs'ta iki taraf arasındaki dengeleri olumsuz etkilemekle kalmayacak, Doğu Akdeniz'deki gerginliğin ve Türkiye-Yunanistan ilişkilerinin daha da olumsuz bir şekilde evrilmesine yol açacaktır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak Doğu Akdeniz'deki sorunların çözümünde Türkiye ile Yunanistan'ın bağımsız ve egemen iki ülke olarak masaya oturacakları, Türkiye'nin hak ve hukukunun masada savunulacağı, barışçıl çözümü öncelediğimizi bir kez daha kuvvetle vurgulamak isterim. Avrupa Birliğinin de bu

sorunları Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerinin bir parçası olarak görmekten vazgeçmesi gerekiyor. Türk-Yunan gerginliğini çözecek olanlar Türkiye ile Yunanistan'dır.

Değerli milletvekilleri, Avrupa Birliğinden söz açılmışken konuşmama o konuda devam etmek isterim. Ukrayna-Rusya arasındaki Rusya'nın saldırganlığıyla başlayan durum, Avrupa Birliğinin içindeki tartışmaları daha da alevlendirdi. Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron tarafından ortaya atılan "Avrupa Siyasi Topluluğu" fikrinin, Avrupa Birliği üyeliğinden bağımsız olarak düşünülen ve üyeliğe alternatif olmayan bir platform olduğu ileri sürülüyor. Yarın aralarında Türkiye'nin de bulunduğu AB üyesi olmayan 17 Avrupa ülkesi ile AB üyeleri Prag'da bir araya gelecekler.

Avrupa Siyasi Topluluğu toplantısına katılacak ülkeler, Avrupa Birliği ülkeleriyle barış, güvenlik, enerji, iklim, ekonomi, göç, ulaşım konularına odaklanacaklar. Bu alanların başında elbette şüphesiz enerji geliyor. Ancak Avrupa Siyasi Topluluğuna davet edilmemiz, hiçbir şekilde tam üyelik hedefimizden vazgeçtiğimiz şeklinde anlaşılmamalıdır. Buna özellikle dikkat çekmeyi gerekli görüyorum.

Gündemdeki en önemli konulardan biri de Ukrayna krizi. Bütün uluslararası toplum, Rusya-Ukrayna meselesine kilitlenmiş durumda. Yaşananları bizler de üzüntüyle ve yakından takip ediyoruz. 24 Şubat'ta başlayan askerî saldırganlık, Rusya'nın Ukrayna topraklarına ait 4 bölgeyi ilhak etmesiyle devam ediyor. Uluslararası hukukun ihlal edilmesi ve yasa dışı ilhak yolunun bir yöntem ve alışkanlık hâline getirilmesini asla kabul etmiyoruz. Ukrayna topraklarının neredeyse yüzde 15'ini oluşturan bu bölgelerin ilhakını Kırım'ın ilhakında olduğu gibi tanımadığımızın altını bir kez daha kuvvetle çizmek isterim.

Ukrayna'dan bahsetmişken Rusya'dan da bahsetmemiz gerekiyor. İktidarın asimetrik ilişki içinde olduğu ülkelere bir de Rusya. Türk bankalarının tamamı yaptırım tehdidi nedeniyle Rusya ödeme sistemi Mir'den çıktığını açıkladı. Cumhurbaşkanı "Mir'le ilgili alternatifler masada, atacağımız adımları değerlendiriyoruz." dedi. Yani doğrudan Mir'den çıktığını söylemedi. Bakınız, bu tehlikeli, biz, dünya finans sistemiyle uyumlu çalışan bir bankacılık sistemine sahibiz, yeni bir Halkbank vakası yaşamayalım. Suriye'de, özellikle İdlib'de, dar boğaza girmemizin nedenlerinden birinin de iktidarın Rusya'yla kurduğu bu asimetrik ilişkiler ve iktidarın altından kalkamayacağı görevleri üstlenmesi olduğunu hatırlatmak isterim.

İktidar, bugünkü tezkerede de aynı geniş vaatlerle hem polislerimizi hem askerlerimizi ateşe atmak istiyor. Bu iktidar, dış politikanın her alanında ibreyi şaşırmış durumda. Bu şaşkınlığı giderecek olan, cumhuriyetle özdeşleşmiş kurumsal dış politika anlayışıdır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak Türkiye'nin dış politikasının ülkemizin uluslararası toplumda itibarını yeniden kazanmasına yol açacak ve liyakati kadrolar tarafından hak ve menfaatlerimizi kollayacak şekilde yürütülmesi amacıyla bugüne dek olduğu gibi bundan sonra da girişim ve çabalarımızı sürdürecektir, iktidarın eksiklik ve hatalarını vurgulamaya devam edeceğiz.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Fikri Işık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FİKRİ İŞİK (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetlerinin Dünya Kupası Kalkanı Harekâtına İştirak Etmek Üzere Katar Devleti Sınırları İçerisinde ve Katar Devleti Karasuları ve Mücavir Bölgelerinde Görevlendirilmesi İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca Altı Ay Süreyle İzin Verilmesine İlişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi hakkında Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin hemen başında, 27'nci Dönemin bu Altıncı ve son Yasama Yılı'nın her birimiz için, ülkemiz için, milletimiz için hayırlı olmasını temenni ediyorum. Bu yasama yılının sonunda, beşerî anlamda, üzerinde başka hiçbir iradenin bulunmadığı milletin hakeemliğine başvuracağız ve 2023 yılında millet tekrar kararını verecek, görüşünü ortaya koyacak ve Parlamentomuz yeniden şekillenecek. Şimdiden bu seçimlerimizin de ülkemiz için, milletimiz için ve demokrasimiz için hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, dünyada 4 milyara yakın seyircisi, 250 milyondan fazla oyuncusu olan, en fazla takip edilen spor alanının futbol olduğunu biliyoruz. Bu futbolda da en önemli organizasyonun FIFA Dünya Kupası organizasyonu olduğunu iyi biliyoruz. Katar, 2022 yılında 22'nci Dünya Kupası'na ev sahipliği yapacak; bu karar verildi. Bu organizasyonun birkaç tane ilk olma özelliği var. Birincisi, ilk kez Müslüman bir ülkede bir Dünya Kupası organizasyonu yapılacak. Orta Doğu ve Arap dünyasının ev sahipliği yapacağı ilk organizasyon olacak ve 2002 yılındaki Japonya ve Güney Kore'nin ev sahipliği yaptığı, Türkiye'nin de dünya 3'üncüsü olduğu dünya şampiyonasından sonra Asya kıtasındaki ilk organizasyon olacak. Bu turnuva da Katar'ın hava şartlarından dolayı, yaz sıcaklığının çok yüksek olması sebebiyle de bu organizasyon yaz aylarında değil de kasım ve aralık aylarında, 20 Kasım-18 Aralık 2022 tarihleri arasında gerçekleşecek. Açılış maçı Al Bayt Stadyumu'nda Katar ile Ekvador arasında oynanacak; kapanış maçı da 18 Aralıkta, Katar Ulusal Günü'nde Lusail Stadyumu'nda oynanacak ve bu turnuvada ilk defa bir günde 4 maç yapılacak. Katar, bundan dolayı tüm statlarını yeniledi. Bugüne kadar, biliyorsunuz, Dünya Kupası'nda 5 kez Brezilya şampiyon olarak bir rekor sahibi oldu; son dünya şampiyonunun da Fransa olduğunu burada bir kez daha zikretmiş olayım. 2018 Dünya Kupası'nı yerinden, televizyondan ve dijital mecralardan takip eden seyirci sayısının 3 milyar 572 milyonu bulunduğu açıklandı, Katar'da bu sayının 4 milyarı geçmesi gerekiyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında bugün burada, bu tezkerenin görüşülmesi sırasında benim şöyle basit bir mantık yürütmem vardı: Bir dost ve kardeş ülke, büyük bir uluslararası organizasyona ev sahipliği yapacak. Bu noktada Türkiye'nin ve bazı dost ülkelerin desteğine ihtiyaç duymuş. Doğrusu ben, desteğine ihtiyaç duyduğu bu noktada da dost ve kardeş ülke olarak Türkiye'nin bu desteğe karşılık vermesi, cevap vermesi gerektiğini ve Katar'da özellikle güvenli bir Dünya Kupası turnuvasının yapılması için Meclisimizin bütün partilerinin bu konuda gerekli desteği vereceğini düşünmüştüm. Ancak tabii ki muhalefetin görevi eleştiridir, buna hiç itirazım yok ama eleştirinin dozajının da aslında çok iyi ayarlanması gerektiğini düşünüyorum. Yani burada konuşurken işte "Lejyonerliğe mi soyunuluyor? Efendim, Wagner tipi bir yapılanma..." Bunlar, kesinlikle hem Türk Silahlı Kuvvetlerinin hem de Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetinin asla muhatap olamayacağı, hak etmediği ifadelerdir. Ben, bu ifadeleri reddettiğimizi özellikle ifade etmek istiyorum. Türk Silahlı Kuvvetleri hiçbir zaman ne Wagner tipi bir yapılanmaya ne de lejyonerliğe soyunur, hiçbir Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti de böyle bir düşünceyle hareket etmez.

"Bu, özel güvenlik şirketi gibi." Hayır. Bir dost ve kardeş ülke, sizden bir talepte bulunuyor. Dost ve kardeş ülkenin bu organizasyon başarısı, en fazla bizleri gururlandırır. Turnuvanın bitiminde, Dünya Kupası'nın bitiminde "Kardeş Katar büyük bir organizasyonu büyük bir başarıyla tamamladı." ifadesi eminim ki sadece Katarlıları değil, başta Türkiye olmak üzere, bütün dost ve kardeş ülkeleri sevindirir. Bu noktada da üzerimize düşen herhangi bir şeyi yapmaktan imtina etmemek durumundayız. Bunu, Silahlı Kuvvetlerimizin "bir özel güvenlik şirketi gibi" değerlendirilmesi noktasına çekmenin, ben doğrusu doğru bir yaklaşım olmadığını -çok hafif tabirlerle ifade ediyorum- özellikle ifade etmek isterim.

Değerli arkadaşlar, sonuçta, bizden talep edilen ve bizim de göndermeyi düşündüğümüz, eğer Türkiye Büyük Millet Meclisi kabul ederse -ki takdir yine yüce Meclisindir- 250 civarında asker, 1 korvet ve bununla ilgili teknik ekipman. Efendim, bundan bir özel güvenlik şirketi çıkarmak, Wagner tipi bir yapılanma çıkarmak, lejyonerlik çıkarmak bence siyaseti çok çok zorlamak anlamına geliyor. Doğrusu, bu noktada, İYİ Partili değerli arkadaşımın ve İYİ Partinin konuyu biraz daha, en azından üslup açısından değerlendirmelerinin gerektiğini düşünüyorum.

İşte, efendim, "Dış politikada ihvancılık..." Değerli arkadaşlar, Türkiye Cumhuriyeti kurulduğu günden itibaren bir temel dış politika önceliği belirledi. Bunu Gazi Mustafa Kemal Atatürk çok net ve anlaşılır bir biçimde ortaya koydu: "Yurtta sulh, cihanda sulh." Bu, Türkiye Cumhuriyetinin sadece AK PARTİ dönemlerinde değil, tüm hükümetler dönemindeki en önemli dış politika önceliğidir. Biz ülkemizde de bölgemizde de dünyada da barış istiyoruz. Bunun için ne gerekirse yapmaktan çekinmiyoruz. Elbette zaman zaman bölge, dünya birtakım küresel risklerle karşı karşıya kalıyor.

İşte, şu anda içinde bulunduğumuz Rusya-Ukrayna savaşı. Rusya'nın haksız, gereksiz, Rusya'ya da hizmet etmeyecek, Ukrayna'ya da hizmet etmeyecek, Avrupa'ya ve dünyaya da hizmet etmeyecek bir savaşı başlatmasını Türkiye olarak baştan beri reddettik, kabul etmedik, bu savaşın doğuracağı hiçbir sonucu da kabul etmeyeceğimizi ifade ettik. İşte, son yapılan sözde referandumları da Türkiye Cumhuriyeti olarak, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti olarak kabul etmeyeceğimizi ifade ettik. Bu bizim dış politika önceliğimizdir.

Elbette, dış politikada hükümetler arasında, hükümetten hükümete değişen ton farkları olabilir, üslup farkları olabilir, söylemde sertlik veya yumuşaklık farkları olabilir ama Türkiye'nin dış politika öncelikleri değişmemiştir. Türkiye'de AK PARTİ iktidarını ihvancı dış politikayla suçlayanlar, bana göre en hafif tabiriyle haksızlık etmektedir. Türkiye, ilkeli dış politikayı kendi çıkarlarıyla buluşturma gayreti içerisinde olmuştur. Elbette, eğer Suriye'de, Suriye Devlet Başkanı Esed, 500 bin insanın üzerine bomba yağdırır ve o insanların ölümüne sebep olursa Türkiye bunu asla kabullenmez ve gerekli tepkiyi gösterir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ama bu asla, biz Suriye'yle ilgili elebet düşman kalacağımız anlamına da gelmez. Türkiye, başta güvenlik tehditleri olmak üzere, bölgede değişen şartları göz önüne alarak gerekli adımların atılmasından da çekinmez. Bunu, dış politikada bir ikilem, efendim, dış politikada bir "shifting" veya bir başka şekilde izah etmek bana göre haksızlıktır.

Evet, Kaşıkçı olayında bir cinayet işlenmiştir, başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere bu konuda en net tavır sergilenmiştir ama bu, elebet Türkiye ile Suudi Arabistan arasındaki ilişkilerin kötü gitmesi anlamına gelmez. Orada doğru olan, o tavrı koymaktır, daha sonra da ilişkilerimizin sürdürülebilir şekilde karşılıklı çıkarlara, dost ve kardeşlik ilişkilerine dayalı olarak sürdürülmesidir; doğru olan budur. Eğer bir halk hareketi olmuşsa, o halk hareketi silahla bastırılmışsa siz "O hareketin mensupları İhvan, görmezden gelelim; o hareketin mensupları Marksist, bunları alkışlayalım; o hareketin mensupları efendim, şucu, bunlara farklı tavır gösterelim." diyemezsiniz. Eğer halkın iradesi varsa, öncelikle, Türkiye'nin ortaya koyduğu tavır, halk iradesinin yönetimlere yansımadır. Demokrasi de bu değil mi? Demokrasi de budur ama bu, bizim hiçbir zaman ilişkilerimizi bir ülkeyle elebet dondurmak, düşmanlık seviyesine çekmek veya ülkelerin yaptığı hiçbir yanlış görmezlikten gelmek anlamına gelmez.

Bu noktada Türkiye'nin ilkeli bir duruşu var. Evet, biz insan hakları, demokrasi, hukukun üstünlüğü konularında Türkiye olarak ilkesel bir duruş sergiliyoruz ama bunun da kendi çıkarlarımızı zedelememesi noktasında azami gayreti gösteriyoruz. Son dönemde bazı ülkelerle ilişkilerin yumuşamasını ben bu bağlamda değerlendirmek istiyorum. Yani biraz cinsiyetçi bir yaklaşım olarak lütfen hanımefendiler almasınlar ama Nasrettin Hoca'ya sormuşlar: "Hocam kaç yaşındasın?" "40 yaşındayım." Yirmi yıl sonra sormuşlar: "Hocam kaç yaşındasın?" "40 yaşındayım." "Ya, hocam yirmi yıl önce de 40 yaşındaydın?" "Vallahi erkek adam, sözünden dönmez." Böyle bir dış politika yok arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şartlar değişirse dış politikada mutlaka değişiklikler olur. Bunu en fazla yapan, bu konuda en fazla şey yapan, bizim bazı arkadaşlarımızın hayranlıkla izlediği Batı'dır; Batı bir gün önce "A" dediğine ertesi gün çok kolaylıkla bırakın "B"yi, "Z" bile diyebilmektedir.

Değerli arkadaşlar, bu noktada belki bir özel paragrafı da S-400'lere açmak isterim. Değerli arkadaşlarım, S-400'ler Türkiye için bir mecburiyetti. Kısa vadeli tehditlerin bertaraf edilmesi için Türkiye bir hava ve füze savunma sistemi almak ihtiyacını ortaya koydu. Bu ihtiyacın karşılanması için öncelikle NATO üyesi ülkelerle görüşüldü. Amerika Birleşik Devletleri, Patriot'lar konusunda iki noktada önümüze çok net bir tavır koydu. Bir: Çok yüksek bir fiyat çekti yani Türkiye'nin alım gücünün üzerinde veya hak ettiğinin, ederinin çok üzerinde bir fiyat çekti. İkincisi de: "Ben bu konuda asla teknoloji paylaşmam." dedi. Eyvallah. Diğer NATO üyesi ülkelere de bu konuda Türkiye'yi tatmin edecek bir cevap gelmeyince Türkiye S-400'lerle ilgili süreci başlattı. Değerli arkadaşlar, Türkiye, evet, bir NATO üyesi ülkedir ama daha da önemlisi, Türkiye bağımsız bir ülkedir, kendi kararlarını kendi içinde almayı bilen, beceren, bu konuda irade ve dirayet sahibi bir ülkedir, Türkiye'nin başında da böyle bir Cumhurbaşkanı, böyle bir iktidar vardır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İşte bu noktada, S-400'ün alımı gerçekleşti ama bu yapılırken Türkiye asla "Biz NATO'yu önemsemiyoruz, bu konuda NATO'nun yeteneklerinden faydalanmayalım, bu konuda NATO'yu göz ardı edelim, bir kenara bırakalım." da demedi. Bizzat benim kendi Savunma Bakanlığım döneminde, biz EUROSAM'la SAMP-T bataryalarının geliştirilmesi ve Türkiye'ye bunun alınmasıyla ilgili süreci başlattık yani sadece S-400'le yetinmedik. Daha da önemli bir ifade kullanayım: Türkiye'nin kendi hava ve füze savunma sistemini geliştirmesiyle ilgili programı başlattık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türkiye tek taraflı hareket etmiyor ki. Bugün bazı "dost" dediğimiz, "müttefik" dediğimiz ülkelerin Türkiye'ye koyduğu açık veya örtülü ambargoların hepimiz farkındayız, doğru mu? Hepimiz...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Demek ki dost değilmiş ya!

FİKRİ İŞİK (Devamla) – Efendim?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Demek ki dost değilmiş "yanlış dost" diyorsun Sayın Bakan.

FİKRİ İŞİK (Devamla) – Ama işte sonuçta aynı ittifakın içerisindeyiz.

Değerli arkadaşlar, bakın, dış politika çok günlük, iç siyasi polemiklerin konusu olmamalı. İktidarlar değişir, mahkeme kadiya mülk değildir, kalıcı olan, baki olan ülkedir. Yarın iktidar değiştiğinde, bugün burada konuşulan sözler eğer sizi de bağlayacaksa, önce millet, iktidar değişiminde çok dikkatli olur yani çok dikkatli olur.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – İktidar değişecek yani!

FİKRİ İŞİK (Devamla) – Şöyle söyleyeyim: Bir polemik oluşturmak istemem ama şu anda Türkiye'nin en önemli problemi ne dersiniz? Maalesef Türkiye'de vatandaşa güven veren bir muhalefetin olmayışı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – O sizin yorumunuz.

FİKRİ İŞİK (Devamla) – Bakın, bunu hani polemik olsun diye söylemiyorum.

TURABI KAYAN (Kırklareli) – En büyük problem AKP!

FİKRİ İŞİK (Devamla) – Bugün anketlere baktığımızda gördüğümüz yani bu noktada...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Sahaya inmediğiniz için öyle, sahaya inmediğiniz için öyle!

FİKRİ İŞİK (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, ben her birimizin kendi durumunu bir öz eleştiriye tabi tutmasını beklerim. Buraya gelmek, eleştiri yapmak kolay. Muhalefet etmek dünyada en kolay iştir ama muhalefet ederken çözümü, alternatifi, doğruyu göstermek ve toplumu buna ikna etmek; asıl muhalefet budur. İşte bu noktada, belki muhalefetimizin de kendisine bu konuda bir öz eleştiri yapmasını doğrusu arzu ederim.

Değerli arkadaşlar, biraz önce arkadaşlarımız ifade ettiler yani Türk-Katar ilişkileri gerçekten mükemmel seyrediyor. Bundan rahatsız olanlar var mı? Var. Bunu abartılı bulanlar var mı? Var. Ama bize göre, rahatsız olunacak hiçbir şey yok. Türkiye ve Katar dost ve kardeş iki ülke. Katar halkında ve Katar yönetiminde Türkiye'ye karşı çok büyük bir sempati var. Bunun sonuçlarından biri de bize dostumuzun, kardeşimizin ihtiyaç duyduğu anda onun yanında olmamızdır. Bu tezkere de bundan başka hiçbir şey ifade etmiyor. Bu tezkereden başka anlamlar çıkarmanın bana göre hiçbir gereği yok.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Suriye de öyleydi, ne oldu Suriye'yle ilişkiler?

FİKRİ IŞIK (Devamla) – Keşke, arzu ederdim ki bu tezkereye tüm Meclisimiz birlikte “evet” deseydi, Türk Silahlı Kuvvetlerinden 250 kadar personelimiz bu süreçte başarıyla görev yapsaydı.

Biliyorsunuz, arkadaşlar, asker göndermenin en önemli amacı caydırıcılıktır. Evet, burada Türk askeri var, Pakistan askeri var -değişik boyutlarda olmak kaydıyla- Amerikan, İngiliz, İtalyan, Fransız askerleri var. Bu, başta terör örgütlerini caydırır ve orada bir olayın olmaması da bu organizasyona leke düşürecek, gölge düşürecek bir olayın olmaması da hem Katar'ı hem bizi hem de bütün dost ve müttefik kardeş ülkeleri sevindirir. Bu açıdan, ben Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu tezkereye “evet” demesinin çok uygun olacağını düşünüyorum.

Bugüne kadar Türk Silahlı Kuvvetleri kendisine verilen görevleri büyük bir başarıyla yerine getirdi. Bakınız, Kore Savaşı'nda Türk Silahlı Kuvvetleri, Türk askeri savaşın seyrini değiştirecek önemli kahramanlıklar gösterdi. Sadece savaştaki kahramanlığıyla değil, bugün, hâlâ Türkiye Cumhuriyeti'nin Silahlı Kuvvetleri, Türk askeri oradaki insani faaliyetleriyle Güney Kore halkının gönlünde taht kurmuştur. 2010 yılında Sayın Cumhurbaşkanımızla birlikte Güney Kore'ye gittiğimizde Ankara Okulunun öğrencileriyle buluştuk, hepsi 80'li yaşlardaydı.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Kaç asker gitti orada? Kaç askerin canı gitti ve ne için gitti?

FİKRİ IŞIK (Devamla) – “Nedir bu Ankara Okulu?” dediğimizde, bizim Türk Silahlı Kuvvetlerimiz, Türk askerimiz orada yetim çocuklarla hem ekmeğini paylaşmış hem de onlara okul kurmuş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) “Kâtibim” şarkısını Güney Koreli bir gruptan dinlemenin bizde uyandırdığı duyguyu her hâlde hepimiz değişik vesilelerle yaşadık, değil mi?

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Orada kaybedilen canları anlat.

FİKRİ IŞIK (Devamla) – Daha sonra Kıbrıs Barış Harekâtı'nda, terörle iç ve dış mücadele harekâtlarında, 15 Temmuz gibi Silahlı Kuvvetleri içten vurmaya yönelik hain darbe teşebbüsünün hemen arkasından Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı Harekâtlarında Türk Silahlı Kuvvetlerimiz üzerine düşen görevi en güzel şekilde yerine getirdi. İnaniyoruz ki bu sefer de bu organizasyonun başarılı bir şekilde tamamlanması için kendisinden beklenen, istenen görevi emniyet güçlerimizle birlikte yerine getirecek. Umuyorum ve inanıyorum ki bir tek askerimizin, polisimizin burnu kanamadan bu görev ifa edilecek eğer bu Meclisimiz bu konuda yetkiyi verirse.

Ben, AK PARTİ Grubu olarak bu tezkerenin arkasında olduğumuzu, desteklediğimizi ifade ediyorum. Meclisimizin yetki vermesi durumunda şimdiden görev alacak askerlerimize Rabb'imden muvaffakiyetler diliyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) - Orduya güvenmeyin, orduya havale etmeyin, diplomasiyi çalıştırın.

FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – O da diplomasinin bir aracıdır, biliyorsunuz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Özkoç, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – 69'a göre söz istiyorum. Hatip “Türkiye'nin en büyük sorunlarından bir tanesi, güvenilir bir muhalefetin olmayışıdır.” diyerek sataşmıştır.

BAŞKAN – Aslında sataşma değil, bir değerlendirme ama buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

DURSUN MUSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Daha nasıl sataşılır Başkanım?

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Kocaeli Milletvekili Fikri Işık'ın (3/2077) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; elbette ki dış politika konusunda, Parlamentoda bulunan bütün siyasi partilerin birlik ve beraberlik içerisinde hareket etmesi gerekir; buna çok dikkat ediyoruz. Güvenilir olmayan “Bütün komşularımızla barış içerisinde yaşayacağız.” deyip bütün komşularıyla düşman olan bir siyasi iradedir; bunun adı da AKP'dir. Güvenilir olmayan, “Ben dostum.” diye komşusundaki lideri kucaklayıp ondan sonra onu terör örgütü lideri ilan etmektir. Güvenilir olmayan, komşularını -Mısır'ı, diğer komşularını- düne kadar düşmanlaştırıp bugün onlarla diplomatik ilişkiye girebilmek için yol aramaktır. Güvenilir olmayan “one minute” dedikten dakikalar sonra “Ben o sözleri Peres'le ilgili söylemedim, moderatörle ilgili söyledim.” diyerek ikiye bölme yapmaktır. Güvenilir olmayan, terör örgütleriyle birlikte olup, ben terör örgütlerinin daha önceden arkasındayım deyip de onları terör örgütü ilan etmektir. Sizde güvenilir olmayan her şeyi biz biliyoruz. Yirmi yılda Türkiye'de hiçbir komşumuzla düzgün bir ilişkimiz olmadığını görüyoruz. Olmaması çok doğaldır, kimlerin bu ülkeyi yönettiğini ve hangi saikle yönettiğini de biliyoruz. Ama bizim isteğimiz, bizim talebimiz şudur: Biz lejyoner miyiz? Bize ne Katar'daki olimpiyatlardaki tavırdan. Gidiyorlarsa gitsinler, paralı asker miyiz biz? (CHP sıralarından alkışlar) Gitsinler, parayla orada özel güvenlik tutsunlar, kendi güvenliklerini kendileri sağlasınlar. On ay içerisinde 90 evladımızı şehit verdik, on ay içerisinde 90 evladımızı.

FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Nerede verdik?

SALİH CORA (Trabzon) – Nerede verdik?

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – On ay içerisinde 90 evladımızı terörle ilgili şehit verdik. Nerede verdik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Terörle ilgili şehit verdik.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Sizin Katar'da kaybetmek için göze aldığınız çocuklar olabilir...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, süreniz tamamlandı.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – ...ama bizim, bu ülkede Katar'daki olimpiyatların güvenliği için verecek bir tek canımız yok. Bunun için de sonuna kadar mücadele edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Işık, müsaade ederseniz, bakın, Meral Hanım ayakta, o söz istedi daha önce. Müsaade edin.

Buyurun Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, bizim hatibimizin ifadelerini anlamından kopararak -sanki biz şey demişiz- “İlelebet düşman kalalım.” gibi bir şey söylemiş gibi bir sözü var, sataşma. Bir de...

BAŞKAN – Öyle söylemedi zaten Sayın Özsoy, ben dinledim kendisini.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – O öyle demedi de öyle yorumlandı.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Ben demedim onu Başkan.

BAŞKAN – Ama öyle de yorumlamadı yani Sayın Işık.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “İlelebet düşman mı kalalım?” derken yani mefhumumuhaliinden...

BAŞKAN – Ama yani bu bir itham değil.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İkinci gerekçem de var.

BAŞKAN – İkinci gerekçenizi duyayım, bu tutmadı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – En büyük sorun muhalefetmiş, biz de muhalefetiz.

BAŞKAN – Buyurun, buna vereyim, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hatibimiz konuşsun. Birincisi de vardı ama Başkan.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Ben hemen ikisine de kısaca açıklama getireyim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Gereksiz bir tartışma çünkü hatiplik bağlayıcı olmalı.

BAŞKAN – Buyurun.

2.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Kocaeli Milletvekili Fikri Işık'ın (3/2077) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Başkan, çok fazla meşgul etmeyeceğim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Dış politikadan bahsediyorsunuz, "Birlikte yapalım." diyorsunuz, gereksiz bir tartışma açıyorsunuz.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Sayın Bakan Fikri Işık'a...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yakışan bir şey mi?

FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Sen, söz almak için bahane aradın.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Arkadaşlar...

Engin Bey, müsaade edin, iki kelime de ben ona...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yani anlamsız.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Çok özür diliyorum Başkanım...

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin, hatip kürsüde.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Sayın Bakan nezaketle ifade etti pozisyonunu, gerçekten eleştirileri de aldı. Ben teşekkür ediyorum kendisine.

Tabii ki ilelebet kimseyle düşman kalmayalım. Benim söylediğim, altını özellikle çizdiğim şu: Türkiye'de maalesef, özellikle son on yılda dış politika meselesi olan kimi durumlar iç politikada, seçim meydanlarında çoğunlukla tüketildi. Bunun yapılmaması gerektiğini söylüyorum, sadece bu kadar. Yoksa reel olarak Suriye'yle bir noktada, bütün bölgedeki ülkelerle ilişkileri tesis etmek zorundasınız, reel siyaset bunu gerektirir.

İkincisi: Hani, Sayın Bakan "Türkiye'de güvenilir bir muhalefet yok." dedi. Sayın Bakanım, size yemin ediyorum, HDP'nin başına yedi yılda gelenler sizin başınıza gelse belki burada kimseyi bulamazsınız yani elinizi vicdanınıza koyun. (HDP sıralarından alkışlar) Hâlâ cezaevinde olan eş başkanlarımız, belediye başkanlarımız, 5 binden fazla üyemiz, yöneticimiz, il başkanımız her gün, sürekli olarak içeride, bir o kadarı yurt dışına çekilmiş. Bakın, bütün bunlara rağmen işte, fıstık gibi muhalefetiz, niye güvenilir olmayalım? Yani ben bu konuda... İktidar, hele hele yargıyı da kullanıp muhalefeti böyle dizayn etmeye çalışıyor ve bütün bunlardan sonra... Mesela, bakın, ben 2015 yılında Türkiye'ye geldim, aday oldum -tırnak içinde- "Amerika'dan gelen akademisyen..." İlk geldim, bütün ana akım medya bana açık, program teklif ediyorlar. 7 Hazirandan sonra, yedi yıldır tek bir programa davet edilmemiş HDP. E, hâliyle yani mevzu bu olunca, belki size güvenilir gibi gelmiyor ama bakın, yedi yıldır maşallah HDP olarak gerçekten hâlâ büyüyörüz -Meral abla gülüyor, onaylıyor, büyüyörüz- inşallah bu seçimlerde de bakalım, kozlarımızı paylaşacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Işık.

FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Sayın Özkoç'un ifadelerine...

BAŞKAN – Ne dedi efendim?

FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Yani ne söylemedi ki Sayın Başkan.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne söyledim? Evet, söylesin efendim.

FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Sayın Cumhurbaşkanımızla ilgili haksız ithamda bulundu, bizim söylediklerimizi bağlamından kopardı.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, sayın hatip kürsüde bir mülahazada bulundu.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, sayın hatip Bakanlık yaptı, meramını anlatamıyor mu da sözcüye ihtiyaç duydu?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Burada kürsüde herhangi bir hakaret olmadı. Bir hatibin muhalefetle ilgili anket sonuçlarından yola çıkarak bir yorumda bulunması en doğal hakkıdır. Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekilinin, değerli hatibin muhalefetin güvenilirliğiyle ilgili ifadesinden yola çıkarak AK PARTİ'nin, AK PARTİ Hükûmetinin bölgesel diplomatik güvenilirliğinin tamamına dönük ciddi ve hatibe dönük de sataşmaları oldu.

BAŞKAN – Siz mi cevap vereceksiniz, Sayın Işık mı?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın hatip bu konuda konuşmacı olduğu için, iki dakika sataşmadan söz istiyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hatip bunu bir derleyip söyleyemedi bir türlü!

BAŞKAN – Sayın Işık, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Kocaeli Milletvekili Fikri Işık'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ'ye ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Sayın Başkanım, tekrar teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, amacım polemik değildi. Bu ülkede iktidar da muhalefet de demokrasi için olmazsa olmaz, hele muhalefet iktidardan daha da önemlidir çünkü her rejimde iktidar vardır ama muhalefet sadece demokrasilerde vardır. Bunun sadece muhalefete söylenen güzel bir söz olmadığını muhalefete ağır sorumluluk yüklediğinin de bir ifadesi olarak söylüyorum. Ama "Şu gerekli değildi, bu gerekli değildi." diye bir sürü şey saydınız. Ben bunu mefhumumuhalıftan, şöyle tersten söylersem yani Esad'ın 500 bin kişinin katline sebep olması ve bunun kınanmasının neresi yanlış?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Dostken?

FİKRİ IŞIK (Devamla) – Elbette dostluk...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Dostken yok muydu?

FİKRİ IŞIK (Devamla) – Bakın, evet, Esad'a demokrasiye geçiş sürecinde Türkiye'nin tüm tecrübelerinden yararlanması konusunda açık çek veren Recep Tayyip Erdoğan'dır ve AK PARTİ hükûmetleridir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Evet. Ne oldu sonra?

FİKRİ IŞIK (Devamla) – Bu noktada AK PARTİ'nin tutarsızlığı yok. Bu noktada, siz... Bakın, şunu mu çıkaracağız buradan; yani eğer polemik yapmak gerekirse o zaman şunu söyleyelim: O zaman 500 bin kişinin katli gerekiyordu; Peres'in Filistin'de yüzlerce, binlerce Filistinliyi öldürmesi gerekiyordu.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – "Öyle demedim." dedi.

FİKRİ IŞIK (Devamla) – Efendim, bunun gibi yani bu...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – “Öyle demedim.” dedi.

FİKRİ IŞIK (Devamla) – Bakın, bu, bir üslup değil.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Anladın mı? “Öyle demedim.” dedi.

FİKRİ IŞIK (Devamla) – Biz şunu söylüyoruz: Biz, ilkeli dış politika gereği, yapılan haksızlıklara karşı çıkarız ama bunun ülkemizin çıkarlarına zarar vermemesi noktasında da azami gayreti gösteririz. AK PARTİ'nin dış politika önceliği budur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Bakan, lejyoner miyiz biz?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İran'a bir laf etmediniz ama Sayın Bakan!

FİKRİ IŞIK (Devamla) – Biz, bakın, Suriye'yle ilişkilerimizin en kötü olduğu dönemde bile şu ifadeyi kullandık: Biz Suriye'nin toprak bütünlüğüne saygılıyız. Bu, Suriye'nin birliğinden başka bir... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Işık.

Süreniz...

FİKRİ IŞIK (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Bitirin.

FİKRİ IŞIK (Devamla) – Suriye'nin toprak bütünlüğü Türkiye için de birinci derecede önemli bir konudur. Bizim derdimiz halkına zulmedenlerle, Suriye'yle değil ki. Bizim derdimiz Suriye'de yaşayan masum insanla -Alevi'siyle, Sünni'siyle, Nusayri'siyle- değil ki. Bizim derdimiz halkın üzerine bomba yağdıranlarla. Şimdi, bu noktada eğer tavır değişikliği olursa tabii ki Türkiye tavrını değiştirecektir. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, bağırmayın, duyamıyorum.

Sayın Işık, teşekkür ediyorum...

FİKRİ IŞIK (Devamla) – Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Tezkereler (Devam)

1.- Katar Devleti Hükümeti Tarafından Talep Edilen Desteği Sağlamak ve Dünya Kupası Kalkanı Harekatına İştirak Etmek Üzere Hudut, Şümül, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde Türk Silahlı Kuvvetlerinin Katar Devleti Sınırları İçerisinde ve Katar Devleti Karasuları ile Mücavir Bölgelerinde Görevlendirilmesi ve Bu Kuvvetlerin Cumhurbaşkanının Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Risk ve Tehditlerin Giderilmesi İçin Her Türlü Tedbirin Alınması ve Bunlara İmkan Sağlayacak Düzenlemelerin Cumhurbaşkanınca Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca Altı Ay Süreyle İzin Verilmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/2077) (Devam)

BAŞKAN – Evet, şahıslar adına ilk söz Sayın Utku Çakırözer'in.

Sayın Çakırözer... (CHP sıralarından alkışlar)

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, dışarıda milyonlarca vatandaşımız yoksulluk, hayat pahalılığı, işsizlikle mücadele veriyor. Emekli, emekçi, esnafı, çiftçi, öğrencisi, memuru, genci, yaşlısı herkesin tek gündemi geçim sıkıntısı. Peki, biz ne yapıyoruz burada? Dün Meclis açıldı, ilk gün, gazetecinin, vatandaşın ağzını nasıl bantlarız diye sansür yasası getirdi bu iktidar, bugün de askerimizi yurt dışına göndererek bir tezkereyi. Ülkenin gündemi geçim derdi iken asker tezkeresinin aciliyeti nedir? Yani vatanımızı hedef alan çok acil bir tehdit mi var karşımızda? Yok. Ya, ne var? Dünya Futbol Şampiyonası var. Güzel, müthiş bir organizasyon ama biz ev sahibi miyiz ya da Millî Takımımız oraya gidiyor da futbolcularımızı, taraftarlarımızı korumak gibi gerçekten hayati önceliklerimiz mi var? Hayır. Peki, o zaman nedir bu telaşe? Katar'da Dünya Kupası başlayacak ama biz daha birkaç ay önce, 3 binin üzerinde Çevik Kuvvet ve Özel Harekât polisimizi Katar'a aynı amaçla gönderme kararı çıkardık buradan. Biz o zaman da yanlış dedik; dinlemediniz, gönderdiniz, oralarda şimdi. Peki, şimdi nereden çıktı bu asker gönderme planı? Niye o zaman Mecliste konuşurken siz bundan hiç bahsetmediniz? Demek ki ortada polisimizin de yetemeyeceği bir güvenlik sorunu var. Onun için acil asker isteniyor. O zaman şu soruya yanıt verin: Binlerce polis ve askerimizle Katar'daki şampiyonayı koruyarak hangi ulusal menfaetimizi korumuş olacağız?

Değerli arkadaşlarım, askerimiz ve polisimiz, Katar'da, limanlar, havaalanları, statlar, oteller, takımlar, taraftarların korunmasında yani güvenliğin her boyutunda ana sorumluluğu üstlenecek. Bu sorumluluk büyük riskler içeriyor. Öncelikle tüm uluslararası organizasyonlarda olduğu gibi olağanüstü güvenlik riski var, terör örgütleri kendilerini göstermek için fırsat kolluyor. Zaten yazmışsınız tezkereye “Başta terörizm tehdidine karşı göndereceğiz.” diye.

İkinci olarak: Katar'ın bölgede uyguladığı politikaların getirdiği riskleri de üstlenmek zorunda kalıyoruz. Başta Suriye olmak üzere birçok bölge ülkesinde rejim değişikliği hedefleyenlere, buradaki saray iktidarıyla birlikte, akla gelebilecek her türlü desteği veren bir ülke Katar. Bu maceracı politikalarının riskini neden bizim polisimiz ve askerimizin omzuna yüklüyoruz, soruyoruz.

Değerli milletvekilleri, biz ülkemizin Katar'la da diğer ülkelerle de en iyi, en ileri ilişkiler içinde olmasından yanayız ama bunun olmazsa olmazı ulusal çıkarlarımız ve ulusal onurumuzun korunmasıdır. Peki Katar'la durum böyle mi? Tezkerede deniyor ki: “Stratejik ilişkimiz var Katar'la.” Hangi stratejik ilişki, çıkın anlatın. Sizin stratejikten anladığınız iki ülke arasındaki ilişki değil. Katar ile saray arasındaki ilişki stratejik çünkü değerli arkadaşlarım, bu ilişki, Türkiye'nin ulusal çıkarlarını değil sadece saraydakilerin ikbalini korumaya yönelik bir ilişki. “Yok.” diyene soruyorum: AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanına 500 milyon dolarlık uçak hediye edilmesi stratejik ortaklık mıdır?

Başka; işte, Sayın Engin Özkoç burada, Grup Başkan Vekilimiz, Sakarya Milletvekilimiz, yıllardır haykırıyor bu kürsüden. Sakarya Arifiye'deki millî servetimiz Tank Palet Fabrikasının peşkeş çekilişini durdurmak için hep birlikte haykırıyoruz: Ne işi var o millî servetimizin Katar'ın elinde? (CHP sıralarından alkışlar) Tank üreteceklermiş. Katar'ın tank üretme deneyimi var mı? Soruyorum. “Var.” diyenler çıksın, ürettikleri tankı gösterson. O zaman ne var? Rant var, peşkeş var, yandaş iş adamlarıyla yüz milyonlarca doları kırırmak var. Soruyorum: Bunun neresi stratejik ilişki?

Başka; Antalya Limanı'nın işletme hakkının pazarlıksız, ihalesiz yirmi dört yıl daha Katarlılara verilmesi var. Neden şeffaf ihale yok, nerede ulusal çıkarımız, nerede tüyü bitmemiş yetimin hakkı? Biliyoruz, o kavramlar artık sizin lüğatinizde yok ama iyi ki Cumhuriyet Halk Partisi var. Anayasa Mahkemesi bizim Meclis grubumuzun başvurusu üzerine limanlarla ilgili bu vahim arsızlık ve hukuksuzluğunuzu iptal etti.

Başka; lig maçlarının yayın hakkı kimde? Katarlılarda. İhaleyi verdiğinizde ne söylediniz? Yıllık 500 milyon dolar artı 90 milyon dolar KDV ödeyeceklerdi. Öyle olmadı, kulüplerimizin canına okudular. Önce borç Türk lirasına çevrildi. Damat Bey diyor ya hani, bakın, burası çok önemli: Yaptırdığınız yol, köprü gibi ballı ihalelerde 5'li çeteye ödemeleri hep euro, dolarla yapıyorsunuz. Genel Başkanımız Sayın Kılıçdaroğlu defalarca “Bunları TL'ye çevirin.” dedi. Hiç olur mu? 5'li çete üzülmesin, kârlarında eksilme olmasın diye duymazdan geldiniz ama konu Katarlıların borcu olunca borç anında Türk lirasına çevrildi. Çünkü saray “Katar”

deyince akan sular durmakta. Yetti mi; o da yetmedi. Katarlı dostunuz ödeyemiyor diye sarayın bir talimatıyla hepimizin vergilerinden 300 milyon lira aktarıldı bu şirkete. Sözde, kulüplerin kasasına para yağacaktı ama vatandaşın parası Katar'ın şirketine yağdı. Değerli milletvekilleri, işte biz, bu şeffaf olmayan, gizli saklı işlere karşıyız. Kimse gelip bu kirli ilişkilerini "stratejik ilişki" diye yutturmaya kalkmasın. (CHP sıralarından alkışlar)

Peki, başka ne diyor bu tezkerede? "Katar'la bölgesel ve uluslararası platformlarda karşılıklı destek ve dayanışma içindeyiz." diyor. Peki, gerçekten öyle mi bakalım, buyurun: Bu fotoğraflar kim biliyor musunuz? Bir tarafı Katarlı dostlarımız, kardeşlerimiz. Peki ya diğer taraf? Güney Kıbrıs Rum kesimi Enerji Bakanı. Neyi imzalıyorlar? Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'mizi yok sayan, Kıbrıs Türkünün hakkını hukukunu yok sayan, Türkiye'nin hakkını hukukunu yok sayan bir petrol arama anlaşması imzalıyorlar. Bu tezkereyi yazıp yüce Meclisimize gönderenlere soruyorum: Hani nerede destek, hani nerede dayanışma, hani nerede stratejik ortaklık? Gerçekten öyle olsa Kıbrıs Türkünün arkasından iş çevirirler mi? Ülkesini korumak için Katar'a askerî üs dahi kuran Türkiye'nin arkasından iş çevirirler mi? Ama çeviriyorlar işte hem de bir değil, iki kez. Bakın, iki ayrı anlaşma imzaladılar. İşte, bakın, görüntüleri. Diyebilirsiniz ki: "Biz bu görüntüleri çok gördük." Evet, gördünüz ama ne yaptınız, gereğini yaptınız mı? Şu iktidar kanadından kimse çıkıp da "Bu nasıl iştir?" demedi, diyemedi. Çünkü reis dediyse Katar, herkes buna uyar. Yani gördüğünüz gibi mesele strateji falan değil. Peki, ya nedir? Mesele saraydakilerin ikbal kaygısı. Karşımızda işte bu şeffaf olmayan ilişkinin ürünü bir tezkere daha var. Saray iktidarı sağladığı ya da sağlayacağı ekonomik kolaylıklar karşılığında Dünya Kupası gibi riskli bir organizasyonun güvenlik sorumluluğunu Mehmetçik'imizin ve polisimizin omuzlarına yıkmakta. Peki ama değerli arkadaşlarım, ortada ülkemize, halkımıza, topraklarımıza bir saldırı, bir tehdit yokken askerimizin, polisimizin canını riske atmaya değer mi?

Bakın, bir husus daha var. O kadar beceriksizsiniz ki aynı yere omuzlarına aynı güvenlik riski yükleyerek gönderdiğiniz polisimiz ile askerimizin hukuki teminatını bile sağlamaktan âcizsiniz. İşte belgesi, bu elimdeki 2017 yılında bu Meclisten geçirdiğiniz askerî anlaşma, diyor ki: "Katar'a gönderdiğimiz askerler Türk hukukuna tabi olacaktır başına bir şey gelirse." İşte bu elimdeki de bu yıl polis göndermek için Meclisten geçirdiğiniz protokol, aynı iktidar. "Gönderdiğimiz polisler Katar hukukuna, şeriat hukukuna tabi olacaktır." diyor. Polis de bizim evladımız, asker de bizim evladımız ama ikisini aynı sağlam hukuk güvencesi altına almayı dahi beceremeyen basiretsiz bir iktidar var karşımızda. Askerimizi, polisimizi kendi beceriksizlikleriyle yarattıkları ekonomik buhrandan çıkış yolu olarak gören bu sorumsuz iktidara Mecliste bir kez daha uyarı görevimizi yapıyoruz. "Başka ülkeler de katılacak, dostluk, kardeşlik gelişecek falan." diye evlatlarımızı Katar kalkanı yapmayın. Ortada bunun hiçbir haklı gerekçesi yok. Batırdığınız ekonomiyi telafi ederiz. Bu inanç, kararlılık, azim bu memlekette ve insanlarında var ama sizin liyakatsiz, beceriksiz kadrolarınızın yarattığı ekonomik buhranın bedelini askerimiz, polisimiz canıyla ödemek zorunda kalırsa işte onu telafi edemeyiz, o yüzden yapmayın.

Bakın, şu anda, sayısız iş ilanı var. Açın, Google'a bakın, Katar, Dünya Kupası süresince çalışacak güvenlik elemanı arıyor, yüzlerce, binlerce. Bırakın onlar korusun, Türkiye'nin zaten uğraşacağı yeterince tehdit, tehlike var etrafında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Mesela, Katar'a gidene kadar dibimizde adalardaki anlaşmalara aykırı hukuksuz silahlanmaya neden "Durl!" demiyorsunuz? Bizim askerimizi, polisimizi, FIFA kalkanı, Katar kalkanı yapmayın. Bu uyarımızı dinlemiyorsanız tarih önünde tüm sorumluluk ve vebal sizlerin boynunadır.

Sözlerimi bitirirken aziz vatanımızın korunması için en zor koşullarda fedakârca görev yapan kahraman askerlerimizi, jandarmamızı, polisimizi selamlıyorum. Can güvenliğimiz ve ulusal çıkarlarımız için canını feda eden aziz şehitlerimizi minnetle anıyor, kahraman gazilerimize şükranlarımı sunuyorum.

Uyarılarımıza kulak vermeden bu tezkereye onay vermeniz hâlinde orada ağır sorumluluk üstlenecek kahraman vatan evlatlarımızın ayaklarına taş değmeden ülkemize dönmesi dilekleriyle yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Ünal, buyurun.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, sadece kayıtlara geçmesi açısından bir ifade kullanmak istiyorum.

BAŞKAN - Yani kürsüden de söz veririm size.

Buyurun.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Şimdi, az önce Grup Başkan Vekili tabii ki kendi grubunun hukukunu korumak adına bir mülâhazaya güven duymuyor mülâhazasıyla ilgili gerekli açıklamayı yaptı. Ben, burada bizi izleyenlerin vicdanına bir şey söylemek istiyorum ve bu Meclisin mehabetine ve İç Tüzük'ün Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda temiz dil kullanılmasıyla ilgili maddesine atfen diyorum ki: Hatip konuşmasında "âciz" dedi, "liyakatsiz" dedi, "beceriksiz" dedi. Yani eğer ettiği hakaretleri sıralasak buradan bir envanter oluşur. Ben bu ifadeleri misliyle iade ediyorum ve tüm Genel Kurulu, İç Tüzük'e uygun temiz bir dil kullanmaya davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ünal, çok ağır ifadeler vardı, isterseniz kürsüden de ayrıca söz verebilirim size.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Şimdi konuşmacımız var, o yüzden ben konuşmacımızdan önce söz almak istemedim.

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yani gruba akıl vermek gerekmiyor efendim, grubu yönetmeniz gerekiyor, akıl vermeniz gerekmiyor. Siz burayı, Genel Kurulu yönetin. Onlar söz isteyip istemeyeceklerini size sorarlar, danışır, siz de bir karar verirsiniz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – AK PARTİ'li ama.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bugün bu ülkenin Cumhurbaşkanlığı koltuğunda oturan kişi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çatısı altında "aşâğılık" dedi, "yalancı" dedi, "cibilliyetsiz" dedi, "faşist" dedi, "kişiliksiz" dedi. Siz mi bize akıl veriyorsunuz, siz mi bize akıl veriyorsunuz?

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, şahsı adına ikinci söz, Sayın Akif Çağatay Kılıç'ın.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Silahlı Kuvvetlerinin Dünya Kupası Kalkan Harekatına İştirak Etmek Üzere Katar Devleti Sınırları İçerisinde ve Katar Devleti Karasuları ve Mücavir Bölgelerinde Görevlendirilmesi için Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca Altı Ay Süreyle İzin Verilmesi Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'ne ilişkin görüşlerimi ifade etmek üzere söz aldım. Bu vesileyle, yüce Meclisimizin yeni yasama döneminin hayırlı hizmetlerde bulunulmasına vesile olması dileklerimi de paylaşıyorum.

Türkiye ve Katar arasındaki egemen iki devletin müşterek menfaatlerini gözeten, stratejik iş birliği hâlihazırda siyasi,

ekonomik, askerî ve ticari boyutta derinleşerek ve zenginleşerek sürdürülmektedir. Hiç şüphe yok ki ikili ilişkiler yalnızca bunlarla sınırlı olmayıp insani boyutları da içermektedir. Türkiye ve Katar, hem bölgede hem de küresel çapta yaşanan krizlerde gereken acil insani ihtiyaçları giderme noktasında son derece hassasiyet göstermekte ve bu konuda birlikte çalışarak yaşanan insani krizlerin üstesinden gelmek için üstün çaba sarf etmektedir. Bu çok boyutlu ve katılımcı ilişkilerin kamu diplomasisinin de dâhil edilerek daha fazla geliştirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Malumunuz olduğu üzere diplomasi'nin hedefi artık sadece siyasi liderler veya hükûmet çevreleriyle sınırlı değildir. Diplomasi, günümüzde devletlerin ve ulusların sivil toplum kuruluşları gibi kamuoyunu ve sivil toplumu da etkilemeyi amaçlamaktadır. Bu çerçevede, kamu diplomasisinin yeni araçlarından biri hâline gelen spor diplomasisi son yıllarda büyük bir ivme kazanmıştır. Ülkeler, spor diplomasisini ilgili devletlerin kamuoyunu etkilemek, hedeflerinin ve kültürlerinin tanıtılmasına imkân sağlayan bir tür diplomatik araç olarak kullanmaktadır.

Tabii, benden önce burada söz alan çok değerli parti sözcüleri ve kendi şahsi görüşlerini dile getirmek üzere söz alan değerli hatipler birçok konuya değindi. Konuşmalardan birinde de 2022 FIFA Dünya Kupası'nın -ki Sayın Özkoç, olimpiyatlar değil, 2022 FIFA Futbol Dünya Kupası maçları olacak- 21 Kasım-18 Aralık 2022 tarihlerinde Katar'da yapılmasının nasıl kararlaştırıldığını, bu süreçte nasıl gelindiğini, neden Katar'da olduğu gibi genel anlamda bir soru iletildi. Tabii, bu, hepinizin malumları olduğu üzere, dünya spor camialarının çatı kuruluşları olan FIFA, UEFA gibi ve bunların altında, nezdinde yer alan ülke federasyonlarının kullandığı oylar, yaptığı çalışmalar neticesinde bu kurulların oylamalarıyla karar verilen, netleştirilen ve ülke kararı da buna uyarlanan; bunun içerisinde tabii ki yayın hakları olsun, bilet gelirleri olsun, seyahatler olsun birçok farklı unsurun da değerlendirildiği bir oylamanın ve bu kurulların kendi başlarına verdikleri kararlarla verilir.

Ancak tabii şunu da bilmek lazım, tabii uzun yıllar Gençlik ve Spor Bakanlığı yapmış ve hâlâ da sporun içerisinde olan bir kardeşiniz olarak şunu da söylemek isterim: Değerli arkadaşlar, tabii, birçok uluslararası kurullarda görev yapan milletvekili arkadaşlarımız oluyor, birçok uluslararası ziyarete giden, siyasi görüşmeler yapan arkadaşlarımız oluyor. Herhâlde takdir edersiniz ki sizler de oralarda görüyorsunuz, sporun siyasetle, siyasetin sporla ilişkisi bir bıçak gibi kesilmiş, 2 tane ayrı kutu içerisinde -tabiri caizse- tamamen birbirinden bağımsız değildir. Yönetimsel anlamda bağımsız olması konusunda bir ilke vardır; bu da hükûmetlerin -örnek vermek gerekirse futbolun konuşuyoruz veyahut da başka araçlardan- federasyonların veyahut onların yapılarıyla alakalı konularda bunları kendilerine bırakmaları. Tabii, farklı federasyonların farklı hukuk kuralları var ama futbolun burada tamamen ayrı bir durumu mevzubahis. Dünya yapısı içerisinde de, aynı zamanda, hükmettiği ekonomi açısından da futbolun çok daha farklı karşılığı ve çok daha farklı yönetsel özellikleri var. Zaman zaman sıkıntılar yaşanmıyor mu? Yaşanıyor. Burada spor camiasından gelen, yıllar içerisinde futbolda koşturmuş ve aramızda Dünya Kupası'nda dünya 3'üncüsü olmuş bir kardeşimiz de var. Dolayısıyla bu olaylarda verilen kararların sorgulanması gündeme gelir ise bunun bizimle alakası yoktur ama bunu gidersiniz o zaman uluslararası kurullarda, o kurullarda oy kullanan, görev yapan, karar veren kişilere, kurumlara sorma hakkı tabii ki sizlerdedir. Dolayısıyla bir ülke için "Bunu nasıl aldı?" veya "Niye aldı?" gibi bir sorunun muhatabı Türkiye Büyük Millet Meclisi veyahut da bu anlamda görev yapan milletvekilleri değildir, ilgili kurullardır; bunu da kayıt altına almış olalım.

Tabii, şimdi, sporla ilgili bir konuyu konuşuyoruz. Sporun aslında birleştirici bir yapısı, birleştirici bir gücü, biraz evvel dediğim gibi spor diplomasisi alanında yapılan birçok çalışma, bunlar var ama maalesef bugün de bazı konuşmalarda gördük ki uluslararası bir konudaki tezkerede ki sporla alakalı, futbola alakalı bir tezkerede yine farklı konular gündeme getirildi. Gönül isterdi ki biraz spor üzerine konuşalım, ülkemizin şu anda başarı gösteren sporcularının ortaya koymuş oldukları başarıları dillendirelim. Bununla alakalı olarak bir arada olabileceğimiz, beraber olabileceğimiz konuları konuşalım. Farklı şeyler dile getirildi. Bazı notlarımı...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Spora kan bulaştıracaksınız!

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Devamla) – Buyurun.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Spora kan bulaştıracaksınız, onu da anlat biraz.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Devamla) – Öyle mi(!)

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Olursa ne yapacaksınız?

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Devamla) – Peki.

Şimdi, burada dile getirilen bazı konular ve dile getirilen bazı başlıklar hakkında -müsaadenizle- kendi görüşümü sizlerle paylaşmak üzere bazı notlar aldım. Örneğin, bakın, Türkiye Cumhuriyeti devletinin hukuki yapısı, yönetsel yapısı içerisinde de Cumhurbaşkanlığı kurumu vardır. Cumhurbaşkanlığı kurumu bugün Türkiye Cumhuriyeti devletinin Ankara ilinde Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ndeki yerleşkede icra edilmektedir. Burası bir saray değildir. Dolayısıyla buranın adına "saray" diyerek, farklı çağrışımlar içerisine girmeye çalışarak bunları bu şekilde dile getirmek şahsi kanaatimdir ki doğru değildir. Bununla beraber, aynı zamanda birtakım uluslararası konularda -2017 dile getirildi- Katar devletinin o veya bu şekilde farklı ülkelere dolaylı bir güvenlik sıkıntısına girdiği ve Türkiye'den de yardım istediği dönemde Türkiye'nin göstermiş olduğu büyük yardım dolayısıyla özel bir ilişkimiz vardır. Bu yüce Meclisin çatısı altında görev yapan milletvekillerimizden oluşan Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonunun milletvekilleri olarak Katar'a da gittik. Burada, Cumhuriyet Halk Partisini temsilen de bir arkadaşımız vardı, Katar ziyaretinin nasıl bir ziyaret olduğunu kendisine sorarsınız, o sizinle paylaşır, orada ne kadar farklı, güzel bir durumla karşı karşıya kaldığımızı.

Tabii, bunları gündeme getirirken konuşmaların içerisinde uluslararası siyasetle alakalı da bazı konulara değinildi, Yunanistan konusu gündeme geldi. Bu anlamda, dile getirilen Yunanistan'la aramızdaki ihtilafı konuların ve ihtilafın –Ege'de olsun, Doğu Akdeniz'de olsun, farklı konularda olsun- iki ülke arasında çözülecek olması gerektiği ve buna da uluslararası kurullar çerçevesinde yani Avrupa Birliği çerçevesinde de böyle yaklaştırılması gerektiği konusundaki desteğinize teşekkür ediyorum, doğru bir ifadedir. Çünkü, Türkiye ile Yunanistan arasında var olan herhangi bir ihtilafın yine Yunanistan ve Türkiye arasında çözülmesi gerekir ama şartsız ve hiçbir sorgusuz destek olursa eğer Avrupa Birliği, işte bugün olduğu gibi –kendilerinin yüzlerine de söylediğimden dolayı- şımarık çocuk gibi hareket eden Avrupa Birliği üyesi Yunanistan'la bu noktaya gelinir. Yüzlerine söylediğim için burada sizlerin huzurunda da söyleyebiliyorum.

Dolayısıyla, bunlara da dikkat etmek gerekir. Burada, Türk dış politikasını farklı birtakım sözlerle, unsurlarla veyahut da farklı yaklaşımlarla dile getirerek bir nevi küçük göstermeye çalışmak, sadece ve sadece siyasi birtakım yaklaşımlarla, doğru değildir. Biz şu anda dünyanın en sıcak –askerî temas açısından, silahlı çatışma açısından- temaslarından birinin yaşandığı bölgenin en yakınında olan bir ülkemiz ve bütün bu karmaşanın içerisinde tabiri caizse bir güven çıpası olmuş durumdayız. Çarpışan, askerî bir şekilde birbiriyle karşı karşıya gelmiş olan iki farklı ülkenin yönetimlerinin güven duyduğu ve başvurmak için kendilerinde güven hissettikleri bir ülke ve bu noktada da bir Cumhurbaşkanımız var.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, Tahıl Koridoru Anlaşması, 200 asker, savaş esiri olarak görülen askerlerin yakın zamanda karşılıklı olarak değiş tokuş yapılması... Bu anlaşmaların nasıl sağlandığını, bu anlaşmaların içerisinde Türkiye'nin nasıl yer aldığını düşünecek olursak aslında dış politika konusunda yapılan yakıştırmaların ne kadar yersiz olduğuna da, kendi içerisinde, burada cevap vermiş oluyoruz.

Tabii, süremin sonuna geldim ve aslında konuşulabilecek çok konu var ama tekrar şunu gündeme getirmek isterim ki

Türkiye Cumhuriyeti devletinin her bir vatandaşının can güvenliği ama özellikle de Türk Silahlı Kuvvetlerimizin unsurlarının ve emniyet güçlerimizin içerisinde bulunan arkadaşlarımızın, kardeşlerimizin, vatandaşlarımızın can güvenliği bizim için en üst noktadadır ama bu anlamda bir iş birliği çerçevesinde, uluslararası bir anlaşmanın ve uluslararası bir birlikteliğin parçası olarak bulunacağımız FIFA Dünya Kupası'nın güvenlik güçlerinin içerisinde olacağımızdan da açıkçası benim bir çekincem yoktur. Ümit ediyorum ki biraz evvel dile getirilen caydırıcılık unsuru, zaten bu noktada herhangi bir olumsuzluk yaşanmamasına yeterince katkı sağlayacaktır.

Eğer yüce Meclisimiz kabul eder ve bu tezkere geçerse inşallah bu noktada görev alacak askerlerimizin burnu kanamadan, kollarına bir zarar gelmeden görevlerini ifa ederek inşallah ülkelerine döneceklerdir diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bu anlamda, şahsım adına tezkereye olumlu oy kullanacağımı sizlerle paylaşıyorum. Aynı zamanda, destek verecek olan gruplara teşekkür ediyorum, vermeyecek olan gruplara da takdir sizindir diyorum ama şunu da unutmayalım: Uluslararası camiada artık Türkiye'nin gücü göz ardı edilmeyecek şekilde ortadadır.

Hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, hatibe karşılık olsun diye değil...

(Uğultular)

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade edin, duyamıyorum Sayın Özkoç'u.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Hatibe bir karşılık olsun diye değil, kayıtlara geçmesi açısından ifade etmek istiyorum. Bizim açımızdan, muhalefet açısından şu andaki iktidarın bir dış politikası olduğunu düşünmüyorum. Dış politikası olsaydı Lozan Anlaşması'na aykırı olarak Ege'deki adalar silahlandırılırken o gün yerinde ve zamanında bir müdahalenin söz konusu olması gerekirdi hem diplomatik hem de gerçekçi bir müdahalenin. Ancak arkadaşlarımızdan şunu rica ediyorum: Olimpiyatlarda, daha önceki olimpiyatlarda yaşanan terör olaylarını hatırlayın. Şimdi bir Dünya Kupası var ve sizin çocuğunuzun -gözünü kapatın- Katar'ın güvenliğini sağlamakla ilgili oraya görevli olarak gönderildiğini ve Allah muhafaza başına bir şey geldiğini düşünün. Bu vicdanla, siz, bugün, gerçekten, çocuğunuzu oraya göndermek için elinizi kaldıracak mısınız? Bunu düşünürken şunu da düşünün, sizden rica ediyorum: Bizim Türkiye'de böyle bir kupa, Dünya Kupası olsaydı ve Türkiye'nin güvenliği yetersiz olsaydı bunu Türkiye'de yaparlardı mıydı diğer ülkeler ve bu, bizim için, reddetmeleri için yeterli bir gerekçe olur muydu bunu da düşünün. Kendi evladınızı düşünün, Türkiye'yi düşünün. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Çok kısa Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ünal.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Zaten tezkerede bahsedilen, yazılan bir hususu çok kısa tekrar etmek istiyorum. Burada, Dünya Kupası Kalkanı Harekâtı'na ülkemizin yanı sıra, Amerika Birleşik Devletleri, Fransa, İngiltere, İtalya ve Pakistan da katılıyor. Dolayısıyla bu, uluslararası ilişkilerin ve centilmenliğin bir gereği olarak yapılan bir tezkere. Bunu burada dramatize etmenin bir anlamı yok efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ünal.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Uluslararası bir misyon.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, Amerika'nın İslam dünyasına düşürdüğü ateşi biliyoruz. Amerika ne bok yerse, ne yaparsa yapsın...^(*) Özür diliyorum, lafımı düzeltiyorum, özür dilerim.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Yapma! Yapma!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Özür diliyorum...

Amerika ne yaparsa yapsın. Amerika ülkelere kan getiriyor...

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Yapma! Sakin ol!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – ...Amerika ülkelere şiddet getiriyor, Amerika kendi çocuğunu Irak'ta katlettiyor; ne yaparsa yapsın. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Tamam, sakin ol!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Biz çocuklarımızı oraya gönderemeyiz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı tezkeresi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne Amerika'sı! Mecbur muyuz Amerika'nın peşinden gitmeye.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sakin ol!

BAŞKAN – Şimdi tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve arkadaşları tarafından, bir milyonu aşkın öğretmenimizin yıllar içerisinde azaldığına inandığı saygınlığının artırılması, hak ettiği değerin verilmesi adına alınması gereken tedbirlerin araştırılması amacıyla 5/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Ekim 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

5/10/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 5/10/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

(*) Bu ifadeye ilişkin düzeltme bu birleşim Tutanak Dergisi'nin 178'inci sayfasında "Açıklamalar" bölümünde yer almaktadır.

Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekili tarafından, 1 milyonu aşkın öğretmenimizin yıllar içerisinde azaldığına inandığı saygınlığının artırılması, hak ettiği değerin verilmesi adına alınması gereken tedbirlerin araştırılması amacıyla 5/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 5/10/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Evet, önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın İsmail Koncuk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, yerinden sehven sarf ettiği, Meclis adabına uygun olmayan sözünün tutanaklardan çıkartılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması (*)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, çok özür dilerim.

Az önce Meclis adabına uygun olmayan, sehven söylenen sözümün tutanaklardan çıkartılmasını talep ediyorum.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Biz de destekliyoruz efendim tutanaklardan çıkartılmasını.

BAŞKAN – Efendim, öyle bir imkânımız yok, dipnot olarak düşeriz tutanaklara.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve arkadaşları tarafından, bir milyonu aşkın öğretmenimizin yıllar içerisinde azaldığına inandığı saygınlığının artırılması, hak ettiği değerin verilmesi adına alınması gereken tedbirlerin araştırılması amacıyla 5/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Ekim 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yaklaşık üç aydır -siz de takip ediyorsunuz- 1 milyon öğretmenimiz sosyal medyada, hatta meydanlarda bazı sendikalarımızın öncülüğünde âdeta feryat ediyor. Öğretmenler şunu söylüyor: “Ev kiramı ödeyemez duruma geldim, ev kiramı...” Bilhassa büyükşehirlerde, İstanbul, Ankara, İzmir, Adana gibi büyükşehirlerde bulunan öğretmenlerimiz ev kirasını ödeyemez hâle geldi.

(Uğultular)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen yerlerimize oturalım.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Tam bu süreçte Cumhurbaşkanı İttifakı'nın gündeme getirdiği bir teklif kanunlaştı, Öğretmenlik Meslek Kanunu. Dediniz ki: “Tarihi bir kanun çıkarıyoruz.” Ne yaptınız? Öğretmenlere -uzman olanlara- 1.000 lira, başöğretmen olanlara 2 bin lira vermek için dediniz ki: “Sınav düzenliyoruz, kariyer basamakları sınavı.”

Öğretmenler ayaklandı. Biz Komisyon toplantılarında uyardık, burada uyardık ama dinlemediniz. Öğretmen “Bu bizim itibarımıza gölge düşürür. Öğretmenin kariyere ihtiyacı yok. Öğretmeni düşünüyorsanız ekonomik yönden yaşamasını temin edecek adımlar atın.” dedi ama dinlemediniz. Bilhassa Millî Eğitim Bakanı bugünlerde hâlâ -geçmişten bugüne- bu düzenlemeyi savunuyor, efendim “Kariyer, kariyer, kariyer.”

Öğretmenin kariyeri mi olur ya? Öğretmen, öğretmendir. Öğretmen zaten gerek eğitim döneminde gerek atama süreçlerinde gerekse meslek hayatı boyunca hizmet içi eğitimlerle filan eksiklerini de tamamlıyor. Dolayısıyla kariyere ihtiyacımız yok. Öğretmenleri böldünüz “ücretli, sözleşmeli, kadrolu” diye, şimdi bir de “uzman ve başöğretmen” diye öğretmenler odasını bölmeye çalışıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, İYİ Parti olarak bir düşüncemiz var, gelin bunu hayata geçirelim: Beş yıl görev yapmış öğretmenlere, uzman öğretmenlere kazanması hâlinde vereceğiniz o yüzde 60'lık oranı, on beş yıl görev yapmış öğretmenlere de o yüzde 120'lik oranı verelim, böyle bir düzenleme yapalım ve bu süreleri tamamlayamamış öğretmenlere de iyileştirme yapalım. Mesela ne yapalım? Gelin, brüt asgari ücretin en az yüzde 50'sini öğretmenlere, bütün öğretmenlere istisnasız iyileştirme olarak ödeyelim. En son, iktidarınız boyunca öğretmenlerin ek ders ücreti gösterge rakamlarını bir kere düzenlediniz, 2006 yılındaydı -ben hatırlıyorum- Hüseyin Çelik döneminde, onda da cüzi bir artış meydana getirdiniz. Gelin, bütün öğretmenlerin ek ders ücreti gösterge rakamlarını en az yüzde 50 olmak üzere artıralım, bunu yapalım. 1 milyon öğretmen, şimdi, İYİ Parti Grubunun vermiş olduğu bu araştırma önergesine burada vereceğiniz oyun rengini merak ediyor; hangi siyasi partiden olursanız olun 1 milyon öğretmen merak ediyor bakalım kabul mü edecekler, ret mi edecekler diye. Atatürk'ün “Öğretmenler yeni nesil sizin eseriniz olacaktır.” dediği bu meslek grubunu dahi ne hâle düşürdünüz ya! Hazreti Ali'nin “Bir harf öğretmenin kırk yıl kölesi olurum.” sözünü de yere düşürdünüz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Dolayısıyla, bütün parti gruplarından istirahat ediyoruz: Gelin, İYİ Parti olarak verdiğimiz bu Meclis araştırması önergesine olumlu oy verin ve “Öğretmenlerin itibarını nasıl yeniden sağlayabiliriz? Yere düşen ekonomik hayatını nasıl yeniden ayağa kaldırabiliriz?” bunun hesabını hep birlikte yapalım diyorum.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Mahmut Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İYİ Parti'nin verdiği grup önerisi üzerine Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu, Genel Kurulun sevgili emekçilerini ve ekranları başında bizleri izleyen sevgili yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, bugün 5 Ekim Dünya Öğretmenler Günü. Ben bu vesileyle, bizleri yetiştiren öğretmenlere bir kez daha saygı ve sevgilerimi iletiyorum. “Öğretmen” deyince herkes “Bizi yetiştiren öğretmenlerdir.” der ama maalesef öğretmenlerin hakkına hukukuna gelince hiç kimse, özellikle iktidarlar maalesef bir adım atmazlar.

Bakın, sevgili milletvekilleri, bugün öğretmenler yoksulluk sınırında yaşıyor. Bugün öğretmenlik mesleğinin itibarı yerlerde geziyor, kimse çocuğunun öğretmen olmasını istemiyor. Öğretmenler için bir meslek kanunu ihtiyacı var mı? Var ama sizin çıkardığınız meslek kanunu bir meslek kanunu değil. Öğretmenleri ayırtıran, öğretmenleri kendi içinde bölen, öğretmenleri aynı işi yapıp farklı ücretler alan bir konuma getiriyor. Daha önce öğretmenler “sözleşmeli, kadrolu, ücretli” diye ayrılıyordu, şimdi üstüne bir de “uzman” “başöğretmen” kelimelerini eklediniz. Bu, öğretmenleri ayırtıran, öğretmenler arasında hiyerarşi sokan, aynı işi yaptığı hâlde farklı ücret aldırın ve öğretmenler arasında kaosa neden olan bir yasa. Biz bu yasa teklifi geldiğinde burada şiddetle muhalefet ettik, dedik ki: “Bakın, eğer bir öğretmen meslek kanunu getiriyorsanız ILO ve UNESCO'nun 1966 yılında Öğretmenlerin

(*) Bu düzeltmeye ilişkin ifade bu birleşim Tutanak Dergisi'nin 175'nci sayfasında yer almaktadır.

Statüsü Tavsiyesi belgesini en azından göz önüne alın.” ama hiç bunu yapmadınız. Ne yaptınız? Yandaş sendikayla oturdunuz ve öğretmenleri ücretin peşine düşürür ve böylelikle öğretmenleri nasıl yönetiriz diye düşündünüz. Bakın, bir Millî Eğitim Bakanı var, 600 binin üzerinde, 700 bin civarında atanamayan öğretmen var, diyor ki: “Mühendisler de atanmıyor canım, öğretmenler niye ağlamaklı oluyor ki?” Bunu diyebilecek kadar ülke sorunlarından uzaklaşmış bir Bakanla yönetiliyor eğitim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, bugün özel eğitim kurumlarındaki öğretmenlerin sorunları diz boyu, neredeyse açık sınırının altında bir ücretle çalıştırılıyorlar. Onun için, gelin, hep birlikte bugün öğretmenlere öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği değeri veren, onların yaşam standardını iyileştiren ve bu ucube kanunu teklifini derhâl ortadan kaldıran bir tutum sergileyelim. Bakın, bu kanun AYM’ye gitti, daha bu kanunla ilgili AYM kararı çıkmadan Aday Öğretmenlik ve Öğretmenlik Kariyer Basamakları Yönetmeliği’ni çıkardınız. Sendikalar Danıştaya başvurdu ama siz hemen sınav yapma derdindesiniz. Öğretmenlerin yaz aylarını gasbettiniz, öğretmenler aylarca bilgisayarın başında oturdu. Efendim, eğitim görüyorlarmış! Böyle bir eğitim olmaz. Biz eğitimciyiz, böyle bir eğitim ne görüldü ne duyuldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Ancak AKP döneminde böyle bir anlayış olur diyor, bu önergeye destek vereceğimizi, hatta daha ileri bir iyileştirme yapmamız gerektiğini ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Kadim Durmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Durmaz, sizi de alkışlıyorlar arada yani bol alkış alın diye yaptım.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bana gelen alkışları Sayın Durmaz’a verdiniz Başkanım!

BAŞKAN - Buyurun.

CHP GRUBU ADINA KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bugün 5 Ekim Dünya Öğretmenler Günü. Ülke sevgisini, insan haklarına ve doğaya saygıyı, emeği, demokrasiyi ve barışı anlatan, yaşatan, eşitlikçi, adaletli, bilime ve Atatürk ilkelerine bağlı tüm eğitim ve bilim emekçilerinin Öğretmenler Günü’nü yürekte kutluyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Öğretmenler, dünyanın her tarafında insan toplumunun en özverili ve saygıdeğer unsurlarıdır. “Geleceğin mimarı öğretmenlerdir.” diyen Başöğretmenin kurduğu, yönettiği bir ülkede bugün en üst perdeden öğretmene “Çapulcu.” diyen bir Cumhurbaşkanı eğitim emekçileriyle, bu ülkenin gençleriyle, küçük esnafıyla, sanatkârla, kadınlarıyla, işçisiyle, köylüsüyle sandıkta göndereceğiz.

Öğretmenlik mesleği yirmi yıllık AK PARTİ döneminde âdeta bir varoluş mücadelesi veriyor, günbegün itibar kaybediyor. Değerli milletvekilleri, iktidar eliyle saygınlığı azaltılan, geçinemeyen, ifade özgürlüğü ve örgütlenme hakkı kısıtlanan; atanamayan, “ücretli” ve “sözleşmeli” gibi kavramlarla güvencesizleştirilen ve özel sektörde ağır şartlarda çalıştırılan öğretmenler sorunlarının çözümünü beklerken ne acı ki karşılarında hiçbir eğitim emekçisine ve sendikalara sorulmadan dayatılan bir yasayı, meslek kanununu buldu. Öğretmenlik bu kanunla itibarsızlaştı. Öğretmenleri bölen, ayrıştıran, saygın görmeyen yasal düzenlemeye o gün olduğu gibi bugün de karşıyız. Öğretmenlerin ihtiyacı olan bu kanun değildi. Öğretmenlerimiz bugün dikkatini öğrencilerine vermesi gerekirken sınavlara hazırlık yapmaya başladılar. Öğretmenlik zaten bir uzmanlık mesleği. İktidara geldiğimizde uzman ve başöğretmenlik gibi ayrıştıran, rütbelendiren, eğitiminde saygınlığına yakışmayan uygulamaları birlikte kaldıracağız.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarında bugün, öğretmenlerin yüzde 57,8’i ailesinin gıda ihtiyaçlarını karşılayamıyor, yüzde 48,3’ü maaşlarıyla geçinemiyor, ek hesap kullanıyor, yüzde 77,7’si ailesinin sağlık harcamalarını karşılayamıyor, yüzde 90’ı kredi kartları borcunu ödeyemiyor, yüzde 65’i de temelden borçlu. Öğretmenleri özel okullarda, dershanelerde ucuza çalışmaya, ek işlerde çalışmaya mecbur bırakan anlayış utansın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

KADİM DURMAZ (Devamla) – Öğretmenleri açlık sınırında yaşamaya mecbur bırakan anlayış utanmalıdır. (CHP sıralarından alkışlar) Binlerce öğretmen atanmadığı için, geçinemediği için intihar etti. Öğretmenlere ölümü reva gören bu anlayış utansın.

Peki, biz ne yapacağız? “Ücretli, sözleşmeli öğretmen” kavramlarını kaldıracağız, öğrencilerimizi bir yerden bir yere taşımayacağız, köy okullarını yeniden eğitim ve öğretime açacak, İstiklal Marşı’mızı söyleyip ay yıldızı göndere çekeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

HALİL ETMEYEZ (Konya) – Açtık, açtık, okulları açtık!

CAVİT ARI (Antalya) – Nerede açtınız? Her yer kapalı.

KADİM DURMAZ (Devamla) – Yeniden kadro açıp öğretmenlere atanma hakkı vereceğiz. “Atanamayan öğretmen” diye bir kavram olmayacak. Mum gibi eriyip etrafını aydınlatan öğretmenler bizim ülkemizde hak ettiği saygınlığı görecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADİM DURMAZ (Devamla) – Hak ettiği koşulu ve saygınlığı onlara geri vermek için “millet masası” olarak sorumluluğumuzun farkındayız, gereğini yapacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

Az önce verilen önergeyi akıllı, akılcı ve buradan çıkacak sesi gözleyen 1 milyon eğitim emekçisi adına destekliyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

HALİL ETMEYEZ (Konya) – Öğretmenlerde örgütlenme yüzde 80.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Orhan Erdem.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Orhan Bey de bir destekleme açıklaması yaparsa... Orhan Bey eğitimcidir, destek verir yani.

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN ERDEM (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına İsmail Koncuk Vekilimizin öğretmenlerimizle ilgili verdiği Meclis araştırması üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Pardon, ses kısık mı ya? Duyamıyoruz.

BAŞKAN – Ses gayet gür de yani...

Orhan Bey, biraz daha yüksek sesle lütfen, Sayın Koncuk duyamıyormuş.

ORHAN ERDEM (Devamla) – 5 Ekim Dünya Öğretmenler Günü, öğretmenlerimizin gününü de kutluyoruz. Tabii, 24 Kasım’da ayrıca çok daha önemli kutlamalar olacak.

Tabii, bu meslek kanunu üzerinden görüşmeler oluyor. Bu Gazi Meclis, milletvekillerimiz çok önemli bir kanun çıkardı öğretmenlerimiz için, meslek kanunu. Tabii, bu kanun bitmiş değil.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Öğretmenler kabul etmedi Orhan Bey.

ORHAN ERDEM (Devamla) – Meclisimiz yine bu kanun üzerinde ileriki günlerde maddeler tahsis edecek, daha iyi

iyileştirmeler yapacaktır ama altmış yıldır beklenen bir husus bu Meclis sayesinde gerçekleşti. Söylenen ne? “Öğretmenlerimiz arasında ikilik doğuracak.” E, üniversitelerde, öğrencilerimizi gönderiyoruz; araştırma görevlisi mi doçent mi profesör mü ders veriyor, hangimiz bunu soruyoruz?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Aynı şey mi ya, aynı şey mi?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Başkan, orada aynı şey yok, bir sınavla olmuyor orada, tez hazırlıyorlar, yüksek lisans, doktora tezi. Böyle bir karşılaştırma olmaz ki. Hayret bir şey ya!

ORHAN ERDEM (Devamla) – Öğretmenlerimizin kariyerlerini daha anlamlı hâle getirecek bir kanun çıkardık. Bu kanunla hiçbir kurumda sınavsız bir yükselme yok. Öğretmenlerimiz de öğrencilerini sınavlarla yükseltiyorlar. Bu bakımdan...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Tez hazırlıyorlar Sayın Başkan.

ORHAN ERDEM (Devamla) – Hocam, bir dinle de ondan sonra konuş.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ama doğru değil ki anlattığınız. Biz de o yollardan geçtik Sayın Başkan, biz de o yollardan geçtik.

ORHAN ERDEM (Devamla) – Şimdi, öğretmenlerimiz eğer sizin bu söylemlerinize itibar etselerdi...

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Ya, dinle ya! Sonra konuşursun ya! Dinle ya, konuşuyor.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ama yanlış söylüyor.

ORHAN ERDEM (Devamla) – Değerli milletvekillerim, eğer öğretmenler Genel Başkan Sayın Kılıçdaroğlu'nun çıkıp bir de “Bu sınava girmeyin.” demesine rağmen bu sözlere, bu konuşulanlara itibar etseydi yüzde 95'i başvurur muydu uzmanlığa, yüzde 94'ü başöğretmenliğe başvurur muydu?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Açlığa mahkûm ederseniz başvurmak zorunda kalıyor.

ORHAN ERDEM (Devamla) – Ve yüzde 99'u eğitimi tamamladı, şu an kasımdaki sınava hazırlanıyor.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – O eğitimi gördünüz değil mi yazın?

ORHAN ERDEM (Devamla) – Bu konuda burada burada oluşturulan havanın, sendikaların oluşturduğu havanın öğretmenlerimizin nezdinde hiçbir itibarının olmadığını bilmenizi istiyorum.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kime soracağız sendikalara sormayacağız da?

ORHAN ERDEM (Devamla) – Ve biz, öğretmenlerimize yapılacak hiçbir iyileştirmenin, rakamın yeterli olmadığını biliyoruz. Ülkemizin kaynaklarının elverdiği en yüksek miktarları vermeye çalışıyoruz. 15 Ocakta 3600'le birlikte uygulamaya girdiğinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Açlık sınırındalar, açlık sınırında ya!

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ORHAN ERDEM (Devamla) – ...öğretmenlerimizin ek ders dâhil maaşları da 17 ile 23 bin arasında -tabii ki enflasyon oranlarında- olacak. Bu, işte, uzmanlık ve başöğretmenlikle birlikte verilen bir imkândır. Artı, ileriki günlerde tabii ki daha bu kanunun içine koyacağımız iyileştirmeler olacaktır, hem Cumhurbaşkanımız hem Değerli Bakanımız hepsi bu konuda destek vermektedir. Biz de hep beraber bu kanunları çıkarmaya çalışacağız.

Ben bu araştırma önergesine hiç gerek olmadığını, Hükümetimizin, Cumhur İttifakı'nın bu konuda elinden gelen bütün iyileştirmeleri yaptığını belirtiyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERKAN TOPAL (Hatay) – Bir bakalım, araştırılmalı, gerçekten öyle midir.

BAŞKAN – İyi Parti Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, öneriyi okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, cezaevlerinde yaşanan tüm hak ihlallerinin araştırılması amacıyla 5/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Ekim 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

5/10/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 5/10/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

5 Ekim 2022 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından -21704 grup numaralı- cezaevlerinde yaşanan tüm hak ihlallerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 5/10/2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Hüseyin Kaçmaz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Son dönemlerde cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri, insan hakları örgütlerinin, sivil toplum kuruluşlarının, hukuk örgütlerinin raporlarına sıklıkla yansımaktadır. Hak ihlallerindeki bu artış AKP iktidarının yarattığı sistemin birer hapsedme rejimi olmasından kaynaklanmaktadır. Tutuklu ve hükümlülerin en fazla maruz kaldığı hak ihlallerine baktığımızda; yaşam hakkı ihlalleri, darp, işkence, mahpusların tek kişilik hücrelere konulması, çıplak arama, ağız içi arama dayatması, disiplin cezalarının keyfî bir biçimde uygulanması, Kürtçe gazete, kitap ve dergilerin verilmemesi, hasta mahpusların tedavi süreçlerinin aksatılması, kelepçeli muayene dayatması, ilaçların verilmemesi, kitap ve yayınların verilmemesi ve toplatılması, sohbet hakkının, spor ve kültürel faaliyetlerin kısıtlanması, anneleriyle birlikte cezaevinde kalan çocukların ihtiyaçlarının gözetilmemesi, kantin fiyatlarının fahiş olması, mahpusların ailelerinden yüzlerce, bazen de binlerce kilometre uzaktaki cezaevlerine sürgün edilmesi gibi ve yine, keyfî infaz yapma gibi kişilerin en temel haklarına ilişkin ihlallerin çok sık yaşandığını görmekteyiz.

Tabii, bu hak ihlallerinin temel bir kaynağı da yine İmralı'da uygulanan ağırlaştırılmış mutlak tecrittir. İmralı'da uygulanan ağırlaştırılmış tecrit diğer tüm cezaevlerine yansıyor ve hak ihlallerinde artışa sebep oluyor. İmralı Cezaevinde açıkça sistematik işkence var. Birleşmiş Milletler Statüsü'ne, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne, İşkencenin Önlenmesi Komitesine taraf olmamıza rağmen AKP iktidarının Kürt meselesindeki çözümsüzlük politikaları gereğince şu an İmralı Cezaevinde sistematik bir işkence ve

mutlak bir tecrit dayatılıyor çünkü sosyal izolasyon, sosyal ölüm aslında sistematik birer işkencedir.

Tarafımıza yapılan çokça başvuruya göre, cezaevi görevlileri tarafından darbedilen ve tek kişilik hücrelere konulan mahpuslar, görevlilerin kendilerini ölümle tehdit ettiklerini ifade etmektedirler. Cezaevlerinin rutini hâline gelmiş olan darp vakalarının hemen ardından ise çoğunlukla mahpuslar bir diğer cezaevine sürgün edilmektedirler.

Yine, bir diğer ihlal de hasta mahpuslar konusudur. İnsan Hakları Derneğinin son verilerine göre, Türkiye cezaevlerinde 604'ü ağır olmak üzere en az 1.605 hasta mahpus bulunmaktadır. Sadece son dokuz ayda cezaevlerinde 62 mahpus yaşamını yitirdi, sadece dokuz ayda 62 ölüm.

Değerli milletvekilleri, bu durum bize aslında cezaevlerinin birer ölümevine dönüştüğünü de göstermektedir. Hasta mahpusların bağımsız bir heyet tarafından muayene edilip raporlarının düzenlenmesi gerekiyorken açıkça siyasi kararlar alan, siyasileşmiş Adli Tıp Kurumunun aslında tek başına yaşamını idame ettiremeyen mahpuslar hakkında bile "Cezaevinde kalabilir." raporları vermeye başladığını görüyoruz. Elimde birçok görsel var, bu görmüş olduğunuz görsel Sabri Kaya. Mahpus Sabri Kaya, durumu ağırlaşınca tahliye ediliyor. Ne zaman hayatını kaybediyor? Birkaç saat sonra.

Yine, tahliyesine on gün kala İbrahim Yıldırım vefat ediyor; durumu ağırlaşmasına rağmen tahliye edilmemişti. Yine, tabii, bununla birlikte başka mahpuslar da bu şekilde hayatını kaybetti. Nevzat Çapkın gırtlak kanseri oldu ve hastalığının son aşamasına geldiğinde sadece tahliye edildi; yeterli tedavi görebilseydi, dışarıda olsaydı belki de hâlâ yaşıyor olacaktı ama o da hemen sonrasında hayatını kaybetti.

Tabii, yine Aysel Tuğluk'un sağlık durumuna ilişkin de çelişkili ATK raporları vardı. Kocaeli ATK "Cezaevinde kalamaz." diyor ama İstanbul ATK ise "Cezaevinde kalabilir." şeklinde skandal bir karara imza atıyor. Bu zulme bir diğer örnek ise yine hepinizin bildiği yüzde 87 engellilik raporu bulunan 83 yaşındaki ve yirmi altı yıldır işlemediği bir suçtan dolayı cezaevinde olan Mehmet Emin Özkan'dır. Mehmet Emin Özkan ciddi sağlık problemlerine rağmen ATK'nin "Cezaevinde kalabilir." raporları sebebiyle hâlen tahliye edilmemekte.

Bu kararlar aslında bir keyfiyetin sonucu, bu kararlar bir Kürt düşmanlığının sonucu, bu kararlar aslında hukuk tanımazlığın bir sonucu olarak karşımıza çıkabiliyor. Çünkü "Cezaevinde kalamaz." raporlarına rağmen, Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesinin "Cezaevinde kalamaz." raporuna rağmen ATK'nin cezaevinde kalabileceğini belirttiği Halil Güneş de yine Diyarbakır 2 No.lu Cezaevinde yaşamını yitirdi; bu durum da hâlâ hafızamızda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Sayın Başkan, müsaadenizle...

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Devamla) – Ve yine, artık "infaz yakma" olarak halk arasında bilinen, aslında keyfi disiplin cezalarıyla, siyasi saiklerle mahpusların tahliye hakkının, özgürlük hakkının elinden alınması konusu da karşımıza sürekli çıkıyor. Aralarında ağır hasta mahpusların da bulunduğu 120'ye yakın mahpusun infazı yakılarak tahliye olması engellenmektedir. Bütün bunlara bağlı olarak cezaevlerinde işkence ve kötü muamelenin önüne geçilmesi, keyfi infaz yakmalarının durdurulması, hasta mahpusların sağlığa erişim hakkının insan onuruna yakışır bir hâle getirilmesi ve ağır hasta mahpusların durumuna ilişkin çözüm sağlanması amacıyla Meclis araştırması açılması önem arz etmektedir. Bu sebeple desteklerinizi bekliyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Ali Haydar Hakverdi. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bugün itibarıyla ülkemizde 399 cezaevi, 288 bin de kapasite mevcut. Cezaevlerinde yaşanan sorunlar ve hak ihlalleri 10 temel başlıkta toplanabilir ama bunların başlıcası sağlığa erişim hakkı yani temel insan hakkı olan sağlığa erişim hakkı en çok yaşanan sorunlardan biri. Aslında defalarca bu kürsüden söyledik, seslendik, Komisyonumuzda dile getirdik, hatta bu durumu raporladık, Adalet Bakanlığına da sunduk ama buna rağmen herhangi bir sonuç alamadık. O kadar basit bir husus var ki... Adalet Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı arasında imzalanan bir protokol var. Bu protokol gereği 1.000 mahkûma -bakın, bin mahkûma- sadece 1 aile hekimi düşüyor. Bu protokolü yenileyin dedik, üç yıldır bu kürsülerde söylüyoruz ama bugüne kadar Adalet Bakanlığından tık yok, hiçbir cevap yok.

Şimdi, günlük işe bedeli bugün itibarıyla 22 lira. Bakın, yeni artmış bir rakam bu, 22 lira. Ya, bugün ekmek 5 lira olmuş. Bir mahkûm 22 lirayla nasıl beslenebilir? Geçtik beslenmeyi, 22 lirayla doyulabilir mi? Şimdi, sabah kahvaltıda ne veriyorlar biliyor musunuz? Şu küçük reçellerden, sadece küçük bir reçel ya da ertesi gün küçük bir parça peynir. Şunu söylüyor mahkûmlar, diyorlar ki: "Nadiren öğle yemeklerinde eser miktarda -bakın, kendi deyimleri eser miktarda- et görüyoruz." Değerli arkadaşlar, suçun nevine bakılmaksızın, mahkûm, cezasını çekmek üzere, devlete ailesinin emanetidir. Emanete böyle mi bakılır? Siz, emanete böyle mi bakacaksınız?

Mahkûm beslenmiyor, cezaevi kalabalık, hijyen yok. Mahkûm hastalanıyor; doktor yok, aile hekimi yok, diş hekimi yok. E, durumu ağırlaşan mahkûm Adli Tıba gidiyor, Adli Tıp da maalesef suçun nevine göre rapor veriyor. Adli Tıpta çok ciddi haksızlık ve hakkaniyetsizlik var arkadaşlar, suçun nevine göre rapor veriliyor.

Son dokuz ayda mahkûmlardan 62'si hayatını kaybetti. İzmir'de rehabilite cezaevini birlikte gezdik, infaz koruma memurları mahkûmun altından alıyordu, hep beraber gördük. Bu konuya ilişkin bir yasal düzenleme de mutlaka ama mutlaka yapılmalıdır.

Yine, Komisyonla beraber Kandıra Cezaevine birlikte gittik, Aysel Tuğluk'u gözlerimizle gördük, koğu arkadaşlarını tanımiyordu. Adli Tıp bu konuda aleyhte rapor verdi, gerçekten hakkaniyetsiz bir rapor verdi ve Adli Tıpta neler döndüğünü aslında hepimiz biliyoruz. Sorunları yıllardır söylüyoruz ama maalesef dinleyen yok. Ya, sevkler yapılmıyor arkadaşlar, en basitinden sevkler yapılmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – Mahkûmun kendisi Edirne'de, yaşlı annesi Van'da. Yazık değil mi, mahkûma da aileye de bu durum eziyet değil mi? Şimdi, görüş süreleri de yarım saat uygulanıyor. Şimdi, geçen yıl burada "Yarım saat ile bir buçuk saat arası olsun." dediniz; ben, özellikle bizim grubumuz "Alt limit en azından bir saat olsun." dedik, hâlâ birçok cezaevinde yarım saat uygulanıyor. Ya, mahkûmun yakını bir günlük yoldan geliyor, bir günlük yolla dönüyor, sadece yarım saat görüyor; gerçekten bu da ciddi bir eziyet.

Son olarak şunu söyleyeyim: Mahkûmlar elektrik faturalarını ticarethane tarifesinden ödüyorlar, ticarethane.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Düzeltiyoruz onu.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – Düzeltin Başkanım, üç yıldır söylüyoruz, biz de düzeltin diyoruz, iki kalem yazıya bakar.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sen de vardın, Genel Müdür söyledi, onu söylesene.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – Sözü veriyse tamam, düzeltereklermiş, memnun oluruz.

Yani gerçekten cezaevleri ticarethane değildir arkadaşlar. Adalet Bakanı her gün gidip AKP ilçe teşkilatlarında fotoğraf çekineceğine gelsin de mahkûmların sorunlarıyla ilgilensin diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın İbrahim Yurdunuseven. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine parti grubum adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri seyretmekte olan aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, gerek fiziki ve gerekse ruhsal rahatsızlıklarının tedavilerinde Sağlık Bakanlığımızın hizmet sunucuları tarafından yedi gün yirmi dört saat hizmet prensibiyle yararlandırılmaktadır. Hükümlü ve tutukluların tedavileri sırasında gerekli olan her türlü ilaç, muayene, tetkik, tahlil ve tıbbi malzemeler Adalet Bakanlığımız tarafından karşılanmaktadır. Bakanlar Kurulu kararıyla kabul edilen Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi İhlallerinin Önlenmesine İlişkin Eylem Planı'nın 2'nci sırasında yer alan "Kötü Muamelenin Önlenmesi" başlıklı maddesinde, tutuklu ve hükümlülerin muayenelerinin ceza infaz kurumlarına alınmaları sırasında ve bu kurumda bulundukları süre içinde periyodik olarak daha etkili şekilde yapılması amaç edilerek cezaevi yaşamının uluslararası insan hakları kurallarına ilişkin gerekleri pekiştirilmiştir. 5275 sayılı Kanun'un 2'nci ve 3'üncü maddelerinde yer alan amir hükümler uyarınca, ceza infaz kurumlarında hiçbir hükümlüye ayrımcılık, kötü muamele ve keyfî bir uygulamanın yapılması söz konusu değildir. Adalet Bakanlığımız, cezaevlerinde şiddetle sınırlı toleransla hizmet vermektedir.

Bir hükümlü veya tutuklunun ağır hasta kabul edilebilmesi için Adli Tıp tarafından ceza tehiri kararı çıkarılması gerekmektedir, raporu alınmalıdır; bununla ilgili şu anda işlemleri devam eden hükümlüler ve tutuklular da bulunmakta. Bu rapor olsa dahi ağırlaştırılmış müebbet ve toplum güvenliği açısından sakıncalı kişiler bundan yararlandırılamamaktadır. HDP grup önerisinde bahsi geçen, cezaevlerinde kalma ihtimali bulunmayan ve infazının bir an önce durdurulması gereken "tutsak" dedikleri kişiler ağırlaştırılmış müebbet cezaları olan ve toplum güvenliği için de sakıncalı kişilerdir. Bu amaçla, Avrupa Birliği standartlarına uygun olan cezaevleri inşa edilmiş olup infaz rejimine uygun olmayan, yeterli eğitim ve iyileştirme çalışması yapılamayan çok eski ve kapasitesi yetersiz olan 300'den fazla cezaevi de kapatıldı. Bu arada, 2002 yılından önceki cezaevlerinin durumunu öğrenmek istiyorsanız Ulucanlar Cezaevi Müzesi ile deli dalgaların vurduğu Sinop Cezaevini ziyaret etmenizi tavsiye ederim.

Önergede belirtildiğinin aksine, iyi hâl değerlendirmesinde infaz yakma söz konusu değildir; bunu size bazı rakamlarla söyleyeceğim. 1 Ekim 2021 tarihinden bugüne kadar iyi hâl değerlendirmesi sonucunda kapalıdan açığa ayırmada olumsuzluk oranı yüzde 11 yani olumlu yüzde 89; denetimli serbestliğe ayırmada olumsuzluk oranı yüzde 2 yani olumlu yüzde 98; koşullu salıvermede olumsuzluk oranı yüzde 7,5 yani olumlu yüzde 92,5; terör suçlarında ise -en çok üzerinde manipülasyon yapılan kesim bu kesimdir- kapalıdan açığa ayırmada olumsuzluk oranı yüzde 10 yani yüzde 90 olumlu; denetimli serbestliğe ayırmada olumsuzluk oranı yüzde 7 yani yüzde 93 olumlu; koşullu salıvermede olumsuzluk oranı yüzde 24 yani yüzde 76 olumlu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Çok su harcadı diye Rojdan Erez'in infazını yaktınız.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Başkanı bulunduğum ve her parti grubundan temsilcilerin bulunduğu Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonumuzla yurt içinde olduğu gibi İsveç ve Almanya'da da bir dizi cezaevi ziyaret gerçekleştirdik. Bu ziyaretlerimizde -önergede bulunduğu için söylüyorum- Komisyonumuzdaki tüm üyelerin de şahit olduğu gibi son düzenlemeyle "ayrıntılı arama" dediğimiz ama "çıplak arama" olarak nitelendirilen prosedürü -ülkemizdeki aksine- ilgili cezaevleri yetkililerine sorduğumuzda ellerini tamamen açarak, bütün vücudu çıplakken hatta ağız içi ve kulak içleri de aranarak arama yapıldığı söylenmiştir, bunu da takdirlerinize bırakıyoruz.

Bugüne kadar cezaevlerinin iyileştirilmesinde katkısı bulunan başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere şu andaki Adalet Bakanımız Bekir Bozdağ'a ve bugüne kadarki tüm Adalet Bakanlarımıza, yine merkez ve taşra teşkilatında görev alan Bakanlık personeline, cezaevi personeline, özellikle gerçekten özveriyle çalışan infaz koruma memurlarına teşekkür ediyor, önergeye olumsuz oy kullanacağımızı belirterek yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, yerimden... Yani sataşma çıkarabilirim, cümlelerde var ama ihtiyaç duymuyorum.

BAŞKAN – Pek sataşacak bir şey söylemedi ama yerinizden bir dakika veriyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yok yani ben not aldım, bizim önergeyi tamamen gerçek dışı ilan etti.

BAŞKAN – Ama önergeyi gerçek dışı ilan etmesi bir sataşma değil.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, sayın hatip İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu cezaevi alt komisyonu Başkanı. Gerçekten bilgi isterdim ama metinleri -işte AİHS'İ- okudu ne kadar güzel ne kadar iyi cezaevi yönettiklerini söyledi; hayretle ve şaşkınlıkla dinledim.

Siz de geziyorsunuz, hastaları görüyorsunuz, bizzat görüyorsunuz, nasıl aksini söyleyebiliyorsunuz ya? Benim elimde... Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde -yarın söyleyecektim bunu- bizim Varto Belediyesi Eş Başkanı Sabite Ekinci'nin 2 defa infazı yakılmış, siz "Hiç infaz yakılmıyor." dediniz. Sorular ne biliyor musunuz? "Diyarbakır Anneleri hakkında ne düşünüyorsunuz?" "Neden örgütlü ortamda kalıyorsunuz?" "Neden Müdüre Hanım'la özel görüşmelerde bulunmadınız?" gibi 12 tane soru var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonu son kez açıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir kere Sayın Başkan, siz cezaevi alt komisyonu Başkanı; şu anda cezaevi gözlem kurulları mahkeme gibi çalışıyor, insanları hükümsüz cezaevinde tutuyor; otuz yıl kalanı, yedi yıl kalanı "Git altı ay daha, git üç ay daha ben senin infazını uzattım." diyor. Böyle bir sistem yok.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Veriler öyle demiyor ama veriler öyle demiyor, sayısal oranlar öyle demiyor ama.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kâğıttan okudu, anladım bir hazırlığı var ama "sakıncalı" dediği Mehmet Emin Özkan'ı söylemekten vazgeçmeyeceğim ve o hayatını kaybederse burada hepinizin sorumluluğu var, o bir cinayet olacak; adam konuşmuyor, yürüyemiyor, göremiyor, duymuyor, ATK olumsuz rapor veriyor. Aysel Tuğluk... Siz gördünüz ya! Burada tamamen siyasi bir bakışla cezaevlerinde terbiye etme var kendilerince. Otuz yıl kalanı altı ay daha tutarak ne elde edeceksiniz ya?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Elbistan Cezaevinde...

BAŞKAN – Kayıtlara geçmiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum Başkan.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Cezaevinin amacı o zaten; terbiye edecek tabii, tabii terbiye edecek.

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Elbistan Cezaevinde -bugün söyledim- 50 kişi kimdir? Cezaevi alt komisyonu Başkanı söylesin. O jandarmalar niye koğuş bastı? Niye insanları darbetti? Neden linç edercesine sürgüne, sevke götürdüler? Aileler şu anda çocuklarına ulaşamıyor. Hiç kötü muamele yokmuş; biz kendi kendimize mi söylüyoruz, gidip görüyoruz ya!

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yüzü gözü kan içinde görüyoruz.

BAŞKAN – Kayıtlara geçti.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Böyle bir şey var mı? 62 cenazenin cevabını verin. Bu 62 insan niye öldü cezaevinde? Sağlıklı da var, hastası da var. Yani gülümseyerek izleyen vekiller var, ben gülünecek bir şey söyleyiyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, teşekkür ettim, kayıtlara geçti.

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Cezaevlerinde işkenceler hâlâ devam ediyor.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, cezaevlerinde yaşanan tüm hak ihlallerinin araştırılması amacıyla 5/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Ekim 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Uşak Milletvekili Özkan Yalım ve arkadaşları tarafından, şehir içi yolcu taşımacılığı yapan belediye otobüsleri, özel halk otobüsleri ve özel halk minibüslerinin, 65 yaş ve üzeri vatandaşların ücretsiz taşınmasından kaynaklı almış oldukları destek miktarının yetersizliğiyle ilgili sorunların araştırılması amacıyla 4/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Ekim 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

5/10/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 5/10/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Uşak Milletvekili Özkan Yalım ve arkadaşları tarafından, şehir içi yolcu taşımacılığı yapan belediye otobüsleri, özel halk otobüsleri ve özel halk minibüslerinin 65 yaş ve üzeri vatandaşların ücretsiz taşınmasından kaynaklı almış oldukları destek miktarının yetersizliğiyle ilgili sorunların araştırılması amacıyla 4/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (3662 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 5/10/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Özkan Yalım. (CHP sıralarından alkışlar)

Hızlı da yürüsen yavaş da yürüsen alkış aynı alkış Özkan Bey.

CHP GRUBU ADINA ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yüce Divana, çok değerli çalışma arkadaşlarıma ve de bizi izleyen tüm vatandaşlarıma saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

İlk önce araştırma önergesindeki 65 yaş üzerindeki vatandaşlarımızın ücretsiz taşınmasıyla alakalı... Bir kere bu konuda ücretsiz taşınmasıyla alakalı hiçbir sorun yok, hatta bunun da destekçisiyiz ancak bir taraf sevinirken bir tarafta mağdur olan bir kitle var. Bu kitlenin sorununu çözmek tabii ki Türkiye Büyük Millet Meclisinin, bizlerin... Bundan dolayı bu araştırma önergesini verdim. Umarım şu andaki yüce Meclisimizde bulunan tüm milletvekillerimiz, 81 ilden gelen tüm vatandaşlarımızın sorunlarını duymazlıktan gelmezler. Çünkü hepinizin ilinde özel halk otobüsleri ve de özel halk minibüsleri var. Bu sektörün, işletmecilerin, sahiplerinin, şoförlerin ciddi sorunu var. 65 yaş üzerindeki vatandaşlarımızın, "beyaz kart" sahibi yüzde 40 engelli vatandaşlarımızın ve de yanındaki refakatçilerin ücretsiz binmeleriyle alakalı ciddi anlamda sorun var. Günde 1 defa, 2 defa veya çok kısa mesafede inip biniyorlar; bundan dolayı şoför arkadaşlar ile bu yaşlı vatandaşlarımızın, 65 yaş üzerindeki vatandaşlarımızın ciddi sorunları var, tartışmalar var, bazı kavgalar var.

Peki, bunun sebebi ne? Çünkü artan maliyetler... Şu anda bir otobüsün, bir minibüsün... Dün akşam gelen zamlarla, bugün de gelen zamlarla 26 TL'yi bulan akaryakıt fiyatı var. Bunun yanında biliyorsunuz artan bakım maliyetleri, lastik maliyetleri, sigorta maliyetleri ve de şoför ücretleri... Bunlar arttı.

Bu işleme konulduğunda yani 65 yaş üzerindeki vatandaşların ücretsiz taşınmasına biz de destek verdik, hâlâ da veriyoruz ancak o gün verilen rakam 600 TL'ydi, benim konuşmalarımın sonra 800 TL'ye çıkarıldı, bu yıl da 1.200 TL ödeniyor yani bir ay boyunca o vatandaşa, o minibüs sahibine 1.200 TL para ödeniyor. Peki, taşınan yolcuya baktığımızda değerli milletvekili arkadaşlarım, herhangi bir ilimizde o hatta çalışan özel minibüse binin, inanın yüzde 50'sinden fazlası ücretsiz biniyor yani 65 yaş üstü ve de engelli vatandaşlarımız. Bunun bir siyaseti yok, 81 ilden gelen tüm milletvekili arkadaşlarıma sesleniyorum, bunu çözmek zorundayız. Peki, nasıl çözeceğiz? Bununla alakalı araştırma önergemini verdim. Bakın, şu an 1.200 TL ödeniyor, artan mazot maliyetleri ve de diğer giderleri karşılamak adına ilk önce ben sizlere... Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bir soru önergesi verdim 1.200 TL'nin 3 bin TL olmasıyla alakalı; hemen, ilk etapta yapılması gereken 3 bin TL. Tabii ki 3 bin TL verdiğimizde bu kalıcı bir çözüm olmayacak. Hâlâ 3 bin TL minibüsçülerimizin, otobüsçülerimizin bu yüzde 50'den daha fazla ücretsiz taşıdıkları vatandaşlarımızdan dolayı kaybettikleri ciroyu tamamlamıyor ama en azından 1.200 TL'nin 3 bin TL yapılmasını özellikle Cumhur İttifakı'nın Grup Başkan Vekillerinden talep ediyorum. Ancak bunun kalıcı çözümü nedir, bunu da açıklayayım değerli arkadaşlar; Sayın Bülbul, Sayın Mahir Ünal, hemen sizlere açıklıyorum.

Değerli arkadaşlar, 65 yaş üzerindeki vatandaşlarımızın hepsinin ismi ve soyadı belli, bunların Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlık numarası da belli; hepsini biliyoruz, hepsini Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız tarafından takip ediyoruz, İçişleri

Bakanlığımızdan takip ediyoruz; her ildeki taşıma maliyetleri de belli. Örnek veriyorum: Kendi ilim olan Uşak'ta bir minibüse binme ücreti bugün itibarıyla 7,5 TL, dönüşü de bir 7,5 TL, etti 15 TL; ayda yirmi altı gün gittiğini varsayarsak 390 TL. Yani, bu, engelli kartı olan, beyaz kartı olan vatandaşlarımızın ve de 65 yaş üstü vatandaşlarımızın hesaplarına -onların Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaraları da belli, kimlikleri de belli- "ulaşım desteği" adı altında ayda 390 TL ödediğimizde, onlar da o minibüslere, o otobüslere binerken ödemeleri gereken 7,5 TL'yi ödediklerinde ne minibüsçü mağdur ne 65 yaşın üzerindeki vatandaşımız mağdur. Yani kesin bir çözümün bu şekilde olacağını özellikle paylaşmak istiyorum. Bunun siyaseti yok; 81 ildeki tüm vatandaşlarımızın mağduriyetini, aynı şekilde hem minibüsçülerimizin hem de otobüsçülerimizin mağduriyetini devletimiz tarafından giderebiliriz. "Ulaşım desteği" adı altında verilen, bunların hesaplarına gelen 390 TL'lik ödemelerle hem minibüs şoförünün hem otobüs şoförünün hem de o yaşlı vatandaşımızın veya o beyaz kartlı vatandaşımızın mağduriyetini kökünden çözmüş olacağız. Ama ilk etapta, bu, şu anda aylık ödenen, her minibüs veya her otobüs başına ödenen 1.200 TL'nin acilen 3.000 TL'ye çıkarılmasını sizlerden özellikle talep ediyorum, bunu özellikle rica ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ÖZKAN YALIM (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bunun yanında, tabii ki aynı şekilde, 65 yaş üzeri birçok vatandaşımız, özellikle emekli vatandaşımız var. Bakın, emeklilerimizin... Sakin unutmayın, artık önümüzdeki seçimlere kadar çalışmamız gerekiyor. Ha, siz yapmazsanız biz yapacağız çünkü seneye biz geliyoruz, biz yapacağız.

1) Emeklilerimizin intibak yasasını unutmadık. Sizler de unutmayın.

2) 3600 çıkarıldı, uygulamaya geçecek yılbaşından itibaren ama mağdurlar var. Bunun detayını gayet iyi biliyorsunuz. 3600'den dolayı olan mağduriyetleri gidermemiz gerekiyor.

3) Öğrenci affını bir an önce çıkarmamız gerekiyor.

4) HES mağdurları... Elektrik üretelim diyoruz, üretilmesi için uğraşıyoruz ancak elektrik üretenlerin sorunu var, sorunu çözmek zorundayız.

Yani bu şekilde 4 ana kalemde acilen yapmamız gereken işler olduğunu özellikle belirtiyorum.

Hepinize saygı, sevgilerimi sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Öğrenci affı çıkarıldı, öğrenci affı!

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu Meclis araştırması açılması önergesi üzerine İYİ Parti Grubumuzun görüşlerini ifade etmek üzere söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, engelli vatandaşlarımız ve 65 yaş üstü vatandaşlarımızın her türlü imkândan faydalanma hakkını biz de destekliyoruz. Ama diğer tarafta da özel halk otobüsü esnafı kamu hizmeti yapar ve bu sektör ücretsiz hizmet yapabilen tek sektör olup mutlaka sahip çıkılması gereklidir. Dolayısıyla, İYİ Parti olarak biz her seferinde iktidara bu sektöre sahip çıkılması gerektiğini ısrarla söylüyoruz yoksa bu esnaf kardeşlerimizi hızla iflasa doğru göndeririz. Özel halk otobüsü sektörünün giderleri AK PARTİ iktidarının ülkemize yaşattığı ekonomik krizlerle gittikçe artmış fakat gelirlerinde bir artış olmamıştır. Bunu özellikle altını çizerek söylemek istiyorum: Günümüzde özel halk otobüsleri, belediye otobüsleri ve özel halk minibüslerinde 65 yaş ve üzeri vatandaşlarımız ile yüzde 40 ve üzeri engelli olduğunu belgeleyenlerin kendileri, ağır engellilerin yanındaki refakatçileri şehir içi toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanmaktadırlar. Toplu taşıma araç sahipleri, 65 yaş üzeri olanların ve engellilerin otobüslerinde taşınan tüm yolcuların neredeyse yüzde 50'sini bulduğunu, maliyetlerin çok fazla artmasından dolayı zarar ettiklerini belirtmektedirler. Bunun nedenleri olarak da bu vatandaşlar için araç başına kendilerine yapılan ödemelerin düzenli olarak yapılmamasını ve destek miktarının aylık bedelsiz taşınan yolcuların maliyetini karşılayamadığını belirtmektedirler. Engelli vatandaşlarımıza engelsiz bir yaşam sunma iktidarıyla muhalefetiyle bizim vazifemizdir; iktidarın bu konuda dikkatini çekerim.

Evet, toplu taşıma araç sahipleri, 65 yaş üzeri olanların ve engellilerin otobüslerinde taşınan tüm yolcuların neredeyse yüzde 50'sini bulduğunu ifade etmişlerdi. Toplu taşıma sektöründe maliyetler arttığı için ilgili belediyelerce toplu taşıma bilet ve binüş ücretlerine zamlar yapılsa da Bakanlık tarafından belediye ve halk otobüslerine araç başına ödenen destek miktarı çok yetersiz kalmıştır. 1 Ocak 2022 itibarıyla benzin 12 lira 92 kuruş, LPG fiyatı 8,76 ve motorin ise 12 lira 74 kuruş iken bugün benzin 20 lirayı geçti, motorin bugünkü fiyatla 25-26 lira, LPG de 11 lira oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

AK PARTİ iktidarı sayesinde zaten maliyetli olan her sektör daha da maliyetli hâle geldi. Mevzuat gereği bu esnafın çalışma şartları arasına araç yenileme zorunluluğu, engelli erişimine uygun araç bulundurma zorunluluğu gibi şartlar konuluyor. Esnaf krediyile araçlarını yeniliyor, akaryakıtta ÖTV ödüyorlar; yandaşlarına her koşulda para bulan AK PARTİ iktidarı bu esnafımıza hiç değilse ÖTV muafiyeti sağlayabilir. Bunların yanında araç masraflarını karşılamadığı için kontak kapatmak zorunda olan bir çok esnafımızın olduğu da unutulmamalıdır diyor, Meclis araştırması açılmasına destek vereceğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, 65 yaş üzeri ve yüzde 40 ve üzerindeki engelli yurttaşlarımızın ücretsiz olarak toplu taşımadan faydalanması konusundaki sıkıntı. Öncelikle biz şunu söyleyelim: Biz, bu taşımanın kamu hizmeti olduğundan kaynaklı olarak tümünden ücretsiz olmasını savunan, destekleyen bir partiyiz. Eğitim, sağlık ve ulaşım gibi bu tür hizmetlerin tümüyle kamu hizmeti olarak görülmesi gerekiyor. Ancak şu anda yaşanan şöyle bir durum var: Belediye otobüslerinde ve belediye halk otobüslerinde bu, ücretsiz karşılananlarla ilgili olarak bir destek -indirim- söz konusu ve örneğin bu destek İstanbul'da 1.900 lira. Şimdi, bugün sabahleyin -daha doğrusu, bu önergeyi aldıktan sonra- İstanbul'da bir halk otobüsü sahibiyle görüştük ve dün 170 kişinin otobüsüne ücretsiz şekilde bindiğini söylediyi yani bu hakka sahip olanlardan. Akbil 8,5 lira, toplamda günlük 1.445 lira yapıyor, bunu aylığa vurduğunuz zaman 43.350 lira yapıyor. 43.350 lira tutarındaki yolcuyu ücretsiz taşımış oluyor ama buradan aldığı destek 1.900 lira. Dolayısıyla "Bizim bunu karşılama imkânımız yok." diyor. Yani yarısı kadar dahi bir destek söz konusu değil. Tabii, benzine, mazota, diğer masraflara, otobüslerin diğer masraflarına gelen zamlardan kaynaklı olarak yaşanan sıkıntılar var. Tümüyle bu, taşıma firmalarına ya da "küçük işletmeciler" dediğimiz taşıma yapan araç sahiplerine yüklenmiş oluyor. O nedenle bunun, bu mağduriyetin giderilmesi gerekir ve bu mağduriyetin giderilmesi açısından da bu desteğin artırılması gerekiyor ki bu anlamıyla bu işlem yürüyebilsin, en azından 65 yaş üstü ve engelli vatandaşlar açısından ücretsiz ulaşım sağlanabilsin.

Tabii, belediyelerin imkânları da kısıtlı çünkü bütün bu artışlardan, benzin ve akaryakıt artışlarından, yedek parça

artışlarından, tamir bakım artışlarından ve döviz kurundaki yaşanan artışlardan, enflasyondaki yaşanan artışlardan belediyeler de etkileniyorlar ve onların da gelirleri düşüyor, diğer taraftan da giderleri artıyor. Tabii, iktidar, bütün bunların karşısında kendi belediyelerine her türlü desteği sağlarken muhalefetin sahip olduğu, yönettiği belediyelere ise elinden gelen bütün engellemeleri ortaya koyuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) - Bu ülkede şuna şahit olduk: Yani AKP'li bir belediyenin 4 tane camiye sattığına biz tanık olduk. Yani niye satmış camiyi? Hazineye olan borcunu kapatmak için kendi mülkiyetinde bulunan camileri hazineye satıyor, bunları satıyor. Niye? Borcunu kapatıyor. Bu imkân muhalefette olan bir belediyeye verilebilir mi? Yani bu doğru bir işlem olduğu için söyleyemiyorum ama asla ve katiyen verilmez.

Şu anda yine AKP'li belediyelere ellerindeki arazileri satma ve buradan kaynaklı olarak içine düştükleri borç batağından ve iflastan kurtarma konusunda imkânlar da tanınıyor ama diğer taraftan muhalefetin elinde bulunan belediyelere her türlü zorluk yaşıtılıyor. Bizim belediyelerimiz zaten kayyum atanarak tümüyle ele geçirilmiş durumda, işgal edilmiş durumda bu anlamıyla. Bunu söyleyerek önergeyi desteklediğimizi ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Yusuf Ziya Yılmaz konuşacaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YUSUF ZİYA YILMAZ (Samsun) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri ve bizi ekranları başında izlemekte olan aziz milletimizi en içten duygularıyla saygıyla selamlıyorum. CHP grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunmaktayım.

Saygıdeğer milletvekillerimiz, ülkemiz nüfusunun yüzde 75'i kentlerde yaşamaktadır. Kent yaşamının en zorluk taşıyan tarafı ise kent içi ulaşımın yansıttığı sorunlardır. 25 milyonu aşmış olan plakalı araç sayımız da kent içi ulaşımı her gün biraz daha zorlaştırmaktadır. Kent içinde ulaşımın rahatlatılması ancak ulaşımın toplu taşıma araçlarıyla yapılabilmesi sayesinde mümkündür. Bu gerçeği bilen, bu gerçeği önceden fark eden ve bunun gereğini yapmak üzere büyük çaba gösteren ülkemizin büyükşehir belediyeleri ve il belediyeleri, ülkemizde 30 büyükşehir belediyesi ve 51 il belediyesi ulaşım altyapısının toplulaştırılması için çaba göstermektedir ve 10 büyükşehir belediyemiz şehirlerinde raylı sistem kurmuş ve diğer belediyelerimiz de otobüs ve halk otobüsleriyle sorunun çözümüne çaba göstermektedirler. Uşak, Aydın, Muğla ve Manisa gibi bazı birkaç ilimizde de ayakta yolcu taşıyabilen halk minibüsü uygulaması vardır. Büyükşehir belediyelerimizden raylı sistem kurmuş ve bunun için büyük kaynaklar kullanmış belediyelerimiz şunlardır: İstanbul, Bursa, Kocaeli, İzmir, Ankara, Konya, Kayseri, Eskişehir, Samsun ve Antalya Belediyelerimiz bu konuda raylı sistem kurarak toplu taşıma sistemini çok daha kalıcı hâle getirmiştir.

Değerli milletvekillerimiz, 2014 yılı Nisan ayında o zaman Başbakan olan Cumhurbaşkanımızın talimatlarıyla zaten şehit yakını, gazi ve engellileri ücretsiz taşıyan bu toplu taşıma araçlarının 65 yaşın üstündeki vatandaşlarımızı da ücretsiz taşımasıyla ilgili bir karar alınmıştır. Belediyelere ait olan toplu taşıma araçları ve halk otobüslerinin taşıdığı bu insanlarımızın ulaşım bedeli yükü ise belediyelerimiz ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın katkılarıyla karşılanmaktadır.

Saygıdeğer milletvekilleri, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın verdiği katkı, nüfus ve günlük taşınan yolcu sayısına göredir. Bakanlığımızın bu desteği yıllık düzenlemelerle güncellenmektedir. Şu anda yetersiz görünen destek de önümüzdeki günlerde Bakanlığımızın yapacağı yeni düzenlemelerle mutlaka güncellenecektir. Burada asıl destek, sadece Bakanlığımızın yaptığı destek değil, belediyelerimiz tarafından sağlanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

YUSUF ZİYA YILMAZ (Devamla) – Tamamlıyorum efendim.

Belediyeler ise meclis kararlarıyla bu katkıları güncellemektedirler. AK PARTİ'miz sosyal destekler ve uygulamalar konusunda her zaman aziz halkımızın yanında olmuştur. Bu da sosyal devlet olmanın ve insana verilen değer bir gereğidir. Cumhurbaşkanlığı belediyelerimiz özel halk otobüsü işletmelerinin sorunlarının çözümüne katkı vermek için bilet ücretlerini sübvans eden uygulamalar yapmışlardır. Belediyelerimizin ve Bakanlığımızın katkılarıyla özel halk otobüsü işletmecilerimizin sorunlarına asla duyarsız kalınmamaktadır ve kalınmayacaktır.

Önergeye aleyhte oy vereceğimizi bildirir, yüce heyetinizi en içten duygularıyla saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, gündemin “Seçim” kısmında bulunan Kişisel Verileri Koruma Kurulunda boşalacak 2 üyelik için yapılacak seçimin bu kısmın 1'inci, Anayasa Mahkemesinde boşalacak 1 üyelik için yapılacak seçimin aynı kısmın 2'nci sırasına alınmasına, Genel Kurulun daha önce 6 Ekim 2022 Perşembe günü birleşiminde 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde çalışılmasına karar verilen 7 Ekim 2022 Cuma günü toplanmamasına ve Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerini yeniden düzenleyen önerisi

5/10/2022

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 5/10/2022 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantıda aşağıdaki önerinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Süreyya Sadi Bilgiç
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı Vekili

Mahir Ünal
Adalet ve Kalkınma Partisi
Grubu Başkan Vekili

Engin Özkoç
Cumhuriyet Halk Partisi
Grubu Başkan Vekili

Meral Danış Beştaş
Halkların Demokratik Partisi
Grubu Başkan Vekili

Muhammed Levent Bülbül
Milliyetçi Hareket Partisi
Grubu Başkan Vekili

Dursun Müsavat Dervişoğlu
İYİ Parti Grubu

Öneriler:

Gündemin "Seçim" kısmında bulunan Kişisel Verileri Koruma Kurulunda boşalacak 2 üyelik için yapılacak seçimin bu kısmın 1'inci, Anayasa Mahkemesinde boşalacak 1 üyelik için yapılacak seçimin aynı kısmın 2'nci sırasına alınması,

Genel Kurulun;

Daha önce 6 Ekim 2022 Perşembe günü birleşiminde 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde çalışılmasına karar verilen 7 Ekim 2022 Cuma günü toplanmaması,

6 Ekim 2022 Perşembe günü birleşiminde 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

11 Ekim 2022 Salı günü birleşiminde 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

11 Ekim 2022 Salı günü birleşiminde 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde 12 Ekim 2022 Çarşamba günü birleşiminde 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

VIII.- SEÇİMLER

A) Kişisel Verileri Koruma Kurulu Üyeliklerine Seçim

1.- Kişisel Verileri Koruma Kurulunda boş bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – Alınan karar gereğince Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 21'inci maddesi uyarınca Kişisel Verileri Koruma Kurulunda boşalacak 2 üyelik için seçim yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 21'inci maddesi gereği Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu, kendilerine düşen 2 üyenin 2 katı kadar aday göstermiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu tarafından gösterilen adayların adlarını soyadı sırasına göre okuyorum: İsmail Aydın, Recep Keskin, Ümit Kocadaş, Mikail Öğürtay.

Adayların ad ve soyadları, alfabetik sırasına göre mühürlü oy pusulası şeklinde düzenlenmek suretiyle bastırılmıştır.

Toplantı ve karar yeter sayısı mevcut olmak şartıyla seçimde en çok oy alan 2 aday seçilmiş olacaktır.

Sayın milletvekilleri, oylamanın sayım ve dökümü için ad çekmek suretiyle 5 kişilik bir tasnif komisyonu tespit edilecektir.

Tasnif komisyonuna ad çekmeyle belirlenen üyeler oylama işlemleri bittikten sonra komisyon sıralarında yerlerini alacaklardır.

Orhan Atalay, Ardahan? Yok.

Dirayet Dilan Taşdemir, Ağrı? Yok.

Mücahit Durmuşoğlu, Osmaniye? Yok.

Fahrettin Yokuş, Konya? Yok.

Selim Yağcı, Bilecik? Burada.

Yaşar Karadağ, Iğdır? Burada.

Mehmet Uğur Gökgöz, Isparta? Burada.

Erol Kavuncu, Çorum? Yok.

Muharrem Varlı, Adana? Yok.

Hüseyin Yıldız, Aydın? Yok.

Recep Özel, Isparta? Yok.

Selim Gültekin, Niğde? Yok.

Mustafa Kendirli, Kırşehir? Yok.

Serkan Topal, Hatay? Yok.

Suat Özcan, Muğla? O da yok.

Müzeyyen Şevkin, Adana? Yok.

Ahmet Özyürek, Sivas? Yok.

İrfan Kaplan, Gaziantep? Burada.

Kadri Enis Berberoğlu, İstanbul? Yok.

Abdullah Nejat Koçer, Gaziantep? Yok.

Remziye Tosun, Diyarbakır? Yok.

Hasan Kalyoncu, İzmir ? Burada.

Gamze Taşcıer, Ankara? Yok.

5 kişilik Tasnif Komisyonu oluşmuştur.

Şimdi oylamanın ne şekilde yapılacağını arz ediyorum: Komisyon sıralarından birinci sıradaki Kâtip Üye Adana'dan başlayarak İstanbul'a kadar -İstanbul dâhil- ikinci sırada yer alan Kâtip Üye ise İzmir'den başlayarak Zonguldak'a kadar -Zonguldak dâhil- adı okunan milletvekillerinin adını ad defterinden işaretleyeceklerdir. Adı işaretlenen milletvekiline mühürlü oy pusulası ve bir zarf verilecektir. Oyunu kullanan milletvekili oy pusulasını içeren zarfı Başkanlık Divanının önüne konulmuş olan oy kupasına atacaktır. Oy pusulasında Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu aday listesinin 2 adayın isminin karşısındaki kare çarpı işaretiyle işaretlenecektir. Aynı zarftan 1'den çok oy pusulasının çıkması ve aday listesinden 2'den fazla aday işaretlenmesi hâlinde bu oy pusulaları geçersiz sayılacaktır.

Sayın Kâtip Üyelerinin yerlerini almalarını, mühürlü oy pusulaları ile zarfların da teslim edilmesini rica ediyorum.

Oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oyların toplanmasına başlandı)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın üye var mı?

Oyunu kullanmayan vekillerimiz lütfen kullansınlar.

Sayın Açıkgöz...

Sayın Özçelik...

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kupaları kaldırılınsın.

Tasnif Komisyonu üyeleri lütfen yerlerini alsınlar.

Tasnif Komisyonu üyelerinin adlarını tekrar okutuyorum:

Selim Yağcı, Bilecik; Yaşar Karadağ, Iğdır; Mehmet Uğur Gökgöz, Isparta; İrfan Kaplan, Gaziantep; Hasan Kalyoncu,

İzmir.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Tasnif Komisyonu tutanağı gelmiştir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Kişisel Verileri Koruma Kurulunda boşalacak olan ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna düşen 2 üyelik için yapılan seçime 383 üye katılmış, kullanılan oyların dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Saygılarla arz olunur.

Tasnif Komisyonu

Üye
Selim Yağcı
Bilecik

Üye
Yaşar Karadağ
İğdır

Üye
Mehmet Uğur Gökgöz
Isparta

Üye
İrfan Kaplan
Gaziantep

Üye
Hasan Kalyoncu
İzmir

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu aday listesi:

Kullanılan oy sayısı: 383

İsmail Aydın : 349

Recep Keskin : 350

Ümit Kocadaş : 3

Mikail Öğürtay : 4

Boş : 1

Geçersiz : 29

Toplam : 383

BAŞKAN – Buna göre, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu aday listesinden İsmail Aydın ve Recep Keskin Kişisel Verileri Koruma Kurulu üyeliklerine seçilmişlerdir.

B) Anayasa Mahkemesi Üyeliklerine Seçim

1.- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 146'ncı maddesi gereğince Sayıştay Başkanlığınca bildirilen 3 aday içinden Anayasa Mahkemesi üyeliğine seçim

BAŞKAN – Şimdi, Anayasa'nın 146'ncı maddesi gereğince Sayıştay Başkanlığınca bildirilen 3 aday içinden Anayasa Mahkemesine seçilecek 1 üyelik için seçim yapılacaktır.

Adayların ad ve soyadları, soyadlarının alfabetik sırasına göre mühürlü oy pusulası şeklinde düzenlenmek suretiyle bastırılmıştır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ben söz istemiştim.

BAŞKAN – Söz vereceğim size.

Adayların ad ve soyadlarını bu sıraya göre okuyorum: Ali Osman Güçlü, Muhterem İnce, Nükrettin Parlak.

Sayın milletvekilleri, Anayasa'nın 146'ncı maddesi gereğince Anayasa Mahkemesine üye seçimi gizli oyla yapılacaktır. Üye seçilebilmek için ilk oylamada üye tam sayısının üçte 2 çoğunluğu yani 400 oy, ikinci oylamada ise üye tam sayısının salt çoğunluğu yani 301 oy aranacaktır. İkinci oylamada da salt çoğunluk sağlanamazsa bu oylamada en çok oy alan 2 aday için üçüncü oylama yapılacak ve üçüncü oylamada en fazla oy alan aday, Anayasa Mahkemesine üye seçilmiş olacaktır.

Sayın milletvekilleri, oylamanın sayım ve dökümü için ad çekme suretiyle 5 kişilik bir tasnif komisyonu tespit edilecektir. Tasnif komisyonuna ad çekmeyle belirlenen üyeler oyla verme işlemi bittikten sonra Komisyon sıralarında yerlerini alacaklardır.

Şimdi ad çekme işlemini gerçekleştiriyorum:

Sayın Mehmet Sait Kirazoğlu? Yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ne zaman söz vereceksiniz?

BAŞKAN – Sayın Oğuzhan Kaya? Yok.

Sayın Recep Özel? Yok.

Sayın Çiğdem Erdoğan Atabek? Burada.

Sayın Semra Kaplan Kıvrıcık? Burada.

Sayın Zemzem Gülender Açıanal? Burada.

Sayın Recep Şeker? Yok.

Sayın Cemal Bekle? Yok.

Sayın Hacı Bayram Türkoğlu? Yok.

Sayın Ali Haydar Hakverdi? Yok.

Sayın Hüseyin Şanverdi? Burada.

Sayın Halil Etyemez? Burada.

5 kişilik tasnif komisyonu oluşmuştur.

Arkadaşlar, oylamaya geçmeden önce bir söz talebi var.

Öncelikle, Sayın Beştaş, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, yapılacak olan Sayıştay kontenjanından Anayasa Mahkemesi üyeliği seçimine katılmayacaklarına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şu anda Anayasa Mahkemesi üyeliğine Sayıştay kontenjanından 1 üye seçeceğiz. Mevcut tabloyu üzülerek izliyoruz doğrusu. Yargının tarafsız ve bağımsız olmadığını çok sıklıkla söylüyoruz ve bunu yaşıyoruz. Maalesef, yürütmeye tek yetkili olan Cumhurbaşkanının olağanüstü yetkilerle donatılması, Parlamentonun yetkilerinin sadece kâğıt üzerinde göstermelik yetkilere indirgenmesi aslında kendi kendimizi feshetmek anlamına da geliyor, bununla eş değer.

AYM'nin 15 üyesi var; bunların 3'ü Meclis tarafından seçiliyor, bir kısmı Danıştay, Yargıtay, YÖK, avukatlar arasından ve raportörlerden seçiliyor fakat neticede hepsini Cumhurbaşkanı seçiyor çünkü her birinden gösterilen üçer üye arasından Cumhurbaşkanı birini seçiyor ve atıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Açıkçası, ortada Anayasal güvenceyi sağlayıcı mekanizma olan Anayasa Mahkemesi çok hayati bir öneme sahiptir çünkü denetim yetkisini kullanmaktadır. Şimdi hepimiz biliyoruz ki 30 Haziran 2022’de İçişleri Bakan Yardımcısı Muhterem İnce -nasıl oldu bilmiyoruz- Sayıştay üyeliğine seçildi, tıpkı İrfan Fidan gibi, önce Yargıtay üyesi hemen akabinde Anayasa Mahkemesi üyesi yapıldı. Aslında daha önce planlanmış bir karar, bir uygulama yaşama geçiriliyor ve buna da “Meclisin onayı” adı veriliyor; bir kere bu doğru değil, liyakatin değil sadakatın esas alındığını gayet iyi biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum Başkan.

İçişleri Bakanlığı gibi muhalefete her gün esip gürleyen, tehdit eden, kriminalize eden, partimizi hedef gösteren bir Bakanlığın Yardımcısı, Sayıştaya gidiyor ve oradan da otomatikman biraz sonra, birkaç saat sonra -biliyoruz ki- Anayasa Mahkemesi üyesi seçilecek, biz bu göstermelik seçimde olmayacağız çünkü yani Anayasa Mahkemesi gibi bir kurumun bu şekilde üye seçimine muhatap olması demokrasinin aslında dinamitlenmesi anlamına geliyor.

Son olarak şunu sormak istiyorum: Muhterem İnce gerçekten Sayıştayda ne tür başarılarla imza attı, üç ay içinde ne yaptı da AYM üyeliğine layık görüldü, liyakatli kabul edildi? Bunu da Türkiye toplumunun takdirine sunuyorum. Yargının ne hâle geldiğinin resmidir demek istiyorum.

Bu nedenle biz bu seçimin tarafı olmayacağız, katılmayacağız.

Teşekkür ediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

31.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Cumhuriyet Halk Partisi olarak Anayasa Mahkemesi üyeliği için yapılacak seçime katılmayacaklarına ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Aynı mahiyette bir konuşma yapacağım ama şuna tabii üzülüyorum: Siyasetin ve hukukun yazılı ve yazılı olmayan kuralları vardır. Bugün burada yapılan iş aslında etik dışı bir iştir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin yürütmenin vesayetine, basıncına bu kadar teslim olmasını anlamak mümkün değil. İrfan Fidan olayından çok iyi biliyoruz. HSK tarafından Başsavcı olan Fidan önce Yargıtaya seçildi, Yargıtayın seçimleri on yedi gün geriye ertelendi, İrfan Fidan Yargıtay’da hiç görev yapmadan, hiç oturmadan en yüksek oyu alabildi. Tabii, buradaki ayıp aslında Yargıtay üyelerinin, hiç kusura bakmasınlar.

Sayın Başkan, 30 Haziran günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde, basın toplantısında şöyle bir konuşma yaptım, dedim ki: Daha önce işlenmiş, toplumun vicdanını kanatmış bir günahın ilk adımı Türkiye Büyük Millet Meclisinde yeniden atılıyor...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – ...İrfan Fidan Yargıtayda bir kararda imzası olmadan Anayasa Mahkemesi üyesi oldu. Hiç kusura bakmasınlar, bu da Yargıtay üyelerinin ayıbıdır.” Devamen dedim ki: “Bu, hukuku dolanmak bile değil, bir kepazeliktir. Yargıtaydaki hikâye Sayıştaya yansıyor. Anayasa Mahkemesi üyesi Hicabi Dursun’un görevi 11 Ekimde doluyor. Kâhin olmaya gerek yok, suç işleri bakan yardımcısı Muhterem İnce Sayıştaya seçildi; 11 Ekimde de hep birlikte göreceğiz, Anayasa Mahkemesine muhtemelen en yüksek oyu alarak önerilecek. Umarım ve dilerim ki Yargıtayın yaptığı ayıbı Sayıştay işlemez.” dedim ama dileğim olmadı, Muhterem İnce Sayıştayda koltuğa oturmadan, bir karar, bir dosya incelemiden, Sayıştay üyeleri içerisinde en yüksek oyu alarak, şimdi Anayasa Mahkemesi adayı olarak Sayıştay tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Tekrar altını çiziyorum: Burada oynadığımız, şimdi yaptığımız seçim demokratik bir seçim değil. Demokrasiliklik oynuyoruz; milletvekillerimizin buna alet olmasına üzülüyorum, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısının bu oyunlara alet olmasına üzülüyorum. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu seçime katılmayacağımızı beyan ediyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu...

32.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu’nun, Türkiye Büyük Millet Meclisinde gerek oylamalarda gerek Genel Kurul çalışmalarında İYİ Parti olarak milletvekili sıralarını terk etmemek gibi bir prensip kararları olduğuna, o sebeple bu seçime katılacaklarına ve gerekli şekilde oylarını kullanacaklarına ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Efendim, benim herhangi bir söz talebim yok.

BAŞKAN – Ama sistemde söz talebiniz vardı da o yüzden.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Eskiden kalmış olabilir.

Bir söz talebim yok ama ben elbette ki yapılan yanlışları Türkiye Büyük Millet Meclisinde konuşmamız icap ettiği kanaatini taşıyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisinde gerek oylamalarda gerek Genel Kurul çalışmalarında İYİ Parti olarak milletvekili sıralarını terk etmemek gibi bir prensip kararımız var, o sebeple bu seçime katılacağız ve gerekli şekilde oyumuzu kullanacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

VIII.- SEÇİMLER (Devam)

B) Anayasa Mahkemesi Üyeliklerine Seçim (Devam)

1.- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 146’ncı maddesi gereğince Sayıştay Başkanlığınca bildirilen 3 aday içinden Anayasa Mahkemesi üyeliğine seçim (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, oylamanın ne şekilde yapılacağını arz ediyorum: Komisyon sıralarından birinci sıradaki Kâtip Üye Adana’dan başlayarak İstanbul’a kadar -İstanbul dâhil- ikinci sırada yer alan Kâtip Üye ise İzmir’den başlayarak Zonguldak’a kadar -Zonguldak dâhil- adı okunan milletvekillerinin adını ad defterinden işaretleyecektir. Adı işaretlenen milletvekiline mühürlü oy pusulası ve bir zarf verilecektir. Oyunu kullanan milletvekili oy pusulasını içeren zarfı Başkanlık Divanının önüne konulmuş olan oy kupasına atacaktır. Oy pusulasında belirlenen aday listesinde 1 adayın isminin karşısındaki kare çarpı işaretiyle işaretlenecektir. Aynı zarftan 1’den çok oy pusulası çıkması hâlinde bu oy pusulalarının tamamı geçersiz sayılacaktır. Ayrıca, aday listesinden 1’den fazla aday işaretlenen ve oyun kime ait olduğunu belirleyecek herhangi bir işaret, imza ve karalama bulunan oy pusulaları da geçersiz sayılacaktır.

Sayın Kâtip Üyelerin yerlerini almalarını, birinci oylamada kullanılacak mühürlü oy pusulaları ile zarfların da teslim edilmesini rica ediyorum.

Oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oylar toplandı)

BAŞKAN – Genel Kurul Salonu’nda bulunup oyunu kullanmayan milletvekili var mı? Yok.

Oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kupaları kaldırılınsın.

Tasnif Komisyonu üyeleri lütfen yerlerini alsınlar.

Tasnif Komisyonu üyelerinin adlarını tekrar okutuyorum:

Çiğdem Erdoğan Atabek, Sakarya; Semra Kaplan Kıvırcık, Manisa; Zemzem Gülender Açanal, Şanlıurfa; Hüseyin Şanverdi, Hatay; Halil Etyemez, Konya.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Tasnif Komisyonu tutanağı gelmiştir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Anayasa’nın 146’ncı maddesi gereğince Sayıştay Başkanlığınca bildirilen 3 aday içinden Anayasa Mahkemesine seçilecek 1 üye için yapılan birinci oylamaya 261 üye katılmış, kullanılan oyların dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Saygıyla arz olunur.

Tasnif Komisyonu		Üye
Üye	Üye	Üye
Çiğdem Erdoğan Atabek	Semra Kaplan Kıvırcık	Zemzem Gülender Açanal
Sakarya	Manisa	Şanlıurfa
Üye	Üye	
Hüseyin Şanverdi	Halil Etyemez	
Hatay	Konya	

Ali Osman Güçlü : 2 oy
Muhterem İnce : 240 oy
Nükrettin Parlak : 1 oy
Boş : 2 oy
Geçersiz : 16 oy
Toplam : 261 oy

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bu sonuca göre, Anayasa’nın 146’ncı maddesinde öngörülen üçte 2 oy çoğunluğu bulunamamıştır. Bu nedenle şimdi ikinci oylamaya başlıyoruz. Bu oylamada üye tam sayısının salt çoğunluğunun yani 301 milletvekilinin oyunu alan aday seçilmiş olacaktır.

Oylamanın sayım ve dökümü aynı şekilde aynı Tasnif Komisyonuyla yapılacaktır.

Oylamada dikkat çekilen hususları birinci oylama öncesinde belirtmiştim.

Şimdi Kâtip Üyelerin yerlerini almalarını, ikinci oylamada kullanılacak oy pusulaları ve zarfların da teslim edilmesini rica ediyorum.

Aynı Tasnif Komisyonu aynı şekilde görevini ikinci oylamada da yapacak, Tasnif Komisyonu üyelerine duyurulur.

Oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oyların toplanmasına başlandı)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan milletvekillerimiz lütfen oy kullanmak üzere sandığa doğru gelsinler.

Sayın milletvekilleri, lütfen oylarınızı kullanın.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kupaları kaldırılınsın.

Tasnif Komisyonu üyeleri lütfen yerlerini alsınlar.

Tasnif Komisyonu üyelerinin adlarını tekrar okutuyorum:

Çiğdem Erdoğan Atabek, Sakarya Milletvekili; Semra Kaplan Kıvırcık, Manisa Milletvekili; Zemzem Gülender Açanal, Şanlıurfa Milletvekili; Hüseyin Şanverdi, Hatay Milletvekili; Halil Etyemez, Konya Milletvekili.

(Oyların ayrımına başlandı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, eğer ikinci turda da yeterli çoğunluk sağlanamazsa hemen üçüncü turun oylamalarına başlayacağız. Lütfen, Meclisten, Genel Kuruldan ayrılmayalım.

(Oyların ayrımına devam edildi)

BAŞKAN – Arkadaşlar, toplam kullanılan oy sayısı bile 301’i bulmadığı için 3’üncü tur oylamasını yapacağız. Lütfen, Genel Kuruldan, Meclisten ayrılmayalım.

(Oyların ayrımına devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Tasnif Komisyonu tutanağı gelmiştir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Anayasa’nın 146’ncı maddesi gereğince Sayıştay Başkanlığınca bildirilen 3 aday içinden Anayasa Mahkemesine seçilecek 1 üye için yapılan ikinci oylamaya 299 üye katılmış, kullanılan oyların dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Saygıyla arz olunur.

Tasnif Komisyonu		Üye
Üye	Üye	Üye
Çiğdem Erdoğan Atabek	Semra Kaplan Kıvırcık	Halil Etyemez
Sakarya	Manisa	Konya
Üye	Üye	
Hüseyin Şanverdi	Zemzem Gülender Açanal	
Hatay	Şanlıurfa	

Ali Osman Güçlü : 2
Muhterem İnce : 279
Nükrettin Parlak : 8

Geçersiz : 10
Toplam : 299

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bu sonuca göre, Anayasa'nın 146'ncı maddesinde öngörülen üye tam sayısının salt çoğunluğu bulunamamıştır.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.25

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.34

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Necati TİĞLİ (Giresun)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 3'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Anayasa Mahkemesine 1 üyelik için yapılacak seçime devam ediyoruz.

Şimdi üçüncü oylamaya başlıyoruz.

Bu oylamada, ikinci oylamada en çok oy alan 2 aday arasından en fazla oy alan aday Anayasa Mahkemesine üye seçilmiş olacaktır.

İkinci oylamada en çok oy alan 2 adayın ad ve soyadlarını alfabetik sırasına göre okuyorum: Muhterem İnce, Nükrettin Parlak.

Oylamanın sayım ve dökümü için ad çekmek suretiyle 5 kişilik bir tasnif komisyonu tespit edilecektir.

Tasnif komisyonuna ad çekmeyle belirlenen üyeler oylama işlemleri bittikten sonra komisyon sıralarında yerlerini alacaklardır.

Muharrem Varlı, Adana? Yok.

Yelda Erol Gökcan, Muğla? Yok.

Şevin Coşkun, Muş? Yok.

Cihan Pektaş, Gümüşhane? Burada.

Hüseyin Yıldız, Aydın? Yok.

Mehmet Emin Şimşek, Muş? Yok.

Kemal Çelik, Antalya? Yok.

Ceyda Bölünmez Çankırı, İzmir? Yok.

Özgür Karabat, İstanbul? Yok.

İbrahim Özyavuz, Şanlıurfa? Yok.

Ümit Yılmaz, Düzce? Yok.

İbrahim Aydın, Antalya? Yok.

Hamdi Uçar, Zonguldak? Burada.

Dersim Dağ, Diyarbakır? Yok.

Ahmet Özdemir, Kahramanmaraş? Yok.

Zeynel Emre, İstanbul? Yok.

Mustafa Hidayet Vahapoğlu, Bursa? Burada.

Fahri Çakır, Düzce? Burada.

Muhammed Avcı, Rize? Yok.

Zeynep Gül Yılmaz, Mersin? Burada.

5 kişilik Tasnif Komisyonu oluşmuştur.

Oylamada dikkat edilecek hususları birinci oylama öncesinde belirtmiştim.

Sayın Kâtip Üyelerin yerlerini almalarını, üçüncü oylamada kullanılacak mühürlü oy pusulaları ile zarfların da teslim edilmesini rica ediyorum.

Oylamaya Adana ilinden başlıyoruz.

(Oyların toplanmasına başlandı)

BAŞKAN – Oylarını kullanmayan milletvekillerimiz lütfen oy kullanmaya gelsinler.

(Oyların toplanmasına devam edildi)

BAŞKAN – Oyunu kullanmayan sayın milletvekili var mı? Yok.

Oy verme işlemi tamamlanmıştır.

Oy kutuları kaldırılınsın.

Tasnif Komisyonu üyeleri lütfen yerlerini alsınlar.

Tasnif Komisyonu üyelerinin adlarını tekrar okutuyorum:

Cihan Pektaş, Gümüşhane; Hamdi Uçar, Zonguldak; Mustafa Hidayet Vahapoğlu, Bursa; Fahri Çakır, Düzce; Zeynep Gül Yılmaz, Mersin.

(Oyların ayrımı yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Tasnif Komisyonu tutanağı gelmiştir, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Anayasa'nın 146'ncı maddesi gereğince Sayıştay Başkanlığınca bildirilen 3 aday içinden yapılan ikinci oylamada en çok oy alan 2 aday arasından Anayasa Mahkemesine seçilecek 1 üye için yapılan üçüncü oylamaya 302 üye katılmış, kullanılan oyların dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Saygıyla arz olunur.

Üye
Cihan Pektaş
Gümüşhane

Üye
Fahri Çakır
Düzce

Kullanılan oy sayısı: 302
Muhterem İnce

Tasnif Komisyonu

Üye
Hamdi Uçar
Zonguldak

Üye
Zeynep Gül Yılmaz
Mersin

Üye
Mustafa Hidayet Vahapoğlu
Bursa

Nükrettin Parlak : 14

Geçersiz : 6

Toplam : 302

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bu sonuca göre, Sayın Muhterem İnce üçüncü oylamada Anayasa Mahkemesine üye seçilmiştir.

Gündemimizdeki konular tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 6 Ekim 2022 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.03